

ВЪЧНО ПОДМЛАДЯВАНЕ

БЕСЕДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ

1 9 4 4

Вѣчно подмладяване

Нешастието на съвременнитѣ хора произлиза отъ това, че тѣ не оценяватъ малкитѣ работи. Всички се стремятъ къмъ голѣми работи; всички искатъ голѣми кѣщи, голѣми заплати, много пари — не се задоволяватъ съ нѣколко лева, милиони искатъ. Чувате нѣкой да казва, че иска да има автомобилъ, аеропланъ, параходъ. Питамъ: Защо детето иска да носи панталонитѣ на баща си? То не може да ги носи. На него сж нуждни малки панталонки, да може свободно да се движи. Защо е нужна на малкото момиченце майчината рокля? И да се облѣче въ нея, то не може да я носи. За малкото момиченце малка рокличка, за майката — голѣма рокля. Често и духовнитѣ хора искатъ голѣми рокли, дълги панталони, голѣми шапки. Казватъ за нѣкого, че главата му е малка. Ако главата му е малка и не може да използва капитала, който му е даденъ, защо му е по-голѣма глава? На по-голѣмата глава се дава по-голѣмъ капиталъ. Сила е нужна на човѣка да носи тежеститѣ на живота. Мнозина се давятъ, защото главата имъ е тежка. Ако бѣха по-леки, и да паднатъ въ водата, ще изплуватъ на повърхността.

Като се натъкватъ на мъжнотии, хората казватъ: Какви бѣха старитѣ времена! Какви сж били старитѣ времена? Какви е разликата между вола и теленцето? Какво предпочитате да ядете: пастърма отъ старъ волъ, или месо отъ теленце; месо отъ стара свиня, или отъ прасенце? Това сж сравнения, върху които трѣбва да се мисли. Повечето хора сж повърхностни, не мислятъ много. Какви ли теории не развиватъ! Тѣ разискватъ върху въпроса за създаването на свѣта, за голѣмината на земята — за всичко правятъ изчисления. Единъ ученъ

*) Лука 12:4—8.

правѣлъ изчисления: ако е възможно пренасянето на земята отъ едно мѣсто на друго, колко години ще бждатъ нуждни, съ колко тренове и съ колко вагони ще стане това. Той направилъ следнитѣ изчисления: за пренасянето на земята сж нуждни 300 милиарда години, съ 30—40 милиарда тренове, всѣки тренъ съ по 50 вагона, всѣки вагонъ 160,000 пжти по-голѣмъ отъ сегашнитѣ; всичко това ще заема едно пространство отъ два квадралиона километра, за извървяването на които ще сж нуждни 500 милиона години, ако бързината е еднаква съ тая на свѣтлината. Това сж въображаеми нѣща. Може ли да се пренесе земята на друго мѣсто? — Не може. Тогава, защо ученитѣ правятъ такива изчисления? За да се събере материята на земята атомъ по атомъ и молекула по молекула, нуждни сж квадралиони години. Не е лесно, следователно, да се мѣсти земята.

Какво е предназначението на човѣка, който живѣе на земята? Човѣкъ има глава да мисли, сърдце — да чувствува и да подържа топлината на организма, стомахъ — да приема храна, да я обработва и да подържа тѣлото. Човѣкъ трѣбва да яде по три пжти на день, да образува кръвь; по 10—15 пжти на минута да поема и да издиша въздухъ. И умътъ му трѣбва да бжде постоянно заетъ съ работа. Какво е предназначението на човѣшкия умъ? Нѣкой казва: Цѣлъ животъ мислихъ, но нищо не придобихъ. Това е неразбиране на нѣщата. Все едно да кажешъ, че нищо не си придобилъ отъ храната. Ялъ си най-хубави яденета и казвашъ, че нищо не си придобилъ. Чрезъ мисълта си човѣкъ събира три вида енергия, отъ която съгражда своето умствено тѣло, което занася съ себе си въ другия свѣтъ. Безсмъртно е умственото тѣло на човѣка. Нѣкой пита: Защо трѣбва да мисля? — За да не бждешъ робъ на условията. — Защо трѣбва да бжда добъръ? — За да не бждешъ робъ на условията. — Защо трѣбва да работя за душата си? — За да не бждешъ робъ на условията.

Мнозина се запитватъ, обича ли ги Богъ, или не. Това не е важно. Важно е, дали вие любите Бога. Спасението на човѣка се заключава въ любовта му къмъ Бога, а не въ любовта на Бога къмъ него. Ако майката обича детето си, а то не я обича, тя ще го пометне. Когато майката помѣта детето си, това показва, че то не

я обича. Ако детето обича майка си, тя никога нѣма да го пометне. Сега въпросътъ не е за помѣтането. Майката трѣбва да накара детето си да я обича.

Една българка отъ Варпа разправяше една своя опитностъ съ своето момиченце, ученичка въ отдѣленията. Това било преди 40 години. Момиченцето се казвало Юрданка. Тя слушала майка си, но била доста своенравна. Единъ день майката наказала Юрданка да чете „Отче нашъ“. — Нѣма да чета! — казала Юрданка. — Чети молитвата! — настоявала майката. — Нѣма да чета! — Ще те накажа, ще те изпядя вънъ. — Нѣма да чета! Нито доброто помагало, нито заплашванията. Майката изгубила търпението си, хванала Юрданка, вдигнала я въ въздуха, тръшнала я на земята и казала: Отъ тебе човѣкъ нѣма да излѣзе! Юрданка се опомнила и извикала: Мамо, прости ме, ще чета „Отче нашъ“. Едва сега разбрала тя, какво искала майка ѝ отъ нея. — Защо не искала да изпълни желанието на майка си? — Не разбирала, какво се иска отъ нея, не разбирала идеята. Сжщиятъ законъ се отнася и до насъ. Когато не искаме да свършимъ една работа, причината за това е, че не я разбираме. Много нѣща върши човѣкъ, безъ да ги разбира. Нѣкой мисли, че е религиозенъ, безъ да разбира, какво значи религиозенъ човѣкъ и какво се иска отъ него. Думата „духовенъ“ е по-близка до разбирането ни, тя е по-стара дума, въ сравнение съ думата „религиозенъ.“

Често слушате да казватъ: Какви бѣхме едно време! Така говорятъ и свѣтскитѣ, и религиознитѣ. Едно време всички бѣхте млади, красиви, малки дечица, съ весели, усмихнати лица. Де отиде ванната младостъ и веселостъ? Майката се радва на детето си и казва: Моето детенце! — Де отиде това детенце? Де отиде красивото, послушното и благонадеждно ангелче? Изгубва се детското въ човѣка. Още отъ малко детето слуша да му се говори: Ще пораснешъ, ще станешъ като баща си и дѣдо си, и то преждевременно остарява. То си мисли, че ако стане като баща си и дѣдо си, всичко ще постигне, всичкитѣ му работи ще се наредятъ. Станешъ ли като дѣдо си, краката ти ще отслабнатъ, стомахътъ ти нѣма да работи, само мозъкътъ ти ще мисли и философствува. Ще седишъ на едно мѣсто съ часове и ще казвашъ: Какво

направихъ на тоя свѣтъ? Какво придобихъ? И, като се убедишъ, че нищо не си придобилъ, ще започнешъ да мислишъ за другия свѣтъ. Въ сжщностъ, дѣдото мисли за оня свѣтъ, но не го разбира, нищо не знае за него.

Младиятъ, възрастниятъ мислятъ, предприематъ нѣщо, работятъ, а стариятъ е въ тъмнина. Защо ви е дѣдото, който живѣе въ тъмнина? Той носи стари идеи въ ума си. Може ли той да ви бжде идеалъ? Старата идея е праздна стомна, безъ никакво съдържание. Ако можешъ да напълнишъ стомната, придобилъ си нѣщо. Ако не можешъ да я напълнишъ, нищо не си придобилъ. Да говоришъ само за миналото си, това значи, да говоришъ за празната стомна. Какво бѣше едно време! — Какво бѣше? Носѣше една праздна стомна. Ако си я напълнилъ, използвалъ си живота; ако не си я напълнилъ, нищо не си разбралъ отъ живота. Всички говорятъ все за миналото, какво е било едно време. Важно е новото време, а не старото. Ако старото време не е дало нѣщо ценно, безсмислено е да се говори за него. Богъ е създалъ свѣта за хората, а не за овцетѣ. Той постоянно създава нови вселени. Тая мисль англичанитѣ изразяватъ съ думитѣ „eternal generation“, които означаватъ вѣчно творчество, вѣчно подмладяване, вѣчно прераждане. Въ тия думи се крие смисълътъ на живота. Човѣкъ трѣбва да се подмладява вѣчно, постоянно. Това подразбира вѣченъ интересъ къмъ новото. Нѣкой казва: Не ме интересува новата музика; не ме интересува новото изкуство; не ме интересува ядене и пиене. Какво те интересува тогава? Щомъ нищо ново не те интересува, ти самъ се осждашъ на смъртъ.

Защо умиратъ хората? Това е велика тайна. Единъ поетъ казва, че хората умиратъ, защото се влюбватъ въ другия свѣтъ и предпочитатъ да живѣятъ тамъ, отколкото на земята. Въ сжщностъ, вѣрно ли е това? То е толкова вѣрно, колкото твърдението на младата мома, че не иска да се жени. Следъ една-две години тя се оженва. Като се отегчатъ отъ земния животъ, хората искатъ да умратъ, да отидатъ въ другия свѣтъ, да благуватъ. Тѣ мислятъ, че тамъ ще намѣрятъ всичко, каквото пожелаятъ. И тамъ има блага, но зависи, кой е готовъ да се ползува отъ тѣхъ.

Една позната отъ Варна разправяше единъ свой сънъ. Сънувала мъжа си, покойникъ, че се явилъ при нея и започнали да се разговарятъ. Тя го запитала, какво има на оня свѣтъ, какъ живѣятъ тамъ. Той ѝ казалъ: Като дойдешъ, сама ще видишъ. Сега имамъ нужда отъ юрганъ. Като тръгнешъ за другия свѣтъ, донеси ми единъ юрганъ. Както се разговаряли, дошла една млада, красива жена, хванала за ръка възлюбения на моята позната и го повела съ себе си. Тя казала: Остави мъжа ми, той е мой. — Сега е мой. Това, което е било на земята, не е валидно за свѣта, въ който сега живѣемъ. Връзките на земята не сж връзки и въ другия свѣтъ. Тамъ отношенията между душитъ сж други. Каго отидешъ на другия свѣтъ, мъчно ще намѣришъ оня, съ когото си билъ свързанъ. Благодарете, че бракътъ, който свързва хората на земята, не съществува на оня свѣтъ. Иначе, страшно ще бжле положението на хората.

Какво означава думата „бракъ“ въ широкъ смисълъ? Въ духовно отношение, бракътъ подразбира връзка между две души. Душитъ се свързватъ въ името на любовта. Само тая връзка е вѣчна и неразривна. Това значи истински бракъ. Тѣй, както сега хората се свързватъ, това не е никакъвъ бракъ. Това е временна, човѣшка връзка, която се разкъсва така лесно, както е направена. Връзката между сроднитъ души е вѣчна. Тѣ сж излѣзли отъ Бога съ любовъ и се връщатъ при Него съ любовъ.

Какъвъ е животътъ на оня свѣтъ? — Добъръ е, но никой не може да отиде тамъ, докато не свърши училището на земята. Като се върне въ невидимия свѣтъ, самъ ще види, какво е научилъ. Знанието, което човѣкъ придобива на земята, важи и за другия свѣтъ. Нѣкои мислятъ, че като отидатъ на оня свѣтъ, ще научатъ нѣщо повече отъ това, което сж научили на земята. Ако на земята не си училъ, и тамъ не можешъ да учишъ. Ако на земята не си билъ способенъ, и тамъ нѣма да бждешъ способенъ. Ако на земята си билъ изключванъ, и въ оня свѣтъ ще те изключватъ. Учителътъ обича оня ученикъ, който учи. Ако не учи, колкото и да е добъръ, учителътъ му не го обича. Онова, което препоръчва ученика и на земята, и на оня свѣтъ, е желанието му да учи. Добриятъ пѣвецъ се познава по желанието си да пѣе. Трѣбва ли да му се казва, при кого да учи и по

колко пжти на день да пђе? Добриятъ пђець, съ пђе-нето си, оправя времето, а лошиятъ пђець го разваля. Като слушамъ и единия, и другия, записвамъ имената имъ на особена книга. Когато е суша, добриятъ пђець, съ пђенето си, докарва дъждъ. Кое е по-добре: дъждъ ли да вали, или слънце да грђе? Кое е по-добре: да пђешъ и да лђкувашъ болни и съживявашъ умрђли, или здравитъ да се разболяватъ и живитъ да умиратъ? На земята е по-добре да пђешъ, и хората да оживяватъ, отколкото да пђешъ, и хорага да умиратъ.

Сжщиятъ законъ се отнася и до мисълта. За предпочитане е да приемешъ една мисълъ, която носи животъ, отколкото мисълъ, която носи обезсърдчаване и мракъ. Мисълъ, чувство и постъпка, които обезсърдчаватъ човђка, не сж нормални. Всђка мисълъ, които разширява съзнанието и носи свђтина, е права. Всђко чувство, което разширява съзнанието, е право. Всђка постъпка, която разширява съзнанието, е права. За всђко нђщо е нужна права мђрка. Съвременнитъ хора трђбва да работятъ съзнателно върху себе си, да преустроятъ главитъ си. Ако не внесатъ нђщо ново въ мислитъ и чувствата си, бждещата култура ще прилича на сегашната. Старото трђбва да отстђпи на новото. Не само съзнанието на хората трђбва да се измђни, но и материята, отъ която сж направени тђлата имъ. Ново съзнание, ново тђло е нужно на човђка. Първобитниятъ човђкъ е билъ като животното, обрасълъ съ косми. Богъ прострђ ржката си върху него, космитъ му паднаха, и той стана човђкъ. И нарече Богъ първия човђкъ Адамъ. За него се казва, че е направенъ по образъ и подобие на Бога. Казано е въ Писанието, че Богъ се разкая, задето направи човђка. — Защо се разкая? — Имаше въ човђка нђщо животинско. Оня, който не мисли, не чувствава и не постђпва право, не е истински човђкъ.

Какво се иска отъ сегашнитъ хора? — Да дадатъ пжтъ на Божественото начало въ себе си. Казватъ за нђкого, че е истински човђкъ. Какъвъ човђкъ е той, щомъ се проявява животинското въ него? Той носи човђшка форма, но се проявява като тигъръ, като вълкъ, като паякъ или друго нђкое животно. Нђкой се разгнђви, недоволенъ е отъ нђкого и казва: Щё ми се да

то одуша, или да изпия кръвчицата му. Да изпиеш кръвта на нѣкого, това прави и мечката стрѣвница, но не и човѣкътъ. Така постѣпва тигърътъ, паякътъ. Турете Божественото за основа на своя животъ. Турете любовта за основа на живота си. Днесъ всички говорятъ за любовта — и бащата, и майката, и децата, но постоянно се каратъ помежду си. Любовта изключва недоразумението и караницата. — Мога ли да не се гнѣвя? — Ще се гнѣвишъ, но ще употребишъ енергията на гнѣва за сваряване на яденето. Ще готвишъ на огъня на гнѣва. Щомъ сготвишъ яденето си, ще затворишъ крана, да не тече енергията напраздно. И гнѣвътъ е на мѣсто понѣкога, но разумно трѣбва да се използва неговата енергия. И лошата мисль, лошото чувство, лошата постѣпка сѣ на мѣстото си, но само за земята, като торъ. Потѣпквайте ги, да не излизатъ на поврѣхността, да развалятъ живота ви. Да потѣпквашъ лошото, това значи, да го контролирашъ.

И тъй, дайте ходъ на Божественото въ себе си, да станете красиви. Само така хората ще ви обичатъ. — Защо обичатъ нѣкого? — Защото е красивъ, защото е уменъ, защото е добъръ, защото е силенъ, защото е талантливъ. Въ всѣки човѣкъ има нѣщо, за което можешъ да го обичашъ. Обичашъ човѣка, защото тѣлото му отдалечъ ухае. Какво ухание излиза отъ тѣлата на съвременнитѣ хора? Тѣ се прѣскатъ съ гюлова есенция, съ теменужна, но това е уханието на розата, на теменугата — тя не излиза отъ човѣка. Отъ кой човѣкъ излиза ухание? — Отъ оня, който мисли право. Свѣтлина излиза отъ неговия умъ. Отъ свѣтлината излиза приятно ухание. Който усѣти това ухание, чувствува се въ рай. Това ухание премахва всѣкакво неразположение въ човѣка. Отъ мѣжа трѣбва да излиза уханието на свѣтлината, а отъ жената — уханието на топлината, на Божествения пламъкъ. Приятно е да усѣтишъ уханието на топлото сърдце, на Божествения пламъкъ. И ангелътъ се интересува отъ това ухание. И той иска да надникне, да усѣти това ухание, да се потопи въ него.

Интересувайте се и вие отъ хубавото въ живота. То носи нѣщо ценно въ себе си. Религиозниятъ иска да знае, може ли да види Христа, или нѣкой светия. Може да Го види, ако носи нѣщо ценно въ себе си. На кой уче-

никъ се радва учителятъ? На добрия и способевъ ученикъ. Той дава нѣщо на учителя си. Следователно, когато казвате, че ще отидете на оня свѣтъ, при Христа и при светиитѣ, първо трѣбва да се запитате, какво ще занесете съ себе си. Не е въпросъ да отидешъ на оня свѣтъ и да занесешъ човѣшкия свѣтъ тамъ. Ти и сега си въ оня свѣтъ, но той не е въ тебе. Всички хора живѣятъ въ Божествения свѣтъ, но не сж допуснали Божествения свѣтъ въ себе си. Като знаете това, не търсете оня свѣтъ вънъ отъ себе си, но отворете се за него. Отворете се за Божествения свѣтъ, да разберете, какво означава раятъ. Всѣки е билъ въ рая, но е забравилъ това време и доднесъ още продължава да го търси. Човѣкъ мисли, че като умре, ще влѣле въ рая, въ оня свѣтъ. Той се заблуждава. И като умре, пакъ ще бжде на земята. Раятъ е на земята, и адътъ е на земята.

Единъ английски лордъ тръгналъ съ слугата си на екскурзия за Швейцарскитѣ алпи. Слугата му носѣлъ голѣма чанта, пълна съ провизии за път. Като голѣмъ месоядецъ, лордътъ се запасилъ съ достатъчно провизии — печена кокошка, саламъ, бутилка вино. Искалъ да се качи на в. Монъ - Бланъ, тамъ да си хапне — на чистъ въздухъ. Понеже се пресилилъ при изкачването, той изгубилъ съзнание и се прострѣлъ на земята. Слугата се опиталъ да му помогне да се съвземе, но не успѣлъ. Като минало известно време, и господарътъ му не се съвзелъ, той си помислилъ, че е умрѣлъ, и си казалъ: Сега поне мога свободно да си хапна печена кокошка и да си пийна студено винце. Нахранилъ се добре, пийналъ си, развеселилъ се и, като видѣлъ, че господарътъ му още лежи въ безсъзнание, започналъ да го разтрива, да го обръща на една и на друга страна, докато най-после успѣлъ да го пробуди. Едва отворилъ очитѣ си, господарътъ му извикалъ: Кой ти даде право да изядешъ кокошката и да изпиешъ виното? Слугата се уплашилъ отъ думитѣ на господаря си, стресналъ се и падналъ мъртавъ на земята. Казвамъ: Всѣки, който яде безъ позволение, умира. Да ядешъ безъ позволение, това значи, да изядешъ кокошката и да изпиешъ виното на господаря си, когато той лежи въ безсъзнание.

Въ прочетената глава отъ Евангелието се вижда мисълта на Бога къмъ насъ, къмъ всичко, което Той е

предвидилъ. Казано е, че космитъ на главата ни сж прочетени. Ако Богъ се грижи за малкитъ сжщества, колко повече се грижи за човъка. Съ какво трѣбва да Му се отплатимъ? Съ нищо друго, освенъ съ желанието си да учимъ предмета, който ни се преподава. Ако не учишъ добре предмета, който професорътъ ти преподава, не можешъ да бждешъ обичанъ. Ако не решавашъ добре задачитъ си, учителятъ не може да те обича. Ако не учишъ добре уроцитъ си по музика, учителятъ ти сжщо не може да те обича. Тогава за какво ще ни обича Богъ? Любовта може да се увеличи и намали. Пръвъ Богъ ни е възлюбилъ. Какъ ще запазимъ и увеличимъ Неговата любовъ? Ако не изучаваме законитъ на своя умъ, на своето сърдце, на своята душа и на своя духъ, какъ ще се запознаемъ съ Божествения свѣтъ? Ще кажете, че искате да видите ангелитъ. Това не е достатъчно. Трѣбва да говорите съ тѣхъ, а не само да ги видите. Вие може да отидете въ Англия, въ Франция, въ Германия или въ Русия, но това не е достатъчно. Трѣбва да знаете езика на ония, въ чиято държава сте отишли. Какъвъ смисълъ има да срещнешъ единъ ученъ и да не можешъ да говоришъ съ него? Какъвъ смисълъ има да срещнешъ Христа и да не знаешъ, какво да Му кажешъ? Знаете ли, какво е говорилъ Христосъ преди две хиляди години? Приложихте ли Неговото учение? Вижте, какво прави младата мома, когато хареса нѣкой момъкъ. Тя започва да се интересува, де живѣе той, коя е майка му и кой е баща му, отъ какъвъ родъ сж, какво е материалното му състояние. Тя изучава историята на неговия родъ, на неговитъ дѣди и прадѣди и тогава дава сърдцето си. Какво знаете вие за Христа? Даже и малкото Евангелие, останало отъ Него, не знаете.

Нѣкои казватъ, че като отидатъ на оня свѣтъ, всичко ще имъ се разкрие. Блажени вѣрващитъ! Не искамъ да ви обезсърдвамъ, нито искамъ да ви обезвѣрявамъ. Вѣрвайте, въ каквото искате. Понѣкога и заблужденията сж потрѣбни. Азъ не искамъ първо да се насърдчите, а после да се обезсърдчите. Сега сте насърдени повече, отколкото трѣбва, но на края ще се обезсърдчите.

Единъ знаменитъ американски проповѣдникъ работилъ цѣли 20 години между своето паство. Той билъ забележителенъ съ своитъ красноречиви, съдържателни

беседи, но не могълъ да обърне нито единъ отъ слушателитъ си къмъ Бога. Често се обезсърдчавалъ отъ работата си. Една вечеръ държалъ проповѣдта си, но не билъ доволенъ отъ нея. Видѣла му се глупава, безсърджателна. Като свършилъ беседата си, побързалъ да се прибере въ дома си, никого да не срѣща, съ никого да не разговаря. Изъ пѣтя си мислѣлъ, че най-добре ще бжде да се откаже отъ тая работа, да започне друго нѣщо. На сутринта, като отивалъ на събранието, срещнала го една стара жена, спрѣла го и му казала: Много ти благодаря за вчерашната проповѣдъ. Какво стана, не знай, но сърдцето ми се отвори, решихъ вече да служа на Бога. Той си казалъ: Чудно нѣщо, толкова хубави проповѣи и държахъ, но не можахъ да обърна нито единъ човѣкъ къмъ Бога. Една глупава проповѣдъ държахъ и съ нея можахъ да отворя едно човѣшко сърдце.

Казвамъ: За предпочитане е една по-малко красноречива проповѣдъ, която може да обърне една душа къмъ Бога, отколкото красноречиви проповѣди, които не могатъ да отправятъ нито една душа къмъ Бога. Каква проповѣдъ е тая, която събужда въ човѣка желание само да яде и пие? Ще чуешъ една хубава проповѣдъ и следъ това ще идешъ на угощение съ приятели да си хапнешъ и пийнешъ. Питате, коя храна е по-добра: месната или растителната? Азъ не препорѣчвамъ месната храна по единствената причина, че съдържа недостатъчно количество свѣтлина и топлина. Растителната, плодната храна съдържа повече свѣтлина и топлина. Като ядешъ месна храна, въ първо време тя е приятна. На края идатъ послѣдствията. Растителната храна въ първо време не е много приятна, но на края се отразява добре. Споредъ мнението на нѣкои учени, месояднитъ животни били по-умни отъ тревопаснитъ. Споредъ други учени, тревопаснитъ и плодоядни животни сж по-умни и по-добри отъ месояднитъ. Ето, слонътъ не яде месо, но има ли по-умно животно отъ него? Лъвътъ, тигърътъ, змията не могатъ да се сравнятъ по интелектъ съ слона.

Новото учение изисква умни, добри и силни хора. То носи идеи, които подмладяватъ и обновяватъ човѣка. Всѣки трѣбва да има желание да се подмлади. И старата баба трѣбва да има желание да учи. И на 120 години

да е човѣкъ, пакъ трѣбва да има желание за работа и учене. Защо 120 годишната баба да не вземе четката да рисува? Защо да нѣма желание да се облѣче хубаво? Ще кажете, че обличането въ чова, чиста премѣна е само за младитѣ. Не е така. Новото учение не прави разкика между млади и стари. — Минаха нашитѣ години. — Да мислишъ, че си старъ, това значи, да живѣешъ въ грѣха. Само въ грѣха има старостъ. Който грѣши и върши престѣпления, остарява преждевременно. Новото учение не говори за старостъта на грѣха. Старостъта на любовъта подразбира подмладяване. Старостъта на грѣха подразбира смъртъ. Казано е: „Въ грѣхъ ме зачена майка ми.“ Който е заченатъ въ любовъ, вѣчно ще се подмладява. Новото учение, т. е. учението на Христа казва: „Който чуятъ гласа ми, ще се подмладятъ.“ Който не може да се подмлади, не е отъ новото учение. Каже ли нѣкой, че е остарѣлъ, това показва, че е живѣлъ по старъ начинъ. — Краката ми не държатъ вече. — Защо не държатъ краката ти? Повѣрвалъ си, че не държатъ. Това е илюзия. Срѣщате се съ тоя, она и на всички казвате, че сте остарѣли. Достатъчно е по нѣколко пѣти на день да казвашъ и да мислишъ, че си остарѣлъ, за да се свѣржатъ краката ти.

Единъ дѣдо задрѣмалъ подъ една круша. Внучето му взело едно кѣлбо и започнало да обикаля съ конеца, да завърже дѣдото за крушата. Дѣдото погледналъ, какво прави детето, усмихналъ се и продължилъ да дреме. Детето постоянно било въ играта си. Обиколило нѣколко пѣти дѣдото съ конеца, докато се образувало тънко вжже. Така то завързало дѣдо си за крушата. Искане дѣдото да стане, не може, здраво е завързанъ за крушата. Като видѣлъ това, той казалъ на внучето си: Хайде сега, дѣдовото, започни да се въртишъ на другата страна, ще ти дамъ едно орѣхче. Детето започнало да се върти въ обратна посока на първата и освободило дѣдо си. Мжчно се кжсатъ вжжетата, съ които ти самъ, или другъ нѣкой те обвързалъ.

Казвамъ: Не допускайте отрицателни мисли въ ума си. Каже ли нѣкой, че не си добъръ, помисли и кажи въ себе си: Богъ ме е създалъ добъръ. Дали проявявамъ доброто, това е другъ въпросъ. — Глупавъ човѣкъ си. — Богъ ме е създалъ уменъ. На всѣка отри-

цателна мисъл постави положителна. Нѣкой вестникъ писалъ нѣщо отрицателно за тебе — не се занимавай съ него. — Трѣбва ли да мълчимъ предъ отрицателното? — Не е въпросъ да се мълчи, но всѣки да каже истината въ себе си и да се държи за нея. Кажи си: Богъ ме създаде по образъ и подобие свое, вложи въ мене всички възможности, да проявя доброто и разумността, да уча и да се развивамъ. Ако вървя по тоя пѣтъ, ангелъ ще стана. — Какво е ангелътъ? Слуга, който изпълнява Божиата воля. Кой е добъръ цигуларъ? Който спазва правилата на музиката и свири, както се е училъ при своя добъръ учителъ. Може ли да бжде беденъ оня цигуларъ, който има дарбата на Паганини?

Единъ денъ Паганини миналъ покрай единъ старецъ, който седѣлъ на пѣтя и свирѣлъ съ цигулката си. Който минавалъ, хвърлялъ нѣкаква дребна монета въ чинийката. Паганини погледналъ къмъ стареца, харесалъ цигулката му, взелъ я и започналъ да свири. Веднага около Паганини се събрали множество хора да слушатъ великия цигуларъ. Всѣки турялъ по нѣщо въ чинийката на стареца. Въ нѣколко минути чинийката била пълна съ пари. Следъ това Паганини далъ цигулката на стареца и се отдалечилъ. Старецътъ му казалъ: Синко, защо не дойде по-рано, да се науча и азъ да свиря като тебе? Благодаря ти, че ми посвири. Хубава била цигулката на стареца, но чинийката му оставала праздна. Какво струва хубавата цигулка, когато чинийката е праздна?

Религиознитѣ и духовнитѣ хора очакватъ да дойде Духътъ и тогава да се проявятъ. Духътъ ще дойде, но трѣбва да учите. Духътъ ще дойде, но трѣбва да впрегнете ума, сърдцето, душата и духа си на работа. Като дойде Духътъ, ще работишъ и приятно ще ти бжде. Казвате, че човѣкъ трѣбва да се занимава съ важни работи. Човѣкъ трѣбва да говори така, че никого да не обижда. Право е, че не трѣбва да се обиждате, но какво разбирате подъ „обида“? Думата „обида“ е съставена отъ сричкитѣ „о-би-да“. Тя крие въ себе си условия за развитие. Ако напишете „убида“ вмѣсто „обида“, „у“ означава движение. Нѣкой казва, че го обидили. Какъ го обидили? Казали му, че останалъ много назадъ. Ако, наистина, е останалъ назадъ, трѣбва да се впрегне на работа, да набави изгубеното време. Не отлагай нѣщата

за далечното бъдеще. Нѣкой казва, че каквото не е могълъ да постигне въ тоя животъ, ще го постигне въ бъдеще, въ друго прераждане. Защо да не се преродишъ още днесъ? Всѣко желание за постигането на нѣщо добро показва, че ти си се преродилъ вече. Започни да работишъ. Ако нѣмашъ желание за работа, никакво прераждане не очаквай.

Христосъ казва: „Ако се не родите отъ вода и Духъ, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Христосъ говори за раждането като непреривенъ процесъ. Човѣкъ може по нѣколко пѣти презъ деня да се ражда. Хората мислятъ, че човѣкъ се преражда, но следъ смъртѣта си. Да се преродишъ 45 или 50 години следъ смъртѣта си, това е статически процесъ. Ако поне три пѣти на день — сутринъ, на обѣдъ и вечеръ, не се прераждашъ, ти преждевременно си остарѣлъ. Сутринъ ще се преродишъ за ума, на обѣдъ — за сърдцето и вечеръ — за душата. На другия день пакъ ще се прераждашъ. Това е вѣчното подмладяване. Прераждането подразбира непреривно подмладяване или постоянно увеличаване свѣтлината на ума, постоянно усиляване пламъка на сърдцето и постоянно разширяване полето на силитъ, които действуватъ въ насъ.

Мнозина се намиратъ подъ отрицателното внушение на мисълта, че всичко е свършено съ тѣхъ. Така не трѣбва да се мисли. Започнете съ обратния процесъ, да мислите положително. Какво разбирате, ако престѣпникътъ каже, че неговата работа е свършена? Това значи, че се е пробудило съзнанието му. Щомъ се пробуди съзнанието на престѣпника, той престава да върши престѣпления. Единъ краенъ алкохоликъ, слееъ като пропилъ цѣлото си състояние, срещналъ на пѣтя си единъ евангелистъ, който продавалъ евангелия. Той бръкналъ въ джоба си, да види, останала ли е нѣкаква пара, и намѣрилъ само петъ лева. Купилъ си съ тѣхъ едно Евангелие и започналъ да чете. Вниманието му се спрѣло върху стиха: „Който не се отрече отъ баща си и майка си, отъ своя животъ, не може да бжде мой ученикъ“. Замислилъ се върху стиха и си казалъ: Цѣли 20 години служехъ на едно желание, което разруши живота ми и ме опрости. Не мога ли да се откажа отъ него? Докога ще бжда робъ? Ще докажа, че съмъ човѣкъ, че имамъ

воля! Той отишълъ въ една кръчма и казалъ на кръчмаря: Дай ми една чаша вино и една чаша вода. Турилъ чашата съ вино предъ себе си и си казалъ: Слушай, 20 години ти бѣхъ робъ. Вършихъ, каквото ми заповѣдаше. Сега ти ще ми бждешъ слуга, азъ ще ти бжда господарь. Турилъ чашата съ виното настрана и, вмѣсто нея, поставилъ предъ себе си чашата съ вода и си казалъ: Отсега нататкъ ще пиешъ само вода, ще забравяишъ виното. Така премѣствалъ чашитѣ нѣколко пѣти, вдигалъ чашата съ виното до устата си и пакъ я турялъ настрана. Кръчмарьтъ го гледалъ, какво прави, и се чудѣлъ. Най-после, той извикалъ кръчмаря, платилъ за виното, оставилъ го на масата и отишълъ въ дома си доволенъ, че проявилъ воля.

Казвамъ: Турете и вие праздната чаша предъ вашитѣ недъзи, напълнете я съ вино и си кажете: Отсега нататкъ вие ще ме слушате. Каквото азъ кажа, това ще бжде. Азъ ви слугувахъ 20 години, сега вие ще ми слугувате. Осемъ хиляди години вече, какъ хората служатъ на безлюбието. Настаналъ е деньтъ, когато трѣбва да служимъ на любовта. Идатъ нови осемъ хиляди години, презъ които трѣбва да служимъ на любовта. Не е въпросъ да се забавляваме съ човѣшката любовь. Оставете тая любовь настрана. Една любовь носи въ ума си — Божията любовь, съ която Богъ създаде свѣта и всички живи същества. Азъ говоря за оная любовь, която създаде свѣта, вселената и която днесъ преустройва всичко. Една е любовта, тя обгръща въ себе си всичко. Вънъ отъ нея, любовь ли е, или не, всичко иде като спомагателно сръдство. Всичко работи за Единната, велика Божия любовь. Не говоря за спомагателнитѣ сръдства, не говоря и за листа, нѣмамъ нищо противъ тѣхъ. Казвамъ: Единъ листъ не прави цѣлото дърво. Всичкитѣ листа заедно помагатъ за дишането на дървото.

Христосъ казва: „Както ме Отецъ възлюби, така и азъ ви възлюбихъ.“ И ние трѣбва да любимъ, както Богъ ни е възлюбилъ. Да проявимъ любовта заради Бога. Ще пиешъ вода, а не вино. Ще вдигнешъ чашата на безлюбието и ще я оставишъ настрана — ще вземешъ чашата на любовта. Ще накарашъ своята слабостъ, своя недостаткъ насила да пие вода. Осемъ хиляди години сте насилвали любовта. Днесъ, по сщия

законъ, ще насилвате безлюбieto. Досега сте насилвали любовта, а не искате да насилвате безлюбieto. Азъ не виждамъ никаква философия въ това. Мушкалъ си хората, убивалъ си ги, а сега те е срамъ да помилвашъ единъ човѣкъ, или да го нахранишъ. Унижение ли е това? Да мушкашъ човѣка, да го измъчвашъ, считашъ, че това е въ реда на нѣщата. Защо се срамувашъ да го помилвашъ, да му кажешъ една сладка дума? Това сж крайности, които носятъ два различни резултата.

Нѣкои се страхуватъ, какво ще стане съ тѣхъ, ако хванатъ правия пѣтъ на живота. Какво стана съ хората, които отъ осемъ хиляди години следватъ пѣтя на безлюбieto? Тоя пѣтъ даде своя резултатъ: най-културнитѣ народи се биятъ, повече отъ 30—40 милиона хора се избиха. Това не е резултатъ на християнското учение, но на учението на безлюбieto. Ако трѣгнемъ по пѣтя на любовта, по пѣтя на новото учение, ще се явятъ милиони гениални хора, които ще пресъздадатъ свѣта. Родителитѣ ще проявятъ любовта къмъ децата си; децата ще проявятъ любовта къмъ родителитѣ си, и свѣтътъ ще се преобрази. Хората нѣма да се избиватъ, както сега. — Какво ще стане съ насъ? — Ако хванете новия пѣтъ, свѣтътъ ще се преобрази. Това трѣбва да се проповѣдва днесъ на всички, на цѣлия свѣтъ. — Ще му дойде времето. — Днесъ е времето на любовта. Времето на безлюбieto се е свършило вече. Въ касата на човѣшкото сърдце нищо не е останало за безлюбieto. Какво ще вземе крадецътъ отъ касата на банката, въ която нѣма нищо? Безлюбieto не може повече да краде. То не може вече да прави престѣпления, защото нѣма материалъ. Безлюбieto нѣма сили, съ които да действа. И злото нѣма условия за проявяване. Лошиятъ човѣкъ нѣма вече отде да взима. Той трѣбва да отиде при нѣкой добъръ човѣкъ, да вземе отъ него на заемъ. Свѣтътъ не може да върви по стария пѣтъ. Самъ азотътъ не е опасенъ, но въ азотната киселина той става опасенъ. Извади азота отъ азотната киселина, отъ динамита, за да получишъ безвредни вещества. Динамитътъ, безъ азота, не е нищо друго, освенъ глицеринъ — вещество, което се употребява за намазване на кожата, да я направи мека.

Коя е причината за грѣха? — Неразбраната полова дейность, крайното користолюбие и алчността къмъ

ядене. Грѣхътъ води къмъ смъртта. Той е подобенъ на микробитѣ. Достатъчно е да влѣзе една микроба на холерата въ човѣка, за да се размножи въ 24 часа толкова много, че да предизвика неговата смъртъ. Човѣкъ умира отъ нечистотиитѣ на микробитѣ. Микробитѣ на безлюбието умъртвяватъ човѣка. — Що е охтиката? — Микроби, които изяждатъ дробоветѣ. — Що е ревматизъмътъ? — Микроби, които изяждатъ мускулитѣ. — Що е неврастенията? — Микроби, които изяждатъ нервната система. Главоболието, коремоболието се дължатъ на микроби, които рушатъ човѣцкия организъмъ. — Защо го разрушаватъ? — Защото мислитѣ, чувствата, постѣпкитѣ на човѣка не сѣ чисти. Тая нечистота прави и кръвта нечиста. Когато мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка сѣ чисти, никакви болести не го нападатъ. Въ чистотата се крие хигиената на живота. — Можемъ ли да живѣемъ въ чистота? — Може, воля се иска за това.

Две сестри, една млада и една стара, се разболѣха. Дойдоха да ме викатъ, да отида да ги видя, да имъ дамъ нѣкакъвъ съветъ. Азъ казахъ на младата сестра да се движи повечко. Макаръ и да лази, по-добре да се движи, отколкото да лежи. Тя изпълни съвета ми. Стана отъ леглото си, започна да ходи и оздравѣ. На старата сестра казахъ да ходи за вода съ две малки стомнички. Всѣки день да се движи по малко. И тя изпълни съвета ми, и оздравѣ. Казахъ на старата сестра, че ако иска да се подмлади, трѣбва да носи вода по три пѣти на день. Тя ще се свѣрже съ водата, която ще ѝ каже, че ще оздравѣе. Приятно е да слушашъ, какъ клокочи изворътъ. Музика има въ клокоченето на водата.

Казвамъ: Носете вода, ако искате да се подмладите. Като срещнете нѣкой да носи вода, потупайте го по гърба и му кажете: Ще се подмладишъ. Привилегия е за човѣка да се подмлади. Ще кажете, че и чрезъ прераждане може да се подмлади човѣкъ. И това е възможно, но трѣбва да прекарашъ 45 години въ невидимия свѣтъ, докато намѣришъ баща, чрезъ когото да се родишъ. Докато си още въ тѣлото, можешъ да се подмладишъ по Божественъ начинъ. Така ще се избѣгне прераждането, нѣма да търсишъ баща и майка. Самъ ще си станешъ баща и майка и ще се подмладишъ.

Вложете надеждата си въ любовта, за да се подмладите. Като ставате отъ сънъ, кажете си: Ще се подмладя. Казвате: Да мислишъ, че ще се подмладишъ, значи, самъ да се заблуждавашъ. Всѣко разумно движение е свързано съ природата. Въ него се крие методъ за подмладяване. Свѣтлината носи младостъ; движението на въздуха носи младостъ; растенето носи младостъ; скъпоценниятъ камъкъ носи младостъ. Всичко въ природата говори за младостта. Малко нѣща въ природата говорятъ за старостта. Използвайте всичко онова, което носи младостта. Необходимо е да се подмладите. Кажешъ ли, че ще се подмладишъ, желанията ти ще се измѣнятъ.

Едно нѣщо желая и съмъ увѣренъ въ него. Вървамъ, че още днесъ ще ликвидирате съ старитѣ учения, на които сте служили осемъ хиляди години. Ще се откажете отъ баща си и майка си и ще започнете съ любовта, която носи всички блага. Не хвърляйте старото, но оставете го настрана. Накарийте стария си баща и старата си майка да носятъ вода. Така тѣ ще се подмладятъ и ще започнатъ да работятъ. Досега злото е било вътре, а доброто отвънъ. Направете обратното: турете доброто вътре, а злото вънъ. Турете вашитѣ неесествени желания отвънъ, а естественитѣ желания — отвътре.

Повдигнете съзнанието си къмъ Бога и кажете: Господи, благодаримъ Ти за ума, за сърдцето, за душата и за духа, които си ни далъ. Отсега нататъкъ ще работимъ така, че да Те познаемъ, да влѣземъ въ вѣчния животъ.

Какво трѣбва да прави човѣкъ? — Да се движи, да не стои на едно мѣсто. Слънцето не стои на едно мѣсто. Земята не стои на едно мѣсто. Луната не стои на едно мѣсто. И ние не трѣбва да стоимъ на едно мѣсто. Умътъ, сърдцето, душата и духътъ ни трѣбва да бждатъ въ постоянно движение. Въ разумното движение е любовта.

*

1. Беседа отъ Учителя, държана на 10 октомврий, недѣля, 10 ч. с. 1943 г. София. — Изгрѣвъ.

Тритѣ пѣтя

Има три пѣтя, чрезъ които човѣкъ се проявява въ живота: пѣтьтъ на волята, която е свързана съ физическия свѣтъ; пѣтьтъ на сърдцето и неговитѣ желанія; пѣтьтъ на ума, който има отношение къмъ умствения свѣтъ.

Казано е въ Писанието, че сатана изкушавалъ Христа. Сатаната разбиралъ добре човѣка, затова се домогналъ до Христа чрезъ тритѣ пѣтя на прояви. Той изпитвалъ волята, сърдцето и ума Му, да види, каква устойчивостъ има въ Него. Сатаната каза на Христа: „Ако си Синъ Божи, превърни тия камъни на хлѣбъ.“ Христосъ му отговори: „Нѣма защо да измѣнямъ естеството на камънитѣ. Казано е, че не само съ хлѣбъ ще живѣе човѣкъ, но и съ всѣко слово, което излиза отъ устата на Бога.“ Разбра сатаната, че предъ него стои човѣкъ съ силна воля. После изпита сърдцето Му, като каза: „Хвърли се отъ тоя храмъ. Нали е казано, че ангели ще те носятъ на рѣце, нѣма да те оставятъ да се препънешъ въ камъкъ.“ Той мислѣше, че Христосъ е суетвѣренъ човѣкъ. Отговори му се: „Махни се оттукъ, сатано! Казано е да не изкушаваме Господа.“ Най-после се изпита и ума Му. Сатаната Му каза: „Виждашъ ли всички тия царства? Ако ми се поклонишъ, твои ще бждатъ“. Христосъ му отговори: „Само на Господа можешъ да се поклонишъ и Нему да служишъ.“

Мнозина биха желали да превърнатъ камънитѣ на хлѣхъ. Защо искатъ това? Да забогатѣятъ. Приложи волята си, и ще бждешъ богатъ. Въ земята, въ моретата и океанитѣ има доста злато. Ако си ученъ човѣкъ, ще намѣришъ, де е златото, и ще забогатѣешъ. Отъ тебе

*) Матей 4:1 — 12.

зависи да бждешъ богатъ, да бждешъ обичанъ. Нѣкой иска да го обичатъ. Той не знае, че ако не е обичанъ, не би дошълъ на земята. Веднѣжъ живѣе на земята, прѣвъ Богъ го е обикналъ. Иначе, той не би съществувалъ. — За кого е създаденъ свѣтътъ? — За човѣка. Свѣтътъ е предметно учение, отъ което всѣки придобива нѣщо. Всѣко нѣщо, съ което въ даденъ моментъ можешъ да разполагашъ, е за тебе. Хубавата цигулка е за цигуларя, който свири; боитѣ и четкитѣ сж за художника; пианото е за пианиста. — Кой е пѣвецъ? — **О** Който пѣе добре. — Кой е ораторъ? — Който говори красноречиво и туря всѣка дума на нейното мѣсто.

Сега, като се запитвате, какво представя животътъ, ще знаете, че той е велико благо и се проявява въ три области: въ областъта на волята, въ областъта на сърдцето и въ областъта на ума. Въ обикновения физически животъ волята има отношение къмъ обикновенитѣ работи — къмъ яденето и пиенето. Въ областъта на сърдцето, човѣкъ търси приятното, както котката, която гледа да се настани добре. Щомъ намѣри добро мѣсто, тя започва да преде самодоволно. Ако мие човѣкъ край нея, тя започва да се гали, да мяучи, иска нѣщо за ядене. Приятнитѣ и неприятни чувства иматъ отношение къмъ сърдцето. Искашъ ли да познаешъ човѣка, вижъ, какъ се проявява въ малкитѣ работи.

Изучавайте себе си, изучавайте и своитѣ близки. Ще познаете човѣка и по почерка. Нѣкой започва пи-смото си съ голѣми, едри букви. На края той свършва съ дребни, ситни букви. Това е човѣкъ, който много обещава, малко изпълнява. Обикновено младиятъ много обещава. Като остарѣе, той казва: Да бѣше на млади години, всичко можехъ да направя, но сега не е така. Той прилича на Настрадаинъ Ходжа, който казвалъ: Когато бѣхъ въ Багдатъ, прескачахъ голѣми трапове, 20 м. широки и 20 м. дълбоки. Казали му: Прескочи такъвъ трапъ и тукъ. — Не мога, тукъ въздухътъ не ми помага. — Какво представя въздухътъ? — Условиата. Значи, ако условията бѣха добри, отъ тебе човѣкъ щѣше да излѣзе.

Сегашнитѣ хора нѣма защо да се оплакватъ. Ако е за условия, днесъ има условия за всички. Ако е за дарби, никой не е лишенъ отъ нѣкаква дарба. Ако нѣкой е разпилѣлъ богатството, силитѣ си, дарбитѣ си,

самъ е причина за това. Първоначално човѣкъ е билъ създаденъ добре, съ дарби и способности, физически добре и правилно развитъ. И, ако днесъ има недостатъци, физически или психически, причината се крие въ него. На едного очитѣ сж кривогледи, на другъ ушитѣ сж малки или голѣми, рѣцетѣ — кжси или дълги, раменетѣ неправилни. Първоначално и мжжътъ, и жената сж имали еднакво дълги коси. Сега, обаче, мжжътъ има кжса коса; и жената подражава на мжжа. Понеже мжжътъ работи повече въ умствения свѣтъ, косата му е кжса. Умственитѣ енергии препятствуватъ за растенето на косата. Въ жената работятъ повече чувствата, затова косата ѝ е дълга. Който има гжста, черна коса, работи повече съ сърдцето си. Когато главата започне да оголява, умътъ взима надмощие надъ сърдцето. Правилно е и умътъ, и сърдцето да бждатъ еднакво развити. Американцитѣ сж повече гологлави, защото мозъкътъ въ тѣхъ е крайно активенъ. Тѣ сж бързи, подвижни хора. Дето ходятъ, все тичатъ, като че ги гони нѣкой.

Ако сравните човѣка съ животното, на пръвъ погледъ ще видите едно отличително качество — брадата. Животнитѣ нѣматъ брада, т. е. нѣматъ воля. Казватъ за лѣва, че е смѣлъ. — Смѣлъ е, но воля нѣма. Той, макаръ и силенъ, е страхливъ. Достатъчно е да го погледнешъ въ очитѣ, за да се парализира неговата нападателна сила. Чернитѣ хора знаятъ това и лесно се справятъ съ лѣва и тигъра. Ако единъ черенъ срещне на пѣтя си лѣвъ, той не бѣга отъ него, но го фиксира съ погледа си, докато лѣвътъ отстъпи. Макаръ и невѣрващи, англичанитѣ използватъ способноститѣ на индуситѣ да парализиратъ силитѣ на животнитѣ, да не ги нападатъ. Нѣкой индусъ седи на брѣга, но акулитѣ не го нападатъ. Ако на брѣга нѣма нѣкой индусъ, англичанитѣ не смѣятъ да минатъ край рѣката. Индусътъ ги управлява съ волята си. Той знае езика имъ и се разговаря съ тѣхъ. Това знание индуситѣ сж придобили съ усилена работа. Много поколения сж работили въ миналото и днесъ предаватъ знанието си на своитѣ деца.

Единъ англичанинъ описалъ опитността си съ единъ индуски адептъ. Той попадналъ въ една планина, дето се срещналъ съ тоя индусъ. Англичанинътъ забравилъ да си вземе хлѣбъ и, като усѣтилъ гладъ, обърналъ се

къмъ индуса съ думитѣ: Гладенъ съмъ, може ли да ми услужите съ малко хлѣбъ? Индусътъ нѣмалъ хлѣбъ, но запиталъ англичанина: Какъвъ хлѣбъ искате и каква форма? Англичанинътъ казалъ, какъвъ хлѣбъ желае, и очаквалъ да получи поне парче хлѣбъ, да задоволи глада си. Индусътъ извадилъ нѣкакъвъ платъ, прострѣлъ го и следъ време на плата се явилъ хубавъ хлѣбъ, какъвто англичанитѣ ядатъ. Следъ малко англичанинътъ пожелалъ да си хапне нѣкакъвъ плодъ. — Какъвъ плодъ ядете? — запиталъ индусътъ. Не се минало много време, и англичанинътъ видѣлъ на плата плода, който пожелалъ. Англичанинътъ описалъ и двата случая — съ хлѣба и съ плода, но какъ е станало това, и той не знае. Само едно знае, че ялъ прѣсенъ, топѣлъ хлѣбъ, като че въ тоя моментъ го извадили отъ пещъта, и прѣсенъ плодъ, току-що откъснатъ отъ дървото. Ще кажете, че това е нѣкаква илюзия. Обаче, илюзията се отличава отъ реалността. Когато хранишъ човѣка съ илюзия, той всѣки моментъ губи отъ теглото си. Колкото и да му внушавашъ, че яде, а го държишъ гладенъ, теглото му ще покаже истинското положение. Илюзията отнима отъ теглото, а реалността предава. Ако храните човѣшкия умъ съ илюзии, той отслабва; ако храните сърдцето съ илюзии, то отслабва; ако храните волята съ илюзии, и тя отслабва. Реалността винаги предава. И микроскопично да е предаването, въ края на краищата, малкото ще се увеличи, ще стане голѣмо. Малкото сѣменце, посадено въ земята, едва дава признакъ на животъ, но животътъ постепенно се проявява, и следъ време отъ него излиза голѣмо, добре развито дърво.

Казвамъ: Всичко зависи отъ волята, резултатъ на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърдце. Когато се говори за волевъ човѣкъ, разбираме човѣкъ съ добре развитъ умъ и добре развито сърдце. Лъвътъ е силенъ, но не е волевъ. Даже слонътъ, който е най-уменъ между животнитѣ, не е волевъ. Ако обърнемъ слона нѣколко пѣти на гърба, той е готовъ вече да слугува — подчинява се на човѣка. Докато не го обърнатъ на гърба, мѣчно могатъ да го подчинятъ. По какво се отличава светията? По своята устойчивостъ и воля. Едно време светиитѣ сѣ били подлагани на мѣчения: ушитѣ имъ рѣзали, краката и рѣцетѣ имъ рѣзали, но тѣ устоявали на всичко. Пър-

вити християни били подлагани на огънъ, но тѣ съ пѣсни отивали на кладата — издържали на всичко. Воля имали тия хора. Наблюдавамъ, какъ носятъ страданията нѣкои отъ сегашнитѣ герои. Едва ги понагрѣятъ малко, и тѣ отсѣпватъ — не издържатъ на мъчнотиитѣ. Какво трѣбва да правишъ, като дойдатъ изпитанията? — Да пѣешъ. Дойде беднотията при тебе, пѣй; дойде болестъта, пѣй. Трѣбва ли да вѣрвашъ на болестъта? Въ Божествения свѣтъ болестъ не сѣществува. Човѣкъ създава болеститѣ, а не Богъ. Първоначално човѣкъ е билъ надаренъ съ воля, съ добъръ умъ и добро сърдце, но отпосле той станалъ безволенъ и далъ мѣсто на глупостъта и на злото въ себе си.

Какъ разбиратъ днесъ, кой човѣкъ е уменъ и кой — глупавъ? Казватъ за нѣкого, че е уменъ, че наредилъ работитѣ си добре, създалъ си добро материално положение. Оправилъ работитѣ си, но го осѣдили на 20 годишенъ затворъ. Намѣсто да краде и да губи свободата си, по добре да развие обонянието си, да намѣри скритото злато въ земята. Златото и останалитѣ благородни метали иматъ специфично ухание, по което може да се откриятъ въ земята. Който е развилъ обонянието си, лесно ще намѣри, де е златото, и тамъ ще копае. Ще си вземе, колкото му е нужно, и пакъ ще закрие следитѣ му. Никой нѣма право да вземе всичкото злато. Ще вземе най-много две-три парчета. Ще кажете, че мъчно се развива обонянието. Ако това е мъчно, пѣй! Съ пѣене ще изкарашъ прехраната си. Важно е да имашъ хубавъ гласъ, да пѣешъ, а не да крѣскашъ. Ако не можешъ да пѣешъ, свиря — роденъ си за музикантъ. Каквато дарба имашъ, приложи я. Дали си художникъ, скулпторъ или поетъ, приложи знанието си. Ако разбирашъ отъ земедѣлие, посади нѣколко плодни дръвчета или лозови прѣчки, да видишъ резултата на своята работа.

Преди нѣколко години дойде при мене единъ малджия отъ Нова - Загора и ми каза: Слушалъ съмъ за тебе, че познавашъ, де има заровено злато. Искамъ да ми кажешъ точно мѣстото, защото азъ копамъ отъ петъ-шестъ години, изкопалъ съмъ едва единъ километъръ на дължина и намѣрихъ малко злато — трудътъ ми не се плаща. Преди петъ месеца сънувахъ, че единъ ходжа дойде при мене и ми каза: Толкова години се молишъ

на Господа да ти открие, де има злато въ земята, но нѣмашъ отговоръ на молитвата. Върви следъ мене, азъ ще ти покажа, де е заровено златото. Тръгнахъ следъ него, но въ това време моятъ съседъ ме хвана за дрехата и ми каза: Върни ми хилядата лева, които ми дължишъ. Азъ го помолихъ да ме пусне, защото ходжата нѣма да ме чака. Като ми покаже, де е златото, веднага ще си платя дълга. Съседътъ не искаше да ме чуе, държи ме за дрехата. Сбихме се, сборичкахме се и се събудихъ. Така изгубихъ ходжата, изгубихъ и паритъ. Сега ще те моля, ти да ми кажешъ, де е това мѣсто. Азъ му отговорихъ: Питай ходжата, той ще ти каже.

Какво представя волята? — Наука. Следователно, всѣки има право да работи върху себе си, да развива своята воля въ правъ смисълъ. Богъ благославя всѣки човѣкъ, който има воля. Всѣки, който познава законитъ на природата и се вслушва въ тѣхъ, има воля. Волевиятъ човѣкъ е съработникъ съ природата. Той има предъ видъ своето сърдце, затова избѣгва тревогитъ. За нищо и никакво не се безпокои. Повечето хора се безпокоятъ за нѣща, на които не трѣбва да обръщатъ внимание. Тъ се оплакватъ, че нѣматъ вжглища, нѣматъ обувки, дрехи. Това сж временни нѣща — всичко ще се оправи. Сега ще носятъ дървени-обувки. Ама били груби, тежки, тропали много. Други се безпокоятъ, че нѣмало достатъчно хлѣхъ, гладни щѣли да умратъ. Ако е определено да умрешъ, и да имашъ хлѣбъ, пакъ ще умрешъ — нищо не може да те спаси. И богатъ да си, пакъ ще умрешъ. Съ пари не можешъ да се откупишъ. Страшно е да не изгуби човѣкъ живота си.

Казвамъ: Коренитъ на живота сж въ сърдцето. Ако сърдцето се развали, и животътъ се разваля. Човѣкъ умира отъ дисхармонията, която настѣпва между сърдцето и ума. Тя показва, че човѣкъ е влѣзълъ въ разрѣзъ съ Първата Причина на нѣщата. Сърдцето има отношение къмъ храненето. Каквата храна употребявашъ, такъвъ ще бжде животътъ ти. Отровна и нечиста храна разрушава организъма. Първа Ева внесе отрова въ човѣшкия организъмъ. Така дойде счъртътъ между хората. И днесъ още хората употребяватъ нечиста храна и все Ева обвиняватъ. И донесъ още тѣ ядатъ отъ забраненото дърво и все Ева обвиняватъ. Тъ не ви-

ждатъ дявола, който имъ нашепва да намразятъ тоя оня, да направятъ зло на нѣкого, а обвиняватъ Ева за нещастията си. Не търси вината въ Ева, но вгълби се въ себе си и чуй тихия гласъ, който ти нашепва: Направи добро на тоя човѣкъ, помогни му да се повдигне.

И тъй, задачата на човѣка е не само да развива волята си, да усилва топлината на сърдцето си, но и да усилва свѣтлината на своя умъ. Умътъ на сегашния човѣкъ е отвѣнъ свѣтълъ, отвѣтре тъменъ. И нашиятъ салонъ е свѣтълъ. Едва ли ще се намѣри другаде толкова свѣтълъ салонъ. Тръбваше да отворимъ и горе прозорецъ, да бжде още по-свѣтълъ. Колкото по-голѣма е свѣтлината на ума, толкова по-добре. Нѣма по-приятно нѣщо отъ свѣтлината. Тя открива красивитѣ нѣща въ живота. На нея зрѣятъ всички плодове. Красотата въ свѣта се дължи на свѣтлината. Тя е разумѣнъ актъ на Божествения свѣтъ. — Защо нѣкои нѣща не сж ясни? — Защото не сж на фокусъ. Като попаднешъ на фокуса, тамъ всичко е свѣтло и ясно. Ако си изгубилъ фокуса на нѣщата, това показва, че мислитѣ, чувствата и постѣпките ти не сж прави. Тогава ще повикашъ нѣкой добъръ и разуменъ човѣкъ, да ти помогне да вземешъ точно това мѣсто, което води къмъ фокуса.

Много хора се срамуватъ, да не се изложатъ предъ другитѣ като невежи. Нѣма защо да се срамувате — всичко е написано на черепа. Достатъчно е да погледнете черепа на човѣка, за да разберете, какъвъ е и какъ е живѣлъ. Преди години, когато правѣхъ своитѣ научни изследвания, посетихъ Рилския манастиръ. Въ една отъ стаитѣ имаше много черепи на калугери. Взехъ единъ черепъ, разгледахъ го внимателно и казахъ, че тоя човѣкъ не е билъ за калугеръ. Запитаха ме, какъ познахъ. Взехъ една свѣщъ, запалихъ я и я турихъ въ черепа, точно подъ оня центъръ, дето е религиозното чувство на човѣка. Оказа се, че черепътъ на това мѣсто е много дебелъ, никаква свѣтлина не минавава презъ него. На това мѣсто е и центърътъ любовъ къмъ Бога. Като мѣстихъ свѣщъта, свѣтлината проникна презъ оня центъръ, дето е алчността на човѣка. Наистина, оказа се, че тоя човѣкъ обичалъ да пие, да пооткрадва, да се удоволствува. Които ме слушаха, съгласиха се съ мене. Следъ това поставихъ свѣщъта въ другъ черепъ, въ който свѣтли-

ната проникваше презъ нѣколко мѣста. Казахъ: Тоя човѣкъ е билъ религиозенъ, ималъ любовъ къмъ Бога и къмъ своя ближень. Той е билъ добъръ калугеръ. Другитѣ калугери потвърдиха сѣщото. Тѣ казаха, че за всички калугери е писано, какъ сѣ живѣли и какви характери имали. Човѣкъ не може да се скрие — всичко е писано на черепа му.

Казано е въ Писанието: „Нѣма скрито - покрито въ свѣта.“ Въ бждеще по черепа на човѣка, още приживе, ще се опредѣли, какъвъ е той. И по космитѣ се познава човѣшкиятъ характеръ. Погрѣшкитѣ не трѣбва да ни плашатъ. Вие се плашите отъ нѣща, отъ които не трѣбва да се плашите. Погрѣшкитѣ сѣ богатство, което трѣбва да се обработва. Тѣ представятъ суровъ материалъ за работа. Ако погрѣшкитѣ и слабоститѣ на хората не могатъ да се използватъ като благо, Провидението не би ги допуснало. Подъ „слабостъ“ разбираме всѣки суровъ, необработенъ материалъ. Напримѣръ, алчността е слабостъ, която се проявява различно въ различнитѣ хора. Нѣкой има слабостъ къмъ марки, събира ги съ цель да забогатѣе. Нѣкога може да ги продаде, нѣкога не успѣва. Другъ събира гвоздеи, петала, желѣза, безъ да ги използва. Той мисли, че като ги държи въ дома си, ще му донесатъ нѣкакво щастие. Какво прави съ петалото, което е намѣрилъ? Той го закове предъ прага на кжщата си: въ единъ случай съ отвора навънъ, а въ другъ — съ отвора навътре. Не е лошо да туришъ петало предъ прага на кжщата си, но по-добре е, ако петалото е златно. Ако намѣришъ четири златни петала, ще се осигуришъ за цѣлъ животъ. Нѣкои се пристравяватъ къмъ растенията. Не е лошо това, но тѣ трѣбва да се изучаватъ като лѣчебни срѣдства. Има растения, които лѣкуветъ и най-опаснитѣ и мжчнолѣчими болести. Който не ги познава, страда. Затова казваме, че хората страдатъ поради своето невежество. Изучавайте растенията и тѣхнитѣ лѣчебни свойства.

Има хора, които разбиратъ езика на животнитѣ. Тѣ знаятъ, какво внасятъ различнитѣ животни въ човѣка. Напримѣръ, коньтъ предава особена енергия, отъ която неразположението се превръща въ разположение. Ако си неразположенъ, качи се на конъ, да видишъ, какъ ще се смѣни състоянието ти. Ако си нетърпеливъ, купи си

два вола и работи съ тѣхъ. Ако искашъ да придобиешъ благородство, купи си два гълъба. Ако искашъ да станешъ пѣвецъ, купи си една пойна птичка. Голѣми артисти сж птицитѣ. Единъ познатъ ме запиталъ, какво ще прави, като отиде въ другия свѣтъ. Казахъ му, че никой не може да отиде въ другия свѣтъ, докато не изучи добре растенията, пеперудитѣ, рибитѣ, птицитѣ, животнитѣ. За всѣко нѣщо ще държи изпитъ. Пеперудитѣ представятъ картинна изложба на ангелитѣ. Като посетите тѣхната изложба, ще разберете, какъвъ смисълъ крие тя. Художникътъ трѣбва да изучава пеперудитѣ, да види, въ какво малко пространство сж поставени толкова много краски. Учете изкуството отъ пеперудитѣ и цвѣтата.

Ще кажете, че се стремите къмъ опростенъ и скромнъ животъ. Какъ мислите, човѣшкиятъ животъ опростенъ ли е? Не само, че не е опростенъ, но за нисшитѣ сжщества, той е подобенъ на рая. Какво разбира мухата отъ човѣшкия животъ? Тя нѣма представа за живота на хората, нито за онова, което ги обикаля. Какво представя слънцето, какво звездитѣ, какво цвѣтата, пеперудитѣ, тя не знае. Тя нищо не разбира отъ красотата. Както мухата нѣма представа за човѣшкия свѣтъ, така и човѣкъ нѣма представа за рая, за възвишения свѣтъ. Въ тоя свѣтъ живѣятъ разумни, съвършени сжщества, безъ никакви слабости. Срещнешъ ли единъ жителъ отъ възвишения свѣтъ, той е готовъ да ти послужи, да се жертвува за тебе, безъ никакво възнаграждение. Възвишенитѣ сжщества сж абсолютно безкористни. Тѣ сж богати, отъ нищо не се нуждаятъ. Какво можешъ да дадешъ на царския синъ? Какво може да ти вземе той? Другъ е въпросътъ, ако въ тебе не тече царска кръвъ.

Единъ царски синъ се оженилъ за една млада, красива циганка. Какъвто хлѣбъ да ѝ слагали, все не я задоволявалъ. Тя искала да си хапне хлѣбъ, направенъ отъ изпросено брашно. Едиѣнъ день тя взела брашно и го сипала на десетина стола. Следъ това турила дисагитѣ на гърба си и тръгнала отъ единъ столъ на другъ да проси брашно. Като напѣяла дисагитѣ си, прибрала се въ стаята си, омѣсила хлѣбъ, опекла го и си хапнала до насита. Тоя хлѣбъ ѝ билъ вкусенъ.

Питате: Какво трѣбва да правимъ ние? Започнете да живѣете, както жителитѣ на рая. Не се съблзнявайте отъ паритѣ на банкера. Не се съблзнявайте отъ красотата на кого и да е. Ако си мжжъ, не се съблзнявай отъ красотата на жената; ако си жена, не се съблзнявай отъ красотата на мжжа. Не се съблзнявай отъ силата на човѣка. Силенъ е само Богъ. Всеблагъ, всемждъръ е само Богъ. Всички разумни същества вървятъ отъ съвършенство къмъ съвършенство; обикновенитѣ хора вървятъ отъ несъвършенство къмъ съвършенство. Обикновениятъ човѣкъ не може още да върви отъ съвършенство къмъ съвършенство.

Какво виждаме днесъ въ човѣшкия животъ? Отвлечане на вниманието.—Кой отвлеча вниманието му?—Животътъ. За да не се отклонява, човѣкъ трѣбва да постави дарбитѣ си за основа на своя животъ и да работи върху тѣхъ. Развивай свѣтлината на своя умъ, да придобиешъ повече свѣтлина. Развивай топлината на сърдцето си, да придобиешъ повече топлина, да усилишъ пламъка на свещения огънь, който разрешава всички мжнотии. Когато мжнотии не се разрешаватъ лесно, това се дължи на недостатъчната топлина въ сърдцето. Нищо въ свѣта не е въ състояние да измѣни тая топлина. Кой може да противостои на 273° студъ? Такова нѣщо е топлината на сърдцето, която наричаме топлина на живота. Силата на човѣка се крие въ неговата воля.

И тъй, върху три Божествени нѣща гради човѣкъ живота си: върху свѣтлината на своя умъ, върху топлината на своето сърдце и върху силата на своята душа. Човѣкъ е дошълъ на земята да изяви доброто, което носи въ себе си. Ако е добъръ, уменъ и силенъ, ще има приятели; ако не е добъръ, не е уменъ и не е силенъ, нѣма да има никакви приятели. Въ приятелството става истинска обмѣна между душитѣ. Ако ядешъ плодъ, който обичашъ, между тебе и плода става правилна обмѣна. Любовта къмъ даденъ плодъ е въ състояние да подобри неговото качество. Ако ядешъ единъ плодъ нѣколко години наредъ съ любовъ, ще видишъ, че дървото се подобрява. Ако единъ глупавъ човѣкъ яде отъ единъ и сжщъ плодъ нѣколко години наредъ, безъ любовъ, състоянието на дървото се влошава. Това е законъ.

Добрите и умни градинари изкарватъ добри плодове. Користолюбивите градинари развалятъ плодните дървета въ своята градина. Въ дърветата се явяватъ различни животинки, които изяждатъ плодовете.

Всички хора сж минали презъ училище. И вие сте свършили университетъ, гимназия, прогимназия или първоначално училище. Знаете, кои ученици обича учителятъ. Учителятъ обича прилежните, способни и даровити ученици. Даровитиятъ ученикъ е добъръ. Невъзможно е неспособниятъ, глупавиятъ ученикъ да бжде добъръ. Даровитиятъ ученикъ има силна воля, може да решава трудните задачи, които учителятъ дава. Колкото и да е мъчна задачата, той не се отчайва, но работи върху нея, докато я реши. Като говори, той си служи съ думите на справедливостта. Има думи на справедливостъ, които излизатъ или отъ ума, или отъ сърцето, или отъ душата на човѣка. Ако не може да си служи съ тия думи, той трѣбва да се учи, докато станатъ негова плътъ и кръвъ. Човѣкъ живѣе и се ползува отъ онова, което сж придобили всички хора колективно. Онова, което цѣлото човѣчество е придобило, то е станало живо дѣло. Всичко друго е само опити. Онова, което всички хора сж придобили, става общо достояние; отъ него ще се ползуватъ и бждещите поколения. Всичко, което нашите майки и бащи, дѣди и прадѣди сж изработили, се онаследява. Като знаете това, не се обезсърдавайте. Единъ день и най-голѣмиятъ невежа ще стане гениаленъ. — Какъ? — Чрезъ усилена работа. Който иска да постигне нѣщо, трѣбва да работи. Лекиятъ животъ и безработицата не даватъ добри резултати. Ако тоя животь даваше нѣщо на човѣка, други щѣха да бждатъ резултатите. Ако съ леснотия се постига нѣщо, пръвъ Христосъ щѣше да приложи тоя методъ. Какво по-лесно отъ това, да дойдѣше Христосъ като царъ, да издаде единъ законъ и да застави всички хора да приематъ учението Му? Защо Богъ избра толкова тежъкъ пѣтъ за Христа? Защо Го изпрати като синъ на едно семейство съ незавидно положение, да нѣма кжде глава да подслони?

Труденъ е пѣтятъ на човѣшката душа. Още по-труденъ е пѣтятъ на великите души. Това, което душата желае, не се постига на земята. Тукъ тя прави

опититѣ си, копае, разработва, а плодетѣ жъне дру-
гаде. Земята не е мѣсто на щастие. Тя е велико учи-
лище, въ което човѣкъ развива своя умъ, своето сърдце
и своята душа. Въ бждеще земята ще се преустрои, ще
даде условия за правилното развитие на човѣка. Тогава
хората ще бждатъ щастливи, но днесъ това е невъз-
можно. Имашъ богатство, щастливъ си; изгубишъ бо-
гатството си, ставашъ нещастенъ. Докато си здравъ,
щастливъ си; щомъ изгубишъ здравето си, ставашъ не-
щастенъ. Ако не си уменъ, добъръ и силенъ, всичко ще
ти взематъ; ако си уменъ, добъръ и силенъ, всичко ще
си запазишъ. Кой може да бжде най-уменъ, най-добъръ
и най-силенъ? Това е човѣкътъ, който вижда ясно и въ
миналото, и въ бждещото, както въ настоящето. Доста-
тъчно е да насочи погледа си две хиляди години назадъ,
въ миналото, за да знае, какво е било тогава; и като
отправи погледа си две хиляди години напредъ, да вижда,
какво носи бждещото. Сегашнитѣ астрономи, съ своитѣ
далекогледы, проникватъ пространството и виждатъ това,
което за обикновенитѣ хора не е достъпно. Тѣ се рад-
ватъ на простора на необятната вселена. Чрезъ своитѣ
телескопы, тѣ говорятъ на хората за сжществуването на
множество слънца и планети, като жилища на разумни
сжщества. Ще дойде день, когато жителитѣ на земята ще
пжтватъ отъ една слънчева система въ друга. — Кога
ще бжде това? — Нѣкога. Ако едно време кажехте на
хората, че човѣкъ ще хвърчи съ машина, щѣха да ви
разглеждатъ като лудъ, но днесъ това е фактъ. Отъ
най-далечни краища идатъ хора съ аеропланы, извърш-
ватъ нѣкаква задача. Колко ноци ви посещава тия
хвърчащи машини и внасятъ страхъ и трепетъ между
васъ!

Сегашнитѣ хора сж дошли до положение, дето
обикновената разумность нищо не струва. Едно време
паякътъ бѣше специалистъ по предачното изкуство, над-
минаваше човѣка, но днесъ човѣкъ го превъзхожда. Пая-
кътъ пропадна въ изкуството си, защото се предаде на
ловене на мухи: хване една муха, изсмучи кръвта ѝ и
чака втора. Като влѣзе тоя предачъ въ къщата ви, вие
взимате метлата и го изгонвате навънъ — не ви харесва.
Човѣкъ трѣбва да се препоръча съ нѣкакво изкуство или
знание, съ което да помага на ближния си. Съ какво ще

се препоръчате вие? Ако е вечеръ, ще се препоръчате съ свѣтлината на своя умъ. Ако вѣнъ е студено, ще се препоръчате съ топлината на своето сърдце. Ако нѣкой се намира въ трудно положение, ще се препоръча съ силата на своята душа. Силниятъ всѣкога има бждеще. Той е полезенъ на всички живи същества. Добриятъ и разумниятъ всѣкога иматъ бждеще. Човѣкъ не може да бжде уменъ и силенъ, ако нѣма надежда. Не може да бжде добъръ, ако нѣма любовъ. Не може да бжде силенъ, ако нѣма вѣра. Надеждата е свързана съ физическия свѣтъ. Отъ надеждата зависи здравето на човѣка. Отъ любовта зависи състоянието на сърдцето. Отъ вѣрата зависи състоянието на ума. Безъ вѣра не можешъ да бждешъ уменъ. Безъ надежда здравето не е истинско. Здравето има отношение къмъ слънцето, носителъ на живота. Понеже и златото е проводникъ на живота, затова здравето на човѣка се опредѣля отъ количеството на органическото злато въ неговата кръвъ. Здравиятъ има достатъчно количество злато въ кръвта си. Започне ли да боледува, златото се намалява въ организма. Когато се лѣкувате, турете една златна монета въ вода, да стои известно време, и следъ това пийте отъ нея по една чайна лъжичка на день. Ще кажете, че това е суевѣрие. Да пиете лѣкарството на лѣкаря, не е суевѣрие, а да пиете вода, въ която има злато, това е суевѣрие. Помнете: Вѣрата лѣкува. Дайте на болния чиста вода, да пие по лъжичка, и вижте, какъвъ резултатъ ще има. Колкото по-силна е вѣрата му, толкова по-скоро ще оздравѣе.

Въ миналата война дойде при мене единъ беденъ войникъ, който заболѣлъ отъ треска и, понеже нѣмалъ срѣдства да се лѣкува, искаше отъ мене съветъ. Казахъ му да отиде мислено въ една аптека и да поиска една доза хининъ. Следъ това да си представи, че взима хинина вътрешно. Като изпълни съвета ми и не оздравѣе, да дойде при мене, азъ ще му помогна. Войникътъ не се върна втори пжтъ при мене, което показва, че е оздравѣлъ. Всѣки, който е приложилъ тоя съветъ съ вѣра, се е излѣкувалъ. Всичко въ живота зависи отъ вѣрата. Всѣки, който вѣрва въ богатството, богатъ става; който вѣрва въ силата, силенъ става.

Единъ американски студентъ отишълъ да гледа, какви упражнения прави единъ отъ виднитъ амери.

вѣшкото сърце. Когато умътъ и сърдцето, душата и духътъ сж въ съгласие, човѣкъ е свободенъ.

Сега азъ не искамъ да се обезсърдчавате. Всѣки човѣкъ може да носи единъ малкъ товаръ. За да носи по-голямъ товаръ, трѣбва да работи върху себе си, да се усили. Ученикътъ, който е свършилъ четиритѣ отдѣления, има знание, съ което може да влѣзе въ прогимназията. Като свърши прогимназия, може да влѣзе въ гимназия. Знанието, което е придобилъ въ гимназията, му позволява да влѣзе въ университета. Съ това знание той може да влѣзе въ обществото, т. е. въ живота. Вие трѣбва да се замислите върху това. Мома, която иска да се жени, да стане майка, трѣбва да е свършила 12 факултета. Откакъ е дошълъ на земята, човѣкъ е завършилъ 450 факултета. Всѣки факултетъ представя епоха отъ милиони години. Сегашниятъ човѣкъ напуска знанието на животнитѣ, постепенно се облагородява, влиза въ университета, който дѣли хората отъ ангелитѣ. Всичко, което е придобилъ досега, е полезно, като елементи на новото знание. Тия елементи ще се представятъ въ нова форма.

Като слушате, колко работа ви предстои, казвате, че умътъ ви се обѣрква. На кого умътъ не се е обѣрквалъ отъ мъчни работи? Въпрѣки това, всѣки е пожелавалъ да учи, да проникне и въ най-труднитѣ въпроси. Ако те е страхъ, не отивай между змиитѣ, да наблюдавашъ, какъ живѣятъ. Ако искашъ да станешъ смѣлъ, хвани една змия, която прекарва зименъ сънъ, погладия отъ главата докрая на тѣлото, и си кажи: Не ме е страхъ отъ змия. Ако си смѣлъ, трѣбва да знаешъ, колко си смѣлъ и какво можешъ да направишъ съ своята смѣлостъ. Ако имашъ любовъ и говоришъ сладко, да знаешъ, какво можешъ да постигнешъ съ своята любовъ. Младата мома се заблуждава, като мисли, че може да излѣже момъка съ своитѣ сладки думи. Сладкитѣ думи не сж всѣкога истинни. Въ тѣхъ може да се крие нѣкаква лъжа, нѣщо фалшиво. Очитѣ, обаче, никога не лъжатъ. Достатъчно е да видишъ, какъ гледа момъкътъ, какъ слуша, какъ движи носа си, за да го оценишъ. Ако вдига носа си нагоре, това означава едно нѣщо; ако го движи надолу — друго нѣщо означава. Ако човѣкъ стиска устата си и я държи повече затворена,

приписватъ. Не е така. Често човѣкъ грѣши по свой починъ, безъ намѣсата на дявола.

Адвокатъ защищавалъ единъ обвиняемъ, когото сждѣли за кражба. Защитникътъ казалъ: Господа сждии, моятъ повѣренникъ нѣмалъ намѣрение да краде. Сждятъ го, че открадналъ сто лева. Той не е професионаленъ крадецъ. Тамъ, дето били стотъ лева, имало още 60,000 лева. Ако бѣше крадецъ, щѣше да вземе голѣмата сума, а не само сто лева. Въ това време обвиняемиятъ започналъ да плаче. Сждията помислилъ, че той се разкайва за кражбата, която извършилъ, и го запиталъ: Защо плачешъ? — Плача за 60-тъ хиляди лева, които не видѣхъ. И така ме сждите, поне да бѣхъ взелъ всичкитъ пари, а не само сто лева.

Не говорете невѣрни нѣща. Тѣ носятъ следъ себе си голѣма отговорностъ. Не вѣрвайте на всичко, което се говори или пише за хората, за развиване на известни събития. Ако отъ всичко казано и писано има десетъ на сто истина, благодарете и за това. Има една история, въ която сж писани само хубави работи. Но има една история, която хроникира нѣщата точно, както времето ги хроникира. Тамъ всичко е поставено на филмъ. Поставятъ филма, и вие гледате картини отъ най-ранното си детство до 120 годишна възраст. Тамъ всичко е отбелязано: какво си говорилъ, какъ си постъпвалъ. Сждиитъ само гледатъ и се усмихватъ, безъ да кажатъ нѣщо. Всѣки, който вижда своя филмъ, казва: Искамъ да се върна на земята, да изправа погрѣшкитъ си. Тоя филмъ продължава цѣли 45 години, следъ което човѣкъ отново се връща на земята, да изправи погрѣшкитъ си и да продължи учението си.

Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да се занимава съ Божественитъ мисли, които носятъ свѣтлина за ума. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да се занимава съ Божественитъ чувства, които носятъ топлина за сърдцето. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да се занимава съ Божественитъ сили, които укрепватъ душата и духа.

Вѣрвайте въ онова, което Богъ е вложилъ въ вашия умъ. Вѣрвайте въ онова, което Богъ е вложилъ въ вашето сърдце. Вѣрвайте въ онова, което Богъ е вложилъ

въ вашата душа. На него разчитайте и за него работете. Това е правият методъ на работа. Той води въ правия път на живота.

*

2. Беседа отъ Учителя, държана на 17 октомврий, недѣля, 10 ч. с. 1943 г. София. — Изгрѣвъ.

Да оздравѣешъ

Обикновено хората се спиратъ предъ дребнитъ работи. Обаче, като видятъ нѣщо голѣмо, дребнитъ, малкитъ нѣща минаватъ незабелязано. Когато отиватъ на планина, тѣ се стремятъ къмъ високитъ върхове, къмъ голѣмитъ езера. Видятъ ли нѣкое малко изворче, не му обръщатъ внимание.

Христосъ запитва болния отъ 38 години: „Искашъ ли да оздравѣешъ?“ — Искамъ, Господи!

Запитайте болния, какво иска, той ще отговори: Да оздравѣя. — Следъ това? — Нищо друго не искамъ. — Не искашъ ли да учишъ, да станешъ богатъ, силенъ, уменъ, добъръ? — Нищо не искамъ. Болниятъ е на кривъ пѣтъ. Правъ е да иска здраве, но това е само за дадения моментъ, когато е боленъ. И въ това състояние той трѣбва да има желание да учи, да работи, да стане силенъ и добъръ. Така казва и младиятъ. До едно време учи, но като си въобрази, че всичко е научилъ, престава да работи. Когато престане да учи, водата въ неговото езеро се отбива, не приема нови притоци и отъ езеро се превръща въ локва. Несчастието на много хора се дължи на факта, че е престанало да се втича нѣщо ново въ тѣхъ. Такъвъ човѣкъ казва: Нищо не ме интересува вече. Щомъ нищо не го интересува, той самъ отбива водата на своето езеро. Нѣма да мине много време, и тая вода ще почне да ммирише. Каквото попадне въ нея, ще започне да се разлага и гние.

Христосъ казва: „Ако се не родите изново, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Всѣка сутринъ, като стане отъ сънъ, човѣкъ трѣбва да мисли, че е новороденъ, че не е вчерашниятъ. Всѣки день да вижда

*) Иоана 5:1—10.

нѣщо ново въ себе си, както малкото дете, което се стреми да научи нѣщо ново. Детето е любознателно, иска всичко да види, да разбере, какъ е направено. Започне ли човѣкъ да живѣе само съ миналото, съ вчерашния день, ще спре на едно мѣсто. И това не е лошо, но дѣдо ти е билъ само единъ день щастливъ. — Кога? — Когато е срещналъ баба ти. И баща ти е билъ само единъ день щастливъ — когато е срещналъ майка ти. Въ сжщность, истински щастливъ день е деньтъ на раждането. Тоя день е съставенъ отъ много дни и часове. Той е день безъ начало и безъ край. Всѣкога можешъ да се родишъ. Ние наричаме тоя день новораждане. Най-нещастенъ е деньтъ на смъртъта. Ние не искаме да мислимъ за тоя день, защото той носи нещастieto, лишавани отъ благата на живота. Една опасность има за щастливия човѣкъ — да престане да се учи. Ето защо, нѣкога човѣкъ трѣбва да стане нещастенъ, за да се пробуди въ него желанието да учи.

Много учени сж писали върху закона за наследственостъта. Тѣ сж спрѣли вниманието си върху важни въпроси, важни факти, но не сж отбелязали нѣщо практично, отъ което хората да се ползватъ. Младата мома, напимѣръ, има желание да се ожени. — Защо? — За да стане помощница на Бога, да свърши една работа. Въ това отношение, желанието ѝ е добро, но тя не знае, какъ да приеме това сжщество, което иде въ дома ѝ. Тя трѣбва да знае езика му, да знае, какъ да му готви, какъ да го учи. Не е достатъчно само да се каже, че двама се любятъ. Влюбването подразбира изучаване на небесния езикъ. Ще кажете, че това не е нѣщо особено. Особено е, не е нѣщо обикновено. Да знаешъ, какъ да готвишъ на новороденото, какъ да го хранишъ, какъ да му говоришъ, да знаешъ, отде иде и какво носи въ себе си, това е велика наука. Каква любовъ имашъ, ако ржцетъ ти сж студени, а устата, ушитъ, очитъ затворени? Оставете очитъ, ушитъ, устата си отворени, да се втичатъ въ тѣхъ Божественитъ енергии. Казвашъ, че хората не те интересуватъ. Какво тогава те интересува? Оня свѣтъ интересува ли те? — И той не ме интересува. Все трѣбва да те интересува нѣщо. Първо трѣбва да се интересувашъ отъ себе си. Всичко, което имашъ, е важно, интересно. Ти трѣбва да се интересувашъ отъ своя умъ

— отъ главата си, отъ своето сърдце, отъ своя стомахъ. Ще кажешъ, че отъ стомаха си се интересуващъ. Наистина, стомахътъ е голъма фабрика, съ много отдѣления — съ много учреждения. Както се интересуващъ отъ стомаха, така трѣбва да се интересуващъ и отъ дробоветъ си. Ако това голъмо учреждение не работи, ти ще страдашъ. Ще се интересуващъ отъ ушитъ, какъ чуватъ; отъ очитъ, какъ виждатъ. Имашъ очи, какъ да не те интересува свѣтлината? Имашъ уши, какъ да не те интересува звука? Щастието и нещастието на човѣка се опредѣля отъ това, какъ вижда и какъ чува. Може ли тогава нищо да не те интересува?

Единъ милионеръ се разхождалъ всѣка сутринъ на края на града и често срѣщалъ единъ беденъ работникъ, който постоянно си мърморѣлъ, окайвалъ положението си. Богатиятъ се вслушвалъ въ думитъ му и чувалъ, че той роптае противъ Провидението. Решилъ да му помогне, но искалъ така да направи доброто, че никой да не го види. Отъ една страна, не му било риятно да тржби навсѣкжде, че прави добро; отъ друга страна, се криелъ отъ беднитъ, да не се трупатъ около него, да помага на всички. На бедния работникъ, обаче, самъ пожелалъ да помогне, да види, де се крие причината за лошото му материално положение. Една сутринъ той напълнилъ торбичка съ злато и я турилъ на единъ камъкъ, на пѣтя, отдето минавалъ работникътъ. Следъ това се скрилъ, да наблюдава, какво ще стане съ паритъ. Бедниятъ човѣкъ, като стигналъ до камъка, казалъ: Толкова години минавамъ по тоя пѣтъ съ отворени очи. Сега ще се опитамъ да мина съ затворени очи. Затворилъ очитъ си и миналъ покрай торбата, безъ да я види.

Казвамъ: И вие много пѣти сте минавали по вашия пѣтъ съ отворени очи, но единъ день решавате да минете съ затворени очи — тъкмо тоя день, когато Богъ е поставилъ на камъка една торбичка съ злато за васъ. Значи, когато Богъ поставя благо то на пѣтя ти, тогава, именно, ти затваряшъ очитъ си и не го виждашъ. Казвашъ: Толкова пѣти съмъ билъ съ отворени очи, сега ще ги затворя.—Бъди всѣкога съ отворени очи. Докато си живъ, минавай моста съ отворени очи. Никога не затваряй очитъ си. — Защо? — Защото на камъка може да е оставено нѣкакво благо за тебе. Ти не знаешъ,

кога ще дойде благото, което е определено за тебе. Всичкият дни носят Божият блага. Въ природата така е наредено, че всяка секунда, всяка минута, всеки час, всеки ден, всеки месец, всяка година, всяко столетие носи Божието благословение. Ти ще чакаш да схванеш момента, който носи благото за тебе. Ако очакваш щастие, ще внимаваш да не изпуснеш нито терцата, нито секундата, през които то иде.

Христосъ запита болния: „Искаш ли да оздравеш?“ Сега азъ ще ви запитамъ: Искате ли да бъдете щастливи? Ония отъ васъ, които имате дъщери, искате да ги ожените. Какъ ще ги ожените, сега ще научите. Ония, които не сж раждали, сега ще се учатъ. Ония, които постъпватъ въ училище, сега ще разбератъ, въ кое училище трѣбва да постъпятъ. Нѣкога човѣкъ самъ трѣбва да си избере училището. Има начини, по които човѣкъ може да научи много нѣща. Често азъ гадая смисъла на нѣщата по външни прояви. Срѣщамъ, напимѣръ, единъ беденъ човѣкъ; следъ него върви куче, което или маха опашката си, или не я маха. По махането на опашката познавамъ, какво е състоянието на бедния човѣкъ. Ако кучето маха опашката си налѣво-надѣсно, съ това то иска да каже на бедния: Когато се намѣришъ предъ нѣкаква мъжнотия, не търси правия пътъ, можешъ да вървишъ и надѣсно, и налѣво. Щомъ трѣбва да се спасишъ, и презъ кривъ пътъ можешъ да минешъ. Ако кучето не маха опашката си и върви съ наведена глава, то иска да каже, че бедниятъ човѣкъ не е работилъ и не иска да работи, очаква наготово, като при лотариенъ билетъ. Нѣкой философъ казва: Правъ трѣбва да бъде пътятъ на ученика! Правиятъ пътъ е най-късото разстояние между две точки. Обаче, това е невъзможно за човѣшкия животъ. Правъ пътъ има само въ умствения животъ, но не и въ материалния. Докато си на земята, прави линии не търси. На земята ще ходишъ по криви линии.

Мнозина искатъ да избѣгнатъ страданията. Възможно е това, но трѣбва да знаете, че вие сами си създавате страдания. Напимѣръ, млада, красива мома иска да се жени. За да се хареса на нѣкой момъкъ, тя търси модерни обувки, да стегнатъ краката ѝ, да изглеждатъ красиви. Тя не мисли, че краката ѝ ще се стегнатъ

и ще имъ излъзатъ мазоли. Ако момъкътъ харесва момата за тѣснитѣ обувки и за мазолитѣ на прѣститѣ ѝ, той не е уменъ. Момъкътъ, който иска да се жени само за красивитѣ обувки на момата, той е на кривъ пѣтъ, не мисли право. Сжщото се отнася и за момата. Ако си мома за женене, предпочитай да ходишъ боса, отколкото съ обувки, които стягатъ краката. Така тя ще изпита момцитѣ. Ако нѣкой момъкъ я хареса боса, той се жени за нея, а не за положението ѝ. Мома или момъкътъ, които, като се женили, били съ кожени обувки, сж минали презъ голѣми страдания. — Защо? — Защото носили на краката си одраната кожа на нѣкое животно. Невъзможно е да вземешъ насила кожата на нѣкое животно, или вълната на овцата и да не страдашъ. Обувкитѣ, дрехитѣ, които носимъ, сж придобити чрезъ насилие. При това положение, ние не можемъ да бждемъ щастливи. Докато не престанемъ да насилваме по-слабитѣ сжщества отъ насъ, ние всѣкога ще страдаме. Богъ даде власть на човѣка да владѣе рибитѣ, птицитѣ, но не и земята.

Не е позволено на хората да завладяватъ земята и да я дѣлятъ помежду си. Всѣки човѣкъ, всѣки народъ, който се е опиталъ да владѣе и дѣли земята, самъ се е осждилъ на страдания. Казвашъ: Тая нива е моя. — Кой ти даде правото на собственостъ? Тя принадлежи на Бога. И кжщата принадлежи на Бога. Ние трѣбва да признаемъ, че всичко принадлежи на Бога. Той е нашъ Господаръ, а ние — Негови слуги. Това е първото положение. Второто положение: Богъ е нашъ Баща, а ние — Негови синове. Ще Му работимъ безъ пари и, каквото ни даде, ще благодаримъ. Земята е Негова. Той казва: Синко, каквото можешъ да обработишъ, е на твое разположение.

Единъ день дойде при мене единъ човѣкъ, да ме пита, кой номеръ билетъ да вземе, да спечели. Казахъ му, че не мога да направя това. Ако му кажа и спечели, неприятелитѣ му ще го убиятъ. Отговорността за живота му ще лежи върху съвѣстѣта ми — не искамъ да нося никаква отговорностъ. По-добре бжди сиромасъ, но здравъ и живъ, отколкото да забогатѣешъ и да загубишъ живота си. — Залъгвашъ ли ме, или не можешъ

да ми помогнешъ? — Не те залъгвамъ, но те карамъ да мислишъ.

Помнете: дойдете ли до съзнанието, тамъ се желаятъ само възможни нѣща. Има възможни и невъзможни нѣща. Има голѣми и малки ностижения и желаниа. Желай най-малкитѣ нѣща. Като станешъ сутринъ, пожелай слънцето да изгрѣе добре, да нѣма буря, да нѣма земетресения, или голѣмъ, проливенъ дъждъ. Желай доброто на народа, за да бжде добре и на тебе. Минавашъ покрай единъ стражаръ, който е строгъ, прави бележки на всички. Помоли се въ себе си, да не го предизвикашъ съ нѣщо. Отивашъ въ нѣкой магазинъ, помоли се да не бждешъ излъганъ, да се отвори сърдцето на търговеца, да направишъ добра покупка. Като се молишъ за себе си, ти помагашъ и на търговеца. Като мислишъ за себе си, ти мислишъ и за другитѣ. Това е законъ. Мисли за малки работи, за да се домогнешъ до голѣмитѣ. Нѣкой иска да стане министъръ, или владика, да го уважаватъ и почитатъ. Какво ще придобиешъ, като владика? Ще ти цѣлуватъ ржката, ще ти се кланятъ, но единъ день и ти, като всички хора, ще умрешъ. Ще ти турятъ надгробна плоча, че тукъ е погребанъ еди-кой си човѣкъ. Има смисълъ да те заровятъ въ земята, но да можешъ и отъ гроба да помагашъ на хората.

Единъ дервишъ ималъ едно магаре и една магарица, но, каквото предприемалъ, все нещастия го сполетявали. Единъ день тръгналъ за града. По пѣтя магарицата му паднала на земята и умрѣла. Като видѣлъ, че и безъ нея останалъ, той спрѣлъ на мѣстото, дето паднала магарицата, изкопалъ дупка и я заровилъ. Поплакалъ си малко и, отъ скръбъ за нея, турилъ надъ гроба ѝ една плоча. Кой какъ минавалъ презъ това мѣсто, спиралъ да се помоли. Всички мислѣли, че нѣкой светия е погребанъ на това мѣсто, и започнали да го посещаватъ. Болни отъ далечни краища идвали да се лѣкуватъ и се връщали здрави. Дервишътъ се възползувалъ отъ това, и въ скоро време обѣрканитѣ му работи започнали да се оправятъ. Единъ неговъ приятель, на когото работитѣ били сжщо обѣркани, го попиталъ: Кажи ми, какво стана, че положението ти се подобри? — Не мога да ти кажа, тайна е това. Ако знаешъ, ще

ме изложишъ предъ хората. — Обещавамъ ти, нѣма да те издамъ; ще задържа тайната въ себе си. — Добре, само ти ще знаешъ. На това мѣсто е заровена магаричата ми, Вѣрата лѣкува болнитѣ, а не моята магарича. — Какво да направя, и азъ да подобря положението си? — Ето, давамъ ти моето магаре. Като умре, зарови го, тури му надгробна плоча и ще видишъ, какъвъ ще бѣде резултатътъ. И вториятъ дервишъ направилъ сѣщото. Държалъ магарето нѣколко дня гладно и, като умрѣло, заровилъ го въ земята. И тукъ започнали да се стичатъ болни да се лѣкуватъ. Така и неговитѣ работи се оправили.

Какво се крие въ тоя анекдотъ? Има нѣщо скрито въ него. Питате: Магарето ли трѣбваше да се вземе за обектъ въ анекдота? Магарето не е толкова глупаво, както изглежда и както се мисли за него. Казватъ за нѣкого, че се напилъ като магаре. Това не е вѣрно. Магарето пие само чиста вода. Ако искате да намѣрите най-чистата вода въ планината, вървете следъ магарето. Въ това отношение, магарето е по-умно отъ човѣка. То никога не пие вино, никога не се напива. Въ природата всички нѣща сѣ еднакво ценни. Следователно, и магарето има своята цена. Човѣкъ може да вземе примѣръ и отъ него. И въ малкитѣ нѣща се крие нѣщо добро. И въ голѣмитѣ нѣща има нѣщо лошо. Срѣща ви нѣкой човѣкъ, говори ви сладко, приятно, но следъ това изпитвате голѣмо неразположение. — Защо? — Предалъ ви е нѣщо лошо. Срѣщате единъ простъ, обикновенъ човѣкъ, който само ви погледне, но ви предаде нѣщо хубаво, ставате разположенъ и веселъ. Казвате: Никога нѣма да забравя тоя погледъ. Доброто се предава и чрезъ думи, и чрезъ движения, и чрезъ мисль. Достатъчно е да видишъ, какъ ходи добриятъ човѣкъ, за да се повдигне духа ти.

Каква е задачата на човѣка? — Да се подмлади. Стремете се къмъ вѣчното подмладяване. Който мисли, че е остарѣлъ, че не може да се подмлади, той не разбира закона за подмладяването. Той е преждевременно остарѣлъ. Подъ „старъ“ въ правъ смисль на думата, разбираме само това сѣщество, което всѣкога помага. Старъ е ангелътъ, който плтува отъ една слънчева система въ друга, обикаля планетитѣ и на всички помага.

Старъ е ангелътъ — милиони години живѣе, но вѣчно се подмладява. Ангелитѣ вѣрятъ по пѣтя на мъдростта, дето е истинското подмладяване. — Защо остарява човѣкъ? — Защото проповѣдва невѣрни нѣща. Той казва: Богъ е Любовь, но самъ не вѣрва на думитѣ си. Казва, че Богъ е Мъдрость, Истина, но не вѣрва въ мъдростта и въ истината. Казва, че Богъ е всесиленъ, но не вѣрва въ силата Му. Като се случи нѣщо лошо на човѣка, той веднага се запитва, отде дойде дяволътъ да му създаде тая неприятность. Той не подозира, че Богъ си е послужилъ съ дявола, да изпита човѣка. Ако му дойде нѣкаква болестъ, нека я приеме добре, като гостъ, да си поговори съ нея, да види, какво носи тя. И болестта носи нѣкакво благо. Толстой казва, че боledувалъ три-четири пѣти сериозно въ живота си и, следъ всѣко боledуване, придобивалъ ново просвѣтление. Макарь и материалистъ, което се вижда по дебелитъ вежди, Толстой ималъ духовенъ погледъ върху много въпроси.

Като изучавате Толстоя и Сократа, ще намѣрите нѣщо общо между тѣхъ. Интересенъ е животътъ на Толстоя. Той пише много искрено за себе си, писалъ е своята изповѣдь. Той описва една своя опитность отъ времето, когато е живѣлъ свѣтски. Единъ день, когато игралъ на комаръ, изгубилъ 12 хиляди рубли. Той започналъ да се моли на Бога, да му помогне да излѣзе отъ това положение. Единъ неговъ приятелъ му далъ една рубла, съ която той започналъ нова игра, като обещалъ въ себе си, че ако спечели, ще изплати дълга си и никога повече нѣма да играе хазартни игри. Тоя пѣтъ той спечелилъ на играта, платилъ дълга си и изпълнилъ обещанието си. Въ процеса на обръщането си къмъ Бога, Толстой миналъ тежки състояния, често пожелавалъ да тури край на живота си, но на всичко издържалъ. Той се освободилъ отъ своитѣ слабости и живѣлъ като светия. Като жененъ, миналъ презъ голѣми изпитания, за да се справи и съ ревността. Тоя въпросъ билъ единъ отъ най-мъжнитѣ, затова се принудилъ да напусне жена си. Той искалъ отъ жена си да се откаже отъ всѣкакви връзки, да не приема никакви приятели въ дома му, но тя не могла да направи това.

Сегашнитѣ хора изпитватъ стѣснение, срамъ, когато се говори лошо за тѣхъ. Прави сж тѣ, но нека всѣки се

запита въ себе си, вѣрно ли е това, което се говори. Ако е вѣрно, да се заеме да изправи погрѣшката си. Ако не е вѣрно, да следва своя пѣть, както слънцето следва неотклонно пѣтя на своето движение. Слънцето непрестанно свѣти. — Защо? — Богъ е вложилъ известна енергия въ него, чрезъ която то изявява Божията любовъ къмъ всички живи същества. Богъ държи слънцето въ ржката си и чрезъ него наблюдава своитѣ деца, гледа, какво правятъ.

Като изучавамъ човѣка, виждамъ, какъ се проявява животинското въ него. Единъ день срѣщамъ една млада, красива жена, която ми направи впечатление съ своята красота. Както вървѣше, тя спрѣ предъ една колбасница. Изведнѣжъ очитѣ ѝ се разтвориха, и тя започна да поглежда жадно къмъ колбаситѣ. Лицето ѝ се измѣни, изгуби красотата си, яви се нѣщо животинско. Тя влѣзе въ колбасницата, взе нѣщо и излѣзе. На излизане лицето ѝ бѣше спокойно, пакъ така мило и красиво, както по-рано. Казахъ си: Ето една маска. Щомъ тая жена се настървява предъ колбаситѣ, тя може да изяде и човѣка. Мислите ли, че лѣвѣтъ, който по необходимостъ яде само хлѣбъ, ще ви остави живъ, ако му се даде случай да лизне малко отъ вашата кръвъ? Азъ вѣрвамъ само 50% въ присадкитѣ. Ако присадката е отъ благородно дърво и се счупи, отдолу остава дивачката. И обратно: ако присадката е дива, като се счупи, отдолу остава благородното. Благодарете, ако присадката ви е дивачка, защото е временна. Тя лесно може да се счупи и да остане вѣчното, т. е. доброто, което Богъ е вложилъ въ васъ. По естество хората не сж лѣши, но присадката имъ е лоша. Тая присадка трѣбва да се счупи, да остане доброто въ тѣхъ. Напримѣръ, омразата въ човѣка е присадка. Счупи тая присадка въ себе си, да дойде любовта. Лъжата е присадка. Счупи тая присадка, да дойде истината. Грубостта е присадка. Счупи тая присадка, да дойде нѣжността. Изведнѣжъ не можешъ да счупишъ тия присадки. Години сж нуждни за тѣхното счупване, или изкореняване. За предпочитане е да я счупишъ, а не да я изкоренишъ. Дървото трѣбва да расте естествено, да не се спиратъ соковетѣ, които идатъ отдолу.

Съществуватъ два вида хора: еднитъ сж лоши, но присадени съ доброто; другитъ сж добри, присадени съ лошото. Като се счупи присадката, тогава виждаме истинското естество на човѣка. Добриятъ по естество, и съ лоша присадка да е, пакъ си е добъръ. Лошиятъ, и съ добра присадка, пакъ си е лошъ. Това се провѣрва по закона на наследствеността. Дѣлението на хората на добри и на лоши създаде дветъ ложи: Бѣлата и черната. Черната ложа подържа възгледа, че истината и свѣтлината сж за малцина, а лъжата и тъмнината — за всички. Бѣлата ложа подържа точно обратния възгледъ: истината и свѣтлината сж за всички, а лъжата и тъмнината за малцина. Ония, които търсятъ свѣтлината, истината и свободата само за себе си, сж черни братя. Ще кажете, че любовта е за всички. Така е, но днесъ всички хора не могатъ да бждатъ добри и любещи. На земята това е невъзможно. Защо е така? Можешъ ли, като правишъ кжща, да си доставишъ всичко изведнѣжъ? Ако отвѣнъ всичко наредишъ, отвѣтре не можешъ да си доставишъ всичко необходимо. Всичко предвиждашъ, а не предвиждашъ, какъ ще се справишъ съ нечистотиитъ. Имашъ клозетъ, но трѣбва отвреме-навреме да го дезинфекцирашъ. Не е ли сжщото и съ човѣшкия организъмъ? Ядешъ по нѣколко пжти на день. Една частъ отъ храната се смила и обработва, а друга частъ остава като непотрѣбна и се изхвърля вѣнъ. Не се ли изхвърля редовно, явява се зараза. Следователно, както чистишъ кжщата си отвѣнъ и отвѣтре, така трѣбва да чистишъ и тѣлото си.

Религиознитъ и духовнитъ хора искатъ да постигнатъ чистота и светостъ, изведнѣжъ да станатъ светии, но правятъ една сжществена погрѣшка — пренебрегватъ физическия животъ. Какви опити не сж правили, но резултатитъ имъ сж били малки, а понѣкога опититъ имъ свършвали съ катастрофа. Ето, мждриятъ Соломонъ, надаренъ съ знание и свѣтлина, мислѣше, че може да постигне всичко, но се спъна. Той правѣше опити въ голѣмъ мащабъ. Въ желанието си да изучи жената, той се свърза съ 300 жени и 900 наложници. Той искаше да разбере, де се крие злото — търсѣше причината за грѣхопадането. Искаше да знае, защо Ева яде отъ забранения плодъ. Защо му бѣха 300 жени и 900 налож-

ници? Само царь може да държи толкова жени около себе си. Числото 300 е число на Юпитера, царско число — на благородство. Числото 900 е на Марса. Значи, той държи тия жени съ сила и съ благородство. Соломонъ искаше да разреши една тайна, но не успѣ. Женитѣ го увлѣкоха и неусѣтно прие тѣхнитѣ богове. Той възприе всички езически учения и се предаде на ядене и пиене. Единъ день той видѣ една млада, красива овчарка, въ която се влюби. Той мислѣше, че и съ нея може да постѣпи, както съ всички жени, но тя му се противопостави. Съ отказването си, тя искаше да му докаже, че не обръща внимание на такъвъ царь, който има толкова много жени, който не служи на Бога, но се занимава съ ядене и пиене и съ удоволствията на живота. Тя му каза: Такъвъ царь не може да повдигне своя народъ. И ти не можешъ да повдигнешъ еврейския народъ. Ще дойде день, когато хората ще се чудятъ, какъ си могълъ да държишъ около себе си толкова жени, но нѣма да те похвалятъ. Книгата „Пѣсень на пѣснитѣ“ е посветена на тая овчарка. Въпрѣки многото жени, Соломонъ не можа да разреши въпроса за жената. Тя пакъ остана загадка за него. Овчарката предпочете да пасе овцетѣ, отколкото да стане жена на Соломона.

Какво постига човѣкъ, ако има 300 жени? Какво постига човѣкъ, ако има сто мисли въ ума си, сто желанія въ сърдцето си и сто постѣпки въ волята си? Какво постига човѣкъ, ако има 300 наложници въ ума си, 300 наложници въ сърдцето си и 300 наложници въ душата си? Да имашъ 300 жени и 900 наложници, пакъ не можешъ да разрешишъ единъ отъ важнитѣ въпроси. — Соломонъ показва това. — Защо не можа да го разреши? — Защото искаше изведнѣжъ да постигне всичко. Най-после той каза: „Суета на суетитѣ, всичко е суета.“

Изучавайте закона за наследствеността, за да си помагате съзнателно. Човѣкъ носи въ себе си и доброто, и лошото, както богатиятъ наследникъ поема и богатата, и дълговетѣ на баща си. Бащата оставилъ дългъ стоци хиляди лева. Синътъ не е участвувалъ въ правенето на тоя дългъ, но понеже е наследникъ на богатата на баща си, ще плаща и дълговетѣ му. Казано е въ Писанието: „Роденъ отъ Бога и роденъ отъ дявола“. Значи, човѣкъ има двама бащи: Единиятъ е Богъ, а другиятъ —

дяволътъ. Ако си роденъ отъ дявола, не можешъ да правишъ добро. Ако си роденъ отъ Бога, ще правишъ това, което Богъ ти заповѣдва. Нѣкой казва: Азъ съмъ роденъ отъ Бога. — Роденъ си отъ Бога, но после се оправдавашъ за дѣлата си, че не си разбиралъ нѣщо, че не си знаелъ работитѣ. Ако проповѣдавашъ Евангелието, ще проповѣдавашъ, както е дадено, въ неговия дълбокъ смисълъ. Ще кажете, че Богъ направи дявола. Богъ създаде дявола, но той самъ се направи — отклони се отъ правия пътъ, и днесъ върши всичко, както той намира за добре. Когато дяволътъ грѣши, не мисли право; и когато човѣкъ грѣши, сжщо не мисли право. Когато учителътъ дава мжчна задача на ученика, той иска да опита ума му, неговитѣ способности. Ако ученикътъ реши задачата правилно, учителътъ му го признава за способенъ. Не може ли да реши задачата, учителътъ всѣки моментъ може да го скжса. Никой учител не желае да кжса ученицитѣ си, но иска да знае, разбира ли ученикътъ предмета, или не; сжщо така той иска да даде възможность на ученика самъ да измѣри силата си.

Човѣкъ е дошълъ на земята да учи. Той иска да получи дипломъ за завършенъ курсъ. Комисията има право да му даде най-мжчната задача. Ако си християнинъ, ще кажешъ, че Христовата кръвъ ще те спаси. — Тя ще ти даде условия да учишъ, да следвашъ въ университета, но нѣма да те спаси — ти самъ трѣбва да учишъ. Ако не учишъ, ще те изключатъ отъ университета. Така ти опозорявашъ Христовата кръвъ. Който не учи, опозорява името си. Който не мисли право, опозорява ума си; който не чувствува правилно, опозорява сърдцето си; който не постѣпва добре, опозорява душата си. Истината е за душата, мждростъта е за ума, а любовта — за сърдцето. Ако отъ душата ни не изтича истината и свободата, отъ ума ни не изтича мждростъта и знанието, а отъ сърдцето ни не изтича любовта и живота, какво очакваме? Ще търсимъ нѣкой да ни освободи, да ни даде животъ и знание. Отвѣнъ никой не може да ни освободи; никой не може да ни даде животъ; наготово никой не може да ни даде знание. Свободата е Божественъ процесъ, който се извява отвжтре-навжнъ. Тя е резултатъ на усилието на човѣшкия духъ, на човѣшката душа, на човѣшкия умъ и на чо-

вѣшкото сѣраце. Когато умѣтъ и сѣрдцето, душата и духѣтъ сж въ сѣгласие, човѣкъ е свободенъ.

Сега азъ не искамъ да се обезсѣрдчавате. Всѣки човѣкъ може да носи единъ малѣкъ товаръ. За да носи по-голямъ товаръ, трѣбва да работи върху себе си, да се усили. Ученикѣтъ, който е свѣршилъ четиритѣ отдѣления, има знание, съ което може да влѣзе въ прогимназията. Като свѣрши прогимназия, може да влѣзе въ гимназия. Знанието, което е придобилъ въ гимназията, му позволява да влѣзе въ университета. Съ това знание той може да влѣзе въ обществото, т. е. въ живота. Вие трѣбва да се замислите върху това. Мома, която иска да се жени, да стане майка, трѣбва да е свѣршила 12 факултета. Откакъ е дошълъ на земята, човѣкъ е завѣршилъ 450 факултета. Всѣки факултетъ представя епоха отъ милиони години. Сегашниятъ човѣкъ напуща знанието на животнитѣ, постепенно се облагородява, влиза въ университета, който дѣли хората отъ ангелитѣ. Всичко, което е придобилъ досега, е полезно, като елементи на новото знание. Тия елементи ще се представятъ въ нова форма.

Като слушате, колко работа ви предстои, казвате, че умѣтъ ви се обѣрква. На кого умѣтъ не се е обѣрквалъ отъ мъчни работи? Вѣпрѣки това, всѣки е пожелавалъ да учи, да проникне и въ най-труднитѣ въпроси. Ако те е страхъ, не отивай между змиитѣ, да наблюдавашъ, какъ живѣятъ. Ако искашъ да станешъ смѣлъ, хвани една змия, която прекарва зименъ сѣнь, погладия отъ главата докрая на тѣлото, и си кажи: Не ме е страхъ отъ змия. Ако си смѣлъ, трѣбва да знаешъ, колко си смѣлъ и какво можешъ да направишъ съ своята смѣлостъ. Ако имашъ любовъ и говоришъ сладко, да знаешъ, какво можешъ да постигнешъ съ своята любовъ. Младата мома се заблуждава, като мисли, че може да излѣже момѣка съ своитѣ сладки думи. Сладкитѣ думи не сж всѣкога истинни. Въ тѣхъ може да се крие нѣкаква лѣжа, нѣщо фалшиво. Очитѣ, обаче, никога не лѣжатъ. Достатъчно е да видишъ, какъ гледа момѣкѣтъ, какъ слуша, какъ движи носа си, за да го оценишъ. Ако вдига носа си нагоре, това означава едно нѣщо; ако го движи надолу — друго нѣщо означава. Ако човѣкъ стиска устата си и я дѣржи повече затворена,

това означава едно нѣщо; ако я държи повече отворена, това означава друго нѣщо. Нѣкой държи рѣцетѣ си отзадъ, подразбира се вързанъ човѣкъ. Не е добре и отпредъ да се държатъ рѣцетѣ. И въ джобоветѣ да се държатъ, пакъ не е добре. Видишъ ли човѣкъ да върви замисленъ, съ прѣстъ на челото, дето е центърътъ на математиката, ще знаешъ, че той решава трудна задача. После се почесва отзадъ по врата — не върви работата. Спирамъ тоя човѣкъ и му казвамъ: Когато туряшъ прѣста си на челото, не се чеши по врата, но вдигни погледа си нагоре, къмъ Бога, и се помоли да ти даде повече свѣтлина, да решишъ задачата си. Ако се почесвашъ отзадъ, по врата, учителътъ може да те скѣса.

Наблюдавайте се, да видите, какъ заставате на молитва и какви движения правите. Нѣкой се моли и от време - навреме се почесва и казва: Голѣма скръбъ имамъ. Който има голѣма скръбъ, не му дохожда на умъ да се почесва. Щомъ се почесва, скръбта му не е голѣма. Молитвата изисква съсърдоточена мисль. Като се молишъ, ще мислишъ само за Бога. Всичко друго ще оставишъ вънъ отъ себе си. Казано е въ Писанието: „Когато се молишъ, влѣзъ въ тайната си стаичка. И Богъ, Който вижда въ тайно, ще ти въздаде на яве.“ Когато решавате трудни въпроси, решавайте ги въ тайно, само Богъ да знае. Единственъ Богъ разбира нашитѣ състояния и може да ни помогне. Хората, колкото и да искатъ да помогнатъ, не успѣватъ.

Сега ще ви запитамъ: Искате ли да придобиете любовта? Искате ли да придобиете знанието? — Искаме. — За какво ще ги придобиете? Първо турете въ ума си мисълта, да бъдете искрени въ себе си, да бъдете честни — каквото обещаете, да го изпълните. Ако решишъ да отидешъ на екскурзия въ името на Господа, иди. Каквото и да е времето — дъждъ, буря, не се спирай, върви. Ще се измокришъ — нищо отъ това. Щомъ си обещалъ, ще вървишъ. Дъждътъ иде да те изпита. Ако не искашъ да се мокришъ, не трѣбваше да обещаващъ. Ние имаме такава опитностъ. Единъ денъ трѣгнахме за Мусала повече отъ триста души. Още съ пристигането ни на хижата, завалѣ дъждъ, който трая два дня. Въпрѣки бурята и дъжда, решихме да се качимъ на върха. Нѣкои отъ приятелитѣ не се решиха да дойдатъ

горе. Тѣ останаха на хижата да ни чакать. Вървимъ нагоре, бурята ни придружава. Щомъ стигнахме на върха, дъждътъ и бурята престанаха, слънцето изгрѣ, и ние се изсушихме. Които останаха долу, мислѣха за насъ да не се простудимъ. Ония, които бѣха въ Чамъ Кория, сжщо се безпокоеха, какво става съ насъ при тоя голѣмъ, продължителенъ дъждъ. Ние бѣхме безъ палатки, на открито, около огънь, който мжно се подържаше, прѣчеше му дъждътъ. Тѣ си казвали: — Какво ще стане съ тия хора? Ще умратъ отъ студъ. Важно е, че нито единъ отъ насъ не се простуди. Нѣкога човѣкъ стои вжщи, пази се отъ влага и дъждъ и, въпрѣки това, заболява отъ ревматизъмъ. Значи, дъждътъ носи благословение. Човѣкъ трѣбва да се нагоди къмъ него, да знае, какъ да приеме това благо. Не е голѣмъ подвигъ, да се качишъ ка Мусала въ бурно и дъждовно време. Подвигътъ е малъкъ, но смѣлость се иска за това. Българката е смѣла.

Преди години пакъ ходихме на Мусала, но въ снѣжно време — пѣтьтъ бѣше покритъ съ снѣгъ, мжно се ходѣше, лесно можеша да се подхлѣзне човѣкъ. Като започнахме да възлизаме нагоре, нѣкои казаха, че е много хлѣзгаво, не може да се върви. — Да се върнемъ тогава. Обаче, сестритѣ поеха нагоре. Тѣ казаха: Нѣма да се върнемъ, ще вървимъ. Дадохъ имъ наставление, да бждатъ внимателни, да не събарятъ камънитѣ. Имаше опасностъ, като се търкалятъ камънитѣ, да не ударятъ нѣкого. Сестритѣ трѣгнаха напредъ, а братята следъ тѣхъ. Тѣ казаха, че даватъ предимство на сестритѣ. Както и да е, важно е, че сестритѣ не искаха да се върнатъ — първи поеха пѣтя къмъ високия връхъ. Такава трѣбва да бжде новата Ева. Старата Ева бѣше на върха и слѣзе въ долината. Новата Ева възлиза отъ долината къмъ върха.

Казвамъ: Въ бждеще, когато младата мома се ожени и стане бременна, не трѣбва да допуска никакво безпокойство въ ума или въ сърдцето си. Съ каквито мисли и чувства се храни, такова ще бжде детето и. Какви деца се раждатъ днесъ, когато всички народи воюватъ? — Нервни, неспокойни. — Защо? — Защото родителитѣ имъ минаватъ презъ голѣми сътресения. За добрия животъ е нужно спокойствие. За да се роди една свѣтла ми-

сълъ, трѣбва да имаме подкрепата на любовта. Хубавитѣ мисли, чувства и постѣпки не могатъ да се родятъ безъ любовъ. Хубавитѣ мисли, чувства и постѣпки не могатъ да се родятъ безъ мъдрость и безъ истина.

Време е да направимъ съюзъ съ Бога, да не се отказваме отъ това, което Той иска отъ насъ. Богъ не иска отъ насъ калугерство. Да бѣгаме отъ живота, да бѣгаме отъ женитѣ, това е калугерство. Ако бѣгаашъ отъ женитѣ, какво търсишъ при майка си? Какво търсишъ при сестра си? Ти стана причина майка ти и баща ти да се ожениятъ, а сега бѣгаашъ отъ жената. Нѣма защо да бѣгаашъ отъ жената. Мжжѣтъ представя мисълта, а жената — живота. Нѣма защо да бѣгаашъ отъ живота, — ще го приемешъ такъвъ, какъвто е. И отъ мисълта нѣма защо да бѣгаашъ, ще я приемешъ такава, какъто е. Животѣтъ е добъръ за оня, който го разбира и знае, какъ да постѣпва. Трѣбва да направимъ съюзъ съ Бога въ името на любовта. Иначе, ще гледаме на Бога като на сжщество, Коего само наказва. Другъ наказва хората, а не Богъ. Другъ ги дава подъ сждъ, а не Богъ. Взелъ си нивата на нѣкого, който има крепостенъ актъ за нея — той те дава подъ сждъ. Обидилъ си нѣкого — той те дава подъ сждъ. Господъ му казва: Прости го, не го давай подъ сждъ. — Нѣма да му простя, нека се научи да не обижда. Ако е въпросъ за обиди и лъжи, тѣ нѣма въ край. Ако е за обещания, българитѣ сж дали много обещания. Ако обещанията бѣха злато, България щѣла щѣше да бжде облѣчена въ злато.

Сега се явява въпросѣтъ: Каква отговорность носи човѣкъ? Една отговорность носи, за която го питатъ: Защо не изправишъ погрѣшкитѣ си? Ако трѣбва да кажешъ една дума, защо тя да не бжде блага? Ако трѣбва да погледнешъ единъ човѣкъ, защо да не го погледнешъ мило? Ако му пожелаешъ нѣщо, пожелай му най-добро. Момѣкъ и мома се женятъ — пожелай имъ добъръ животъ. Ти не имъ пожелаваешъ нѣщо добро, но казваешъ: Само глупавитѣ хора се женятъ. — Така не се говори. Радвайте се за всичко и на всички. Косата ти е побѣлѣла — радвай се. Косата ти е почернѣла — радвай се. — Побѣлѣлъ съмъ вече. — На почивка си. — Черна е още косата ми. — Ще работишъ. Ако е за работа, не търси човѣкъ съ побѣлѣла коса. Човѣкѣтъ съ бѣлата коса ще

почнва, а оня съ черната коса ще работи. Само така животътъ има смисълъ. Оня съ побѣлѣлата глава казва: Свърши се моятъ животъ. — Не се е свършилъ животътъ ти. Косата ти скоро ще почернѣе, и ти отново ще започнешъ да работишъ. Докато работи човѣкъ, косата му е черна. Щомъ престане да работи, косата му побѣлява. Тогава не му остава нищо друго, освенъ да почива. Хора, които иматъ черни коси, сж работили добре. Тия, които иматъ бѣли коси, сж почивали добре.

Мнозина казватъ: Искаме да ни обичатъ. Чудни сж хората! Искатъ да бждатъ обичани, а не съзнаватъ, че сж обичани. Фактътъ, че живѣятъ, показва, че сж обичани. Любовта ражда живота. Не можешъ да живѣешъ, ако не си обичанъ. Ако никой не те обича, ти си въ грѣха, а грѣхътъ води къмъ смъртта. Азъ не обичамъ хора, които умиратъ. Човѣкъ може да замине за другия свѣтъ, т. е. доброволно да напусне тѣлото си. Това, обаче, не е смъртъ. Кажатъ ли, че нѣкой умрѣлъ, отговарямъ: Добъръ му пжтъ! Не може да има любовъ между хора, които умиратъ. Любовта е законъ за взаимно подпомагане. Като видишъ, че единъ човѣкъ е въ трудно положение, помогни му. Майката помага на децата си, децата — на майката. Господарътъ помага на слугата си, слугата — на господаря си. Силнитъ помагатъ на слабитъ. Това сж прояви на Божията любовъ. Днесъ хората се биятъ отъ любовъ къмъ отечеството си — това е друга любовъ. Всѣки иска да победи. Въ сжщностъ, кой ще победи? Само оня може да победи, който е миналъ презъ положението на баща, майка, братъ и сестра. Братъ, който не обича сестра си, и сестра, която не обича брата си, не разбиратъ живота. Мжжъ, който не обича жена си, и жена, която не обича мжжа си, не разбиратъ живота. Майка, която не е раждала, не е разбрала живота. Всѣки човѣкъ трѣбва да бжде проводникъ на Божественото. Искашъ да отидешъ при нѣкой адвокатъ, но не знаешъ при кого. Ще намѣришъ единъ миситинъ, той да те заведе. Миситинътъ не може да бжде адвокатъ, той е само посрѣдникъ, ще те заведе при адвоката. И жената, когато ражда, се нуждае отъ помощъ. Ще дойде нѣкоя баба да ѝ помогне.

Казано е въ Писанието: „Жена, кога ражда, на скръбъ е, но като роди, забравя скръбта си и се радва,

„че се е родилъ човѣкъ на свѣта.“ Голѣма е радостта на майката, защото при раждането взима участие цѣлото небе, всички ангели, всички хора, даже и Богъ взима участие. И въ женитбата взиматъ участие всички. Не мисли, че никой не знае за твоята женитба. Всичко, каквото човѣкъ прави, първо го знаятъ горе, а после на земята. Затова е казано, че нѣма нищо скрито-покрито въ свѣта. Нѣкой казва, че остарѣлъ, че никой не се интересува отъ него. Остарѣлъ е само оня, който не иска да плаща дълговетъ си. Който е готовъ да плаща дълговетъ си, той всѣкога се подмладява. Който изправя погрѣшкитъ си, се подмладява; който не изправя погрѣшкитъ си, остарява. Безсмъртенъ нѣма да станешъ, но ще продължишъ живота си поне съ 10—15 години. Не се спъвайте, но изправяйте лошитъ си мисли, чувства и постѣпки. Колкото малко и да изправите живота си, ще се благословите. Казано е въ Стария заветъ: „Ако грѣшникътъ се върне отъ своя пѣтъ и изправи живота си, грѣховетъ му нѣма да се поменатъ. И ако праведниятъ се върне отъ живота си и започне да грѣши, правдата му нѣма да се помене.“ Следователно, не разчитайте на миналото си, че било добро или лошо; важно е, какъ живѣете днесъ. Който напусне грѣшния животъ и започне да служи на Бога, доброто му се зачита; който напусне добрия животъ и започне да грѣши, не отива на добро. Не изопачавайте любовта. Дойдете ли до нея, трѣбва да имате само едно мнение.

Вѣра е нужна на хората, а не суевѣрие. Дойде нѣкой боленъ при мене, иска да го излѣкувамъ. Казвамъ му, че съмъ заетъ съ творческа работа. Той иска непременно да го приема. Мисли, че като туря ржката си върху главата му, веднага ще оздравѣе. И това може, но сега съмъ заетъ. И да туря ржката си, нѣма да му помогна. Казвамъ му да дойде следъ единъ месецъ при мене, или да си отиде вкъщи — следъ единъ месецъ ще оздравѣе. — Какъ ще стане това? — Не е твоя работа. Вечеръ, когато спишъ, ще те посети и ще те излѣкувамъ. — Какъ ще ме посетишъ? — Това не е твоя работа. Азъ ходя вечеръ. Ще дойда при тебе, когато спишъ, и ще ти помогна. Ти нѣма да ме видишъ, но сутринята ще бждешъ здравъ.

Ще кажете, че това ви съблазнява. Водата никогъ не съблазнява. Ако не знаешъ да плуващъ, стой вънъ. Искашъ ли да влѣзешъ, върви само по плитки мѣста. Измий краката си, безъ да влизашъ навътре. Ако знаешъ да плуващъ, влизай и въ най-голѣмитъ дълбочини. Водата е опасна само за ония, които не знаятъ да плуватъ. Казвате: Тръбва да се прави добро! — Така е, трѣбва да се прави добро, но да се знае, какъ да се прави доброто. Единъ човѣкъ изпитва голѣма жажда, влиза въ единъ кладенецъ, но оказва се, че нѣма вода въ него. Сега положението му се влошава: жаждата го мъчи, а не може да излѣзе навънъ. Ти искашъ да му помогнешъ, а не знаешъ какъ. Ако му пуснешъ едно гърне съ вода, нито ще задоволишъ жаждата му, нито ще го извадишъ. Водата ще се разлѣе, и за него нищо нѣма да остане. Ако му сипешъ отгоре една бѣчва вода, може да го удавишъ. Какъ ще му помогнешъ?

Трезва мисль се иска отъ хората. Ще кажешъ, че никой не те обича. Не говоришъ истината. Баба ти и дѣдо ти сж те обичали; майка ти и баща ти сж те обичали. Колко плодове, колко кокошки си изялъ! Ако тѣ не те обичаха, не можеше да ги изядешъ. Водата, въздухътъ, свѣтлината влизатъ въ тебе — обичатъ те. Човѣкъ страда отъ много любовь, а не отъ липса на любовь. Никой нѣма право да се оплаква, че не го обичатъ. Всички хора сж обичани, но сами се заблуждаватъ, като приематъ позлатенитъ нѣща за истинско злато. Не разчитайте на позлатенитъ предмети. Каже ли нѣкой, че не иска да се моли, той държи въ ръката си нѣщо позлатено. — Азъ не вѣрвамъ въ Бога. — Това е позлатена вещь. Ти не си се опиталъ още, да знаешъ, вѣрвашъ ли, или не вѣрвашъ. — Азъ трѣбва да се проявя. — Първо прояви любовьта си къмъ едно дърво. Посѣй една ябълчна сѣмка, грижи се за нея да израсте, да цѣвне, да даде плодъ и тогава говори, имашъ ли любовь, и каква е тя. Избери единъ изворъ на планината и всѣки месецъ го чисти, да видишъ, ще се увеличи ли водата му. Отъ това ще познаешъ, колко любовь имашъ. Ако живѣешъ добре, водата ще се увеличи; ако не живѣешъ добре, водата ще пресъхне. Има различни начини, по които човѣкъ може да познае, колко е добъръ и каква любовь има. Достатъчно е да се облекнешъ нѣ-

колко пжти съ гърба си на нѣкое дърво, да видишъ, добъръ ли си, или лошъ. Ако листата на дървото постепенно съхнатъ, не си добъръ; ако се раззеленяватъ и освежаватъ, добъръ си.

Казвамъ: Външната природа има отношение къмъ човѣшкия животъ. Тя е отгласъ на нашитѣ мисли, на нашитѣ чувства и желания, на нашитѣ постѣпки. Безъ да съзнава, човѣкъ самъ противодействува на Божията любовъ, поради което не могатъ да дойдатъ до него благата, които Богъ му е опредѣлилъ. Даватъ ти се блага, но стомахътъ ти е разстроенъ, не можешъ да ги приемешъ. Първо трѣбва да приемешъ едно горчиво лѣкарство, да се регулира стомахътъ ти. Обаче, горчивитѣ лѣкарства не лѣкуватъ. Най-мощното лѣкарство е свѣтлината. Най-мощното лѣкарство е въздухътъ — дишанieto на Бога. Най-мощното лѣкарство е хлѣбътъ — Божието Слово. Съ тия лѣкарства си служатъ и растенията. Лѣчебнитѣ свойства на растенията се дължатъ на свѣтлината, на въздуха, на водата и на храната, които тѣ възприематъ. Ако бждешитѣ лѣкари възприематъ моята система на лѣкуване, ще иматъ добри резултати. Единъ лѣкаръ ще бжде проводникъ на свѣтлината, другъ — на въздуха, трети — на водата, а четвърти — на храната. Ако човѣкъ не е сладъкъ като плодетѣ, мекъ като водата, подвиженъ като въздуха и свѣтлината, нищо не може да придобие. Богъ е влѣзълъ въ хлѣба, въ плодетѣ, въ водата, въ въздуха и въ свѣтлината — пожертвувалъ се е. Който обича Бога, възприема Го като частъ отъ себе си. Така човѣкъ се лѣкува. Затова, яжте съ любовъ, пийте съ любовъ, дишайте съ любовъ, приемайте свѣтлината съ любовъ.

Това, което ви говоря, е подобно на математиката. Това сж задачи, които решаватъ математицитѣ. Въ геометрията се говори за перпендикуляръ. Какво представлява перпендикулярътъ? — Отношение на човѣшката душа къмъ Бога. Който има перпендикуляръ, т. е. отношение къмъ Бога, той е на правата страна. Който нѣма перпендикуляръ, е на кривата страна. — На какво може да се уподоби кривата линия? — На човѣкъ съ добра обхода. Той не се сблъсква съ никого. Ако вървишъ само по права линия, все ще се сблъскашъ съ нѣкого. Правата линия е неразложима. Това значи: Никой не може

да разкжса връзката между силитѣ на умствения свѣтъ. Който се опита да разкжса тая връзка, самъ ще се разруши. Ангелитѣ паднаха, именно, по тая причина. Тѣ се опитаха да разкжсатъ тая връзка. Сегашнитѣ учени правятъ опити да разложатъ атома. Това е възможно. Обаче, докато не го постигнатъ, не може да 'се вѣрва. Човѣкъ вѣрва въ това, което самъ е опиталъ. Духовнитѣ хора говорятъ за вътрешното радио на човѣка, за връзката му съ Бога. Ако знае, какъ да нагласява радиото си, ще се съобщава съ невидимия свѣтъ. Ако не знае, какъ да го нагласява, ще търси чуждо радио. Отъ оня свѣтъ му казватъ: Поправи радиото си и слушай съ него.

Много отъ сегашнитѣ хора умиратъ отъ изобилие на блага, както пчелитѣ, когато попадатъ въ собствения си медъ. Тѣ ставатъ жертва на лакомството си. Не кацватъ накрая и оттамъ да смучатъ, но влизатъ въ срѣдата, въ голѣмото изобилие. Мнозина, като пчелитѣ, отиватъ при голѣмото благо и тамъ умиратъ за нищо и за никакво.

Не влизай въ срѣдата на извора, дето е голѣмото благо. Спри накрая и оттамъ гребни съ малка чаша. Вземи отъ малкото благо и бжди благодаренъ и на него. Не влизай до дъното. Не искай всички блага изведнѣжъ. Всичката вода не е за тебе.

Искашъ да бждешъ красивъ, уменъ, силенъ, здравъ; да имашъ кжща, автомобилъ или аеропланъ. Много искашъ въ единъ моментъ. Богъ даде аеропланъ първо на мухитѣ, на птицитѣ, а следъ това на човѣка. Първо рибитѣ плуваха въ водата, а после хората, докато създадоха корабитѣ и параходитѣ. Изучавайте пеперудитѣ, птицитѣ, животнитѣ, да видите, каква обхода иматъ тѣ. Въ това отношение, пеперудитѣ сж за подражание. Пеперудата кацне на главата ти, на едното и на другото ти рамо, на гърба ти и постоянно казва: Богъ да те благослови! Кой не обича пеперуда, която благославя? Затова, като кацне пеперуда върху васъ, не я пждете. Тя носи щастие.

Работете върху себе си, да се самовъзпитате. Вслушвайте се въ всичко, което ви обикаля. Минавашъ край едно дърво, тихъ вѣтрецъ повѣва листата му и чувашъ нѣжна музика, чрезъ която дървото ти говори: Божието благословение е съ тебе. Другъ день минавашъ край едно плодно дърво. Гладенъ си, нѣмашъ хлѣбъ. Въ

тоя моментъ единъ плодъ пада отъ дървото. Погледнешъ — здравъ, хубавъ плодъ. Хапнешъ си и благодаришъ.

Тури надеждата въ душата си, вѣрата въ ума си и любовта въ сърдцето си, за да видишъ красотата и свѣтлината на живота. Това значи, цѣлото небе да ти проговори. Това значи, да си въ общение съ невидимия свѣтъ, да проработи твоео радио. И да не си на небето, добре е да възприемашъ симфонията на небеснитъ жители.

Помнете: Въ живота остава само онова, което излиза отъ името на любовта, отъ името на мъдростта, отъ името на истината, отъ името на Великия Божи Духъ.

✱

3. Беседа отъ Учителя, държана на 24 октомврий, недѣля, 10 ч. с., 1943 г. София. — Изгрѣвъ.

Ценни нѣща

Нѣщата въ природата сж ценни поради съдържанието, което иматъ. И човѣкъ е цененъ по сжщата причина — по съдържанието, което му е дадено. Колкото и да е ценно съдържанието на нѣщата, ако не сте внимателни къмъ него, то може да изчезне. Напримѣръ, ценно е розовото масло, но ако не се държи въ добре затворено шишенце, лесно ще излети. Преди две години ходихъ въ Казанлъкъ. Подариха ми нѣколко шишенца съ гюлово масло. Като се върнахъ, закачихъ ги на стената. Тѣ бѣха добре запушени. Следъ време погледнахъ да видя, какво е станало съ розовото масло — оказа се, че шишенцата бѣха празни. Подарѣкътъ отиде въ въздуха. Всѣко ценно нѣщо трѣбва да се пази добре.

Мнозина говорятъ за любовта, но не знаятъ, какъ да я запазятъ; не знаятъ, какъ да я приложатъ. Най-неразбраното нѣщо е любовта. Отъ какво е неразбраната любовъ: отъ картофи, отъ празъ, отъ лукъ? Значи, има любовъ отъ различни нѣща. Има устойчива и неустойчива или преходна любовъ. Нѣкой казва, че отъ любовъ набилъ нѣкого, или го наскърбилъ. Да наскърбишъ човѣка, това не е любовъ. Лесно се говори, но мжно се прилагатъ нѣщата. Не всичко, което се говори, може да се изпълни. Да мислишъ, че можешъ всичко да направишъ, това значи, да живѣешъ съ предвзети идеи, да се представяшъ повече отъ това, което си въ действителностъ. И скромниятъ иска да се представи повече отъ това, което е въ сжщностъ, но като остане самъ, вижда, че не е така.

Единъ день бѣхъ въ едно Варненско село на разходка. Виждамъ на пѣтя едно малко кученце носи кость

^{*)} III. Послание Иоаново.

въ устата си. Вдигнало нагоре опашка, върви гордо, само-надбяно. Отдалечъ се зададе едно голѣмо куче, затича се къмъ малкото, наежи се срещу него и го запита: Кой ти даде право да носишъ тая костъ? Малкото кученце се уплаши, остави костъта и се опита да избѣга. Голѣмото куче не се задоволи съ това, натисна кученцето и започна да го дави. Малкото се бори, квичи, моли се да го пусне. Наблюдавахъ, какво ще стане по-нататъкъ. Голѣмото куче повече закачаше малкото, играеше си съ него, само да го стресне. Най-после то взе костъта отъ малкото и продължи пътя си. Като се видѣ свободно, малкото кученце почна да тича и настигна друго, по-малко отъ него. Хвърли се отгоре му, обърна го на гръбъ и започна да го дави. Съ това то искаше да му каже: Ще ти дамъ да разберешъ, какво значи възпитание. Така възпитавахъ и мене.

Какво виждаме днесъ въ живота? Всѣки човѣкъ постѣпва съ по-слабия отъ себе си така, както по-силнитъ сж постѣпвали съ него. Силниятъ, като срещне слабия, пита го: Кой ти даде право да постѣпвашъ така? Ако по-силенъ отъ него се изпрѣчи на пътя му, и той го запитва сжщото. И слабиятъ, като намѣри по-слабъ отъ себе си, постѣпва като силния.

Като наблюдавамъ сегашнитъ хора, не зная, какъвъ процентъ отъ тѣхъ ще бждатъ приети на небето. Ако нѣкой влѣзе въ небето, едва ли ще прекара една седмица. Въ скоро време ще го хване носталгия и ще каже: Тоя свѣтъ не е за мене. Всѣки обича такъвъ свѣтъ, който е нагласенъ споредъ изискванията на неговия умъ, на неговото сърдце и на неговата душа. Всички хора не разбиратъ еднакво живота. Голѣмо различие сжествува между тѣхнитъ разбирания. Всички области на земята различно се освѣтяватъ и отопляватъ отъ слънцето. Най-добре е освѣтенъ и отопленъ екваторътъ, а най-слабо — полюситъ.

Казватъ за нѣкого, че билъ оптъкъ, неразбранъ човѣкъ — Защо е такъвъ? — Защото не разбира живота. Който разбира живота отъ гледището на екватора и на полюситъ, минава за новъ човѣкъ. И писатели има такива. Животътъ на екватора се отличава съ голѣма горещина, а тоя на полюситъ — съ голѣмъ студъ. Поради голѣмия студъ, полюситъ не сж населени. Тѣ представятъ

само складъ на енергия. Както на земята има два полюса — северенъ и юженъ, така и въ човѣка има два полюса, които сж складъ на енергия; тамъ нѣма никакъвъ животъ. На полюситѣ деньтъ и нощта траятъ по шестъ месеца. Тамъ ставатъ голѣми бури. На мѣста ледтъ достига петъ-шестъ метра дебелина. Ще кажете, че при тия условия не може да има никаква култура. Изобщо, на земята още не може да сществува такава култура, каквато се изисква. Това се вижда отъ голѣмитѣ противоречия, презъ които хората минаватъ. Нѣкой се оплаква, че лесно забравя. Много естествено, той забравя, защото не е развилъ чувството на редъ и порядкъ въ себе си. Той не туря нѣщата на мѣстата имъ и ги разбърква. Виждате, какво прави словослагателтъ. Всѣка буква, всѣки знакъ е туренъ на своето мѣсто. Щомъ си послужи съ една буква, веднага я туря на мѣстото ѝ. Не поставя ли буквитѣ на мѣстото имъ, нищо не може да направи. Виждате, какъ сж наредени клавишитѣ на пианото. Всѣки клавишъ означава опредѣленъ тонъ. Който знае да свири, взима точно опредѣленъ тонъ. Ако нѣкой не знае да свири, удря безразборно и създава голѣма дисхармония. Такава дисхармония сществува и въ домоветѣ. Влизате въ нѣкой домъ и още отъ вратата виждате голѣмъ безпорядкъ: масата, столоветѣ не сж на мѣсто; повечето дрехи сж разхвърляни по креватитѣ, а нѣкои сж закачени едни върху други въ пѣленъ безпорядкъ. Възможно ли е при това положение да намѣришъ всичко, което търсишъ? Можешъ ли при това положение да помнишъ, къде си турилъ нѣщо?

Единъ познатъ ми разправяше, какъ търсилъ единъ день лулата си. Като пушилъ, турилъ я нѣкъде и не помни, де я оставилъ. Пита жена си, дъщеря си, не сж ли я видѣли. Всички търсятъ, но не могатъ да я намѣрятъ. По едно време той се хваща за ухото и, какво да види? Лулата е на ухото му. Той самъ я закачилъ на ухото си и забравилъ, де я турилъ.

Това, което ви говоря, не е за развлѣчение, нито за обезсърдяване. Не искамъ и да ви утешавамъ. Фактъ е, че мисълта ви не е съсърдоточена. Като живѣете, трѣбва да бждете съсърдоточени. Дали сте на тоя, или на оня стѣтъ, едно и сжщо се иска отъ васъ. Де е

оня свѣтъ? Ако ви кажа, де е оня свѣтъ, и ако ви кажа, че азъ живѣя и на тоя, и на оня свѣтъ, нѣма да повѣрвате. Ако ви кажа, че съмъ отъ слънцето и живѣя тамъ, ще повѣрвате ли? Единъ день патувахъ отъ София за Варна. Въ купето имаше нѣколко видни българи, които се разговаряха по политиката. По едно време единъ отъ тѣхъ се обърна къмъ мене и ме запита, отде съмъ. Казахъ му, че съмъ отъ слънцето. — Възможно ли е това? — Възможно е. И вие сте отъ слънцето, но сте забравили това, а азъ зная. — По какво се познава кой човѣкъ е отъ слънцето? — По-добрия му животъ. Хората отъ слънцето живѣятъ добре. Който не е отъ слънцето, не живѣе добре. Едно време земята е била въ слънцето, но по-късно се отдѣлила отъ него. Казвамъ: Всички хора сж отъ слънцето, но сж забравили това. Всѣки трѣбва да се запита, къде е билъ преди да се е отдѣлила земята отъ слънцето. Ще кажете, че това внася противоречие въ човѣшкия умъ. Споредъ мене, противоречието се ражда, когато умътъ на човѣка е заетъ едновременно съ две различни идеи. Докато го занимава само една идея, той не може да изпадне въ противоречие. Който е заетъ само съ своя личенъ животъ, не се интересува отъ обществения животъ. Той е въ положението на мравката, която не се интересува отъ онова, което става вънъ отъ нея. Тя не подозира, че въ Европа има война. Другъ е въпросътъ, ако човѣкъ държи въ ума си идеята за Божествения животъ. Тая идея е широка. Тя обхваща цѣлокупния животъ — личния, семейния, обществения и общочовѣшкия.

Каква е идеята на сегашния човѣкъ за Бога, за природата, за реда и порядъка въ живота? Той гледа на тия нѣща по детински. И това не е лошо, но липсва нѣщо въ разбирането на човѣка. Това е все едно да рисуващъ една карикатура и да мислишъ, че тя представя истинския образъ на човѣка. Защо трѣбва да рисуващъ човѣка карикатурно? И безъ това той е изопачилъ чъртитъ си. Малко хора ще срещнете днесъ, които сж запазили оня образъ, който имъ билъ даденъ първоначално. Казано е за човѣка, че е създаденъ по образъ и подобие Божие, но днесъ тоя образъ е изгубенъ. Много художници сж рисували върху него, всѣки е турялъ нѣщо свое, поради което сж го окарикурировали. Ако човѣкъ е

роденъ отъ сприхави родители и се движи между такива хора, носътъ му става дълъгъ и сухъ. За да изправи носа си, той се нуждае отъ вода. Въздухътъ, въ който живѣятъ сприхавитъ хора, съдържа вжглена киселина повече, отколкото трѣбва. Значи, сприхавиятъ страда отъ липса на вода и отъ изобилие на вжглена киселина. Организмътъ на човѣка се нуждае отъ известно количество вода. Не се ли набави това количество, той страда отъ сухота. Водата е необходима за организма, но не и вжглената киселина. Растенията, обаче, не могатъ безъ вжглена киселина. Тя е необходимо условие за тяхъ.

Кои условия сж необходимии за човѣка? — Свѣтлината, въздухътъ, водата и храната. Всѣко нѣщо се развива при специфични условия. И единицата, като жива величина въ органичния свѣтъ, се нуждае отъ условия. Нулата, напримѣръ, е условие за нейното развитие. Ако туримъ една нула надѣсно отъ единицата, тя става десетъ пѣти по-голъма. Ако туримъ две нули, тя става сто пѣти по-голъма. Да се увеличи единицата десетъ пѣти, това значи, да претърпи десетъ промѣни въ себе си, т. е. да обиколи кръга десетъ пѣти. Подъ „единица“ разбирамъ сжществуването на единъ Богъ въ Битието, Който е единенъ въ себе си. Въ Бога нѣма никакво раздвояване. Двойката подразбира отражение на цѣлата природа, на цѣлото Битие. Единицата и двойката заедно даватъ тройката — първата фаза, въ която Битието се проявява, а именно, въ дома, дето единицата е бащата, двойката — майката, а тройката — детето. Казва се за Бога, че е троеличенъ, т. е. проявява се като баща, като майка и като, синъ. И човѣкъ трѣбва да има синовни отношения къмъ баща си. Като Баща, Богъ е едно нѣщо, като Майка — друго нѣщо и като Синъ — трето. Христосъ казва: „Азъ и Отецъ ми едно сме.“ Това значи, че бащата и синътъ сж едно. Сжщевременно Христосъ казва: „Отецъ ми е по-голъмъ отъ мене.“ Хората, изобщо, говорятъ за Бога, като приписватъ всичко на Него. Това значи, че тѣ не Го познаватъ. Понятието Богъ не трѣбва да се изопачава. Човѣкъ нѣма право да карикатури Божия образъ. Има нѣща, които Богъ е направилъ, но всички нѣща не сж Негово дѣло. Напримѣръ, сѣнкитъ не сж Божие дѣло. Въ Божествения свѣтъ абсолютно никакви сѣнки не сжществува. Той

е свѣтъ на вѣчна свѣтина. — Може ли свѣтина безъ сѣнки? — Въ Божествения свѣтъ по-слабата свѣтина минава за сѣнка на по-силната. На физическия свѣтъ тъмнината е сѣнка на свѣтината, а въ Божествения свѣтъ слабата свѣтина е сѣнка на силната свѣтина.

Като разглеждаме свѣтината и тъмнината като полюси, естествено дохождаме до доброто и злото, сжщо като полюси. Доброто е полюсъ на свѣтината, а злото — полюсъ на тъмнината. Свѣтината и доброто събуждат човѣшката активност, а злото и тъмнината правятъ човѣка пасивенъ. Той търси начинъ да си почине. Казватъ, че лошитѣ хора сж работливи — това е заблуждение. Само добритѣ хора работятъ. Лошитѣ хора сж инертни. Тѣ не могатъ да работятъ. Който използва труда на хората, е лошъ човѣкъ. Добриятъ е свѣтина, той работи съ разположение и любовъ. Ако лошиятъ започне нѣкаква работа, той гледа повърхностно на всичко, не мисли, че трѣбва да свърши нѣщо. Стане ли въпросъ за плащане, той прѣвъ се нарежда; мисли само за това, колко повече да му платятъ.

Нѣкои питатъ, защо трѣбва да се молятъ, и казватъ : Щомъ има добри хора, тѣ ще работятъ, а ние ще се ползуваме отъ тѣхния трудъ. Щомъ има религиозни хора, тѣ ще се молятъ и, като тръгнатъ за небето, ние ще се хванемъ за краката имъ. Добре е това, но когато праведниятъ тръгне за небето, краката му ставатъ кжси. За кои крака ще се хванете тогава? Физическитѣ крака на човѣка оставатъ на земята, нѣма за какво да се хванете. И вашитѣ ржце ще останатъ тукъ. Съ какво ще се хванете тогава? Така не се говори. Способниятъ ученикъ решава самъ задачитѣ си. Следва ли отъ това, слабиятъ ученикъ да преписва задачитѣ си отъ силния? Колкото и да е майсторъ въ преписването, учителътъ бди зорко и ще го хване. Има нѣща, които ученикътъ самъ трѣбва да знае, да не очаква всичко наготово. Учителътъ е условие за ученика, но ученикътъ трѣбва да учи, да развива дарбитѣ си. Добре и правилно се развива оня, който се вглежда въ онова, което е вложено въ него. Затова е казано, че човѣкъ не трѣбва да изневѣрjava на себе си.

Какъ се изявяватъ дарбитѣ и способноститѣ? — Чрезъ ума, чрезъ сърдцето и чрезъ душата. Ако не познавашъ ума, сърдцето и душата си, какъ ще познаешъ

живота? Животътъ е резултатъ. Въ тоя резултатъ имаме две положения: радость и скръбъ. — Защо съществуватъ страданията? — Тъ сж гърбъ на човѣка. Може ли да имашъ лице, а да нѣмашъ гърбъ? Щомъ имашъ лице, ще имашъ и гърбъ. И обратно: щомъ имашъ гърбъ, ще имашъ и лице. Ако нѣмашъ гърбъ, ще имашъ още едно лице. Това е човѣкъ съ две лица, т. е. двуличейъ. Човѣкъ съ две лица наричае двуличенъ, т. е. изопаченъ. И гърбътъ представя изопаченото човѣшко лице. Когато единъ човѣкъ ти обръща гърбъ, казващъ, че той не е отъ твоя свѣтъ. Щомъ се обърне съ лице къмъ тебе, той е отъ твоя свѣтъ. Когато хората си обръщатъ гърбъ, тѣ се сърдятъ единъ на другъ. Ако нѣкой ти обърне гърба си, ти се обиждашъ. Защо се обиждашъ? Той иска да те убеди въ истината, че не е отъ твоя свѣтъ. Тоя човѣкъ обича истината, казва ти, че не е отъ твоя свѣтъ. Ако и ти обичашъ истината, имашъ сжщитѣ документи като него.

Единъ българинъ отишълъ въ странство съ паспортъ, издаденъ отъ България. Като го питали, какъвъ е по народностъ, той вадилъ паспорта и го показвалъ. Така удостоверявалъ той своята народностъ. Ако нѣмашъ паспортъ, не си българинъ. И природата те пита, българинъ ли си, или не. Ако имашъ паспортъ, българинъ си; нѣмашъ ли паспортъ, не си българинъ. Паспортъ се иска отъ всѣки човѣкъ, да докаже своята народностъ. Въ сжщностъ, нѣма разлика между хората отъ различнитѣ народности, — Защо? — Всички дишатъ, пиятъ вода, хранятъ се по единъ и сжщъ начинъ. Разликата между евреина и българина се заключава въ писането: евреинътъ пише отдѣсно—налѣво, а българинътъ — отлѣво—надѣсно. Китаецътъ пише отгоре—надолу. Ако разгледате черепа на французина и на гърка, ще видите, че много си приличатъ. Сжщо така черепътъ на евреина и на славянина си приличатъ. Религиозното чувство и въ двамата е силно развито. Разликата между тѣхъ е само въ милосърдието. Въ славянина милосърдието е добре развито.

Въ една статия, писана на английски езикъ, се дава единъ интересенъ примѣръ отъ руския животъ, още отъ времето на царска Русия. Статията е озаглавена: „Бждещето е на славянитѣ.“ Обвинили една бедна вдо-

вица, майка на три малки деца, че запалила къщата на единъ голѣмъ помещикъ. Осждали я на 15 годишенъ затворъ и я изпратили на заточение въ Сибирь. Единъ младъ момъкъ, скиталецъ, безъ баща и безъ майка, чулъ за тая присъда и си казалъ: Азъ съмъ сиракъ на земята, на никого не съмъ нуженъ и полезенъ; отъ всички съмъ презрѣнъ и изоставенъ, ще се пожертвувамъ за бедната вдовица. На кого ще остави тя своитъ малки дечица? Отишълъ той въ съда и казалъ: Виновникътъ за запалване къщата на помещика съмъ азъ, а не бедната вдовица. Като чули това признание, съдиитъ отменили присъдата и, вмѣсто вдовицата, изпратили младия момъкъ въ Сибирь. Следъ десетъ години се намѣрилъ истинскиятъ виновникъ. Заповѣдали да освободятъ младия човѣкъ отъ затвора, но се оказало, че той не билъ вече между живитъ.

Като четете тоя примѣръ, ще се запитате, какъвъ ли е билъ тоя младежъ. Той не билъ нито евангелистъ, нито човѣкъ отъ новото учение. Какъвъ е билъ тогава? Човѣкъ, роденъ съ чувство на саможертва, на себеотричане. Такова чувство носи всѣки човѣкъ въ себе си, но трѣбва да бже готовъ да го прояви. Ако сега трѣбва човѣкъ да стане евангелистъ или последователъ на новото учение, работата му е изгубена. Ако си роденъ съ новото, съ чувство на самоотричане, ти си човѣкъ на мѣстото. Никой нѣма право да се отказва отъ онова, което е вложено въ него. Нѣма по-голѣмо престѣпление за човѣка да се откаже отъ това, което Богъ е вложилъ въ него. Нѣкои искатъ да имъ се плаща за всичко, което правятъ. Ако за всичко ти се плаща още на земята, въ другия свѣтъ ще бъдешъ поседенъ беднякъ.

Единъ американски милиардеръ умрѣлъ. Понеже на земята заемалъ все първи мѣста, направо отишълъ при св. Петъръ, да му отвори райската врата, да влѣзе въ рая. — Почакай малко, трѣбва да се прегледа живота ти, да се види, какви добрини си направилъ. — Съградихъ една голѣма църква. — Благодариха ли ти за това? — Всички вестници писаха за мене. — Значи, платено ти е за това добро. — Друго добро направи ли? — Съ свои сръдства построихъ единъ университетъ. — Какъ ти благодариха? — Пакъ писаха вестницитъ за мене, приеха ме за почетенъ членъ въ университета. — И за това ти

е платено. Спомни си, да си направилъ нѣкакво добро, за което да не ти е платено. Милиардерътъ напрегналъ ума си и започналъ да мисли. Най-после си спомнилъ, че единъ день, като отивалъ въ кантората си, настигнала го една бедна вдовица, която го молѣла за нѣкаква помощъ. Понеже бързалъ много, нѣмалъ време да се спира, подхвърлилъ ѝ единъ доларъ. Бедната вдовица взела долара, и той се освободилъ отъ нея. — Ето едно добро дѣло, за което трѣбва да се обърнемъ къмъ Бога, Той да разреши въпроса. Отишли при Бога, разказали случая, и Той отговорилъ: Дайте на милиардера два долара и го върнете на земята.

Всѣки човѣкъ се нуждае отъ Божиитѣ блага. Следователно, каквото правишъ, за Бога го прави, не очаквай да ти благодарятъ. Ако си проповѣдвалъ Словото, не очаквай да получишъ нѣкакво благо, но се запитай, научиха ли тия хора нѣщо добро. Ако си музикантъ или пѣвецъ, преди да давашъ концерти предъ публика, вижъ, дали твоитѣ музиканти или пѣвци могатъ да подобрятъ времето. Ако е облачно или дъждовно, а земята не се нуждае отъ дъждъ, доброто пѣне трѣбва да поправи времето. Ако е голѣма суша, доброто пѣне или свирене трѣбва да донесе дъждъ. Ако пѣненето не може да внесе свѣтлина въ ума ни, топлина въ сърдцето ни и потикъ въ душата ни, какво пѣне е това? Ако хлѣбътъ не внася въ организма ни елементи, необходими за неговото подържане, защо ни е тоя хлѣбъ? Ако водата не може да утоли жаждата ни, защо ни е тя? Ако молитвата не ни свързва съ възвишения свѣтъ, защо ни е тя? Ще кажешъ, че се молишъ. Само ти не се молишъ — всички живи същества се молятъ по различенъ начинъ. Молитвата не е привилегия само за одного. Важно е, като се молишъ, да изучавашъ Божествения езикъ. Който не се моли, не може да изучи тоя езикъ, не може да се свърже съ Божествения свѣтъ. Като се молишъ, ще влѣзешъ въ възвишения свѣтъ, ще се срещнешъ съ разумни същества, ще знаешъ, какъ да се отнесешъ съ тѣхъ, да имъ кажешъ добъръ день, да ги поздравишъ.

Какъ ще влѣзете въ възвишения свѣтъ? Това всѣки самъ ще научи. Нѣкои сж ясновидци, знаятъ това. Въ България има доста ясновидци, малки и голѣми, доста пророци — малки и голѣми. Нѣкои пророци говорятъ

все за миналото — перефразирано. Тоя казалъ-това, оня казалъ онова. Всички казватъ, че трѣбва да се обичаме. Това не е ново. — Да бждемъ справедливи. — И това не е ново. Кое е новото въ свѣта? Преди години въ Америка бѣше обявена премия отъ хиляда долари на оня, който каже една нова мисль, отъ никого не казана. И досега още премията е свободна, не се е намѣрилъ човѣкъ, който да каже една нова мисль. Затова е казано въ Библията, че нѣма нищо ново подъ слънцето.

Днесъ на всички хора се проповѣдва съ цель да се обърнатъ къмъ Бога. Ти не можешъ да обърнешъ човѣка къмъ Бога, ако не го обичашъ. Безъ любовь никакво обръщане не става. Христосъ казва: „Както ме Отецъ възлюби, така и азъ ви възлюбихъ.“ Това е истинското обръщане. Достатъчно е да любишъ човѣка, за да му помогнешъ да намѣри правия пътъ. Нѣма по-ценно нѣщо въ живота отъ любовта. Тя води човѣка къмъ познаването на тоя и на оня свѣтъ. Ако разберешъ земния животъ, ще разберешъ и небесния. Между земния и небесния животъ има известно подобие. Земниятъ животъ крие въ себе си зародиша на небесния. Любовьта слиза отъ духовния свѣтъ и като сѣмка се посажда въ физическия. За да разберешъ правилно любовта, трѣбва да я посадишъ въ добра почва, при благоприятни условия и да се грижишъ за нея, докато даде плодъ. Ако я посадишъ въ лоша почва и при лоши условия, тя ще се изопачи. На това се дължи изопачаването на любовта. Всѣки се стреми къмъ любовта, която той нѣкога познавалъ. Но, като дошълъ на земята, той я приложилъ по човѣшки и я изопачилъ.

Физическиятъ свѣтъ е опитно поле, дето се посаждатъ и обработватъ идеитъ. Плодоветъ имъ зависятъ отъ почвата и отъ начина на обработването на сѣмената. Казано е: „Отъ плодоветъ имъ ще ги познаете.“ Въ невидимия свѣтъ нѣма погрѣшки, както на земята. Тамъ листата на дърветата не се попарватъ и не капятъ, както тия на земята. Често ме питатъ, ще се познавате ли на оня свѣтъ. Тамъ се познаватъ само ония, които се обичатъ. Въ невидимия свѣтъ не можешъ да срещнешъ нито единъ човѣкъ, когото не обичашъ. На земята хората се познаватъ, защото се различаватъ външно, физически. Въ духовния

свѣтъ е точно обратно: тамъ сжществата външно си приличатъ, вътрешно се различаватъ. Тръбва да си нагоденъ да виждашъ вътрешно, за да различишъ единъ човѣкъ отъ другъ. На земята хората иматъ нѣкои общи идеи, интересуватъ се отъ общи въпроси, но различието между тѣхъ е въ начина на възприемането и обработването на тия идеи. Ще цитирате стихъ, въ който е казано: „Вие сте храмъ Божи.“ Така е било първоначално, преди съгрѣшаването. Следъ съгрѣшаването си човѣкъ е внесълъ въ тѣлото си такива елементи, които не позволяватъ на Бога да живѣе въ него. Нѣкой яде свинско месо и внася свински клетки въ тѣлото си. Понеже свинята е крайно страхлива, и човѣкъ става страхливъ. Въ такова тѣло Богъ не живѣе. Нѣкой е грубъ, жестокъ. Въ такова тѣло Богъ не живѣе. Другъ е егоистъ, алченъ. И въ такова тѣло Богъ не живѣе. Можешъ ли тогава да мислишъ, че въ тебе живѣе Богъ?

Казвамъ: Ако хората продължаватъ да живѣятъ съ своитѣ стари възгледи, въ скоро време ще се задушатъ. Човѣшката мисль, човѣшкитѣ възгледи се нуждаятъ отъ провѣтряване. Ако хората продължаватъ да живѣятъ съ човѣшката любовъ, ще се задушатъ. Тѣ живѣятъ и дишатъ свободно, благодарение на Божия Духъ. Който влиза въ тѣхъ и се проявява чрезъ тѣхъ. Казано е, че живѣемъ и се движимъ въ Бога. Ние живѣемъ въ Бога, но Той не живѣе въ насъ. Да благодаримъ, че изпраща любовта си чрезъ своя Духъ, Който ни изпълва и внася животъ въ насъ. Иначе, ние сме изгубени. Мнозина говорятъ за Бога, за молитвата, за любовта, но не искатъ да работятъ. Идвали сж такива хора при мене, философствуватъ, отниматъ времето ми. Като ги накарамъ да работятъ, веднага си отиватъ. Азъ копая, и тѣ трѣбва да копаятъ. Не могли да копаятъ, щѣли да се изпотятъ. Ако се изпотятъ, ще се преоблѣкатъ. Ще си направятъ поне една потна баня. Това е лѣкуване. Свѣтътъ се нуждае отъ съзнателни, работливи хора.

Въ бждеще религиознитѣ хора ще се молятъ по другъ начинъ, а не както сега — съ колѣнчение. Да колѣничишъ, това подразбира, че се намирашъ при лоши условия. Когото биятъ, той колѣнчи и се моли. Въ бждеще, ще копаешъ и ще се молишъ. Божествениятъ свѣтъ изключва колѣнчението. Върващитѣ се молятъ по

различенъ начинъ. Евангелиститѣ колѣнничатъ, т. е. тѣ се молятъ съ сърдцето си — най-деликатното мѣсто въ човѣка. Православнитѣ се молятъ прави, т. е. съ ума си. Който се моли седналъ, казваме, че се моли съ стомаха си. Ако се молишъ съ душата си, взиматъ участие свѣтлината, топлината и силата ти. Нѣма по-хубава поезия въ живота отъ тая, да се молишъ, т. е. да се разговаряшъ съ Бога. Ще се молишъ, безъ да се оплаквашъ. Трѣбва ли да казвашъ на Бога, че страдашъ? Кой не страда въ свѣта? При това, кой е страдалъ, колкото Бога или повече отъ Него? Нѣма другъ, който да е страдалъ като Бога и на никого нищо да не е казалъ. Той дава безброй блага на хората, но тѣ не ги използватъ, както трѣбва. Той вижда всичко това и мълчи, нищо не казва. Каквото става, всичко вижда, всичко понася тихо и смирено. Не само това, но всѣки се сърди, роптае, че не му отнематъ страданията. Какво лошо има въ страданията? Само единъ човѣкъ не страда, всички страдатъ. Ако нѣкой се оплаква много отъ страданията си, това показва, че едва е започналъ да страда.

Преди години дойде при мене единъ беденъ човѣкъ, да иска хлѣбъ. Казва ми: Ще умра отъ гладъ, шестъ часа гладувамъ, халка не съмъ турилъ въ устата си. — Не се страхувай, нѣма да умрешъ отъ гладъ. Ние правимъ опити, постимъ по 24 часа, по два, по три и повече дена. Нѣкои постятъ по десетъ и повече дни, нито вода пиятъ, а ти не си ялъ само шестъ часа и казвашъ, че ще умрешъ. Чрезъ поста човѣкъ усилюва волята си и се освобождава отъ страха, че ще умре отъ гладъ. Гладътъ лѣкува. Ако боледувашъ отъ ревматизъмъ или отъ друга болестъ, можешъ да се лѣкувашъ съ гладъ. Трѣбва да ти е приятно, че гладувашъ. Гладътъ пречиства тѣлото, поритѣ се отварятъ, и дишането става по-дълбоко. Гладътъ внася повече свѣтлина въ ума. Още отъ старо време хората се лѣкували чрезъ гладъ. Сегашнитѣ хора се страхуватъ отъ дългътъ постъ, затова препоръчватъ повече да се яде. И яденето не е лошо, но приятно е да срещнешъ човѣкъ на 80—90 годишна възраст, бодъръ, съ свѣтълъ умъ, съ любещо сърдце. Той е запазилъ своята бодростъ, благодарение на умѣрено хранене. Приятно ли е да срещнешъ 45 годишенъ човѣкъ и да го слушашъ да говори, че е остарѣлъ вече, за

нищо не го бива? Той се отчаялъ отъ живота, не харесва младитѣ, не харесва и старитѣ, нищо не го задоволява. Гледай съ радостъ на живота. Виждай доброто и въ младия, и въ възрастния, и въ стария. Срѣщамъ една баба, добре облѣчена, добре вчесана. Тя е запазила младежкото въ себе си. Казвамъ ѝ: Бабо, ти като бѣше млада мома, 19 годишна, увлѣче единъ младъ момъкъ, който умрѣ отъ скръбъ за тебе. — Кой ти каза това? — Не е важно, кой ми е казалъ. Нали това е истина? — Истина е. Какво да направя сега? — Ще се молишъ да се подмладишъ. Ако те подмладя и станешъ на 19 години, ще потърсишъ тоя момъкъ, да изправишъ погрѣшката си.

Хората изпадатъ въ смѣшно положение, като говорятъ за любовта, безъ да я разбиратъ. Това, което тѣ наричатъ любовъ, никаква любовъ не е. Казвате: Обичамъ тоя човѣкъ. Обичашъ, а роптаешъ. Любовъ, която роптае, не е истинска. Това е търговска сдѣлка. Любовта търпи. Казвашъ, че сърдцето ти гори отъ любовъ, а си недоволенъ, че не те оценяватъ. Не искай да те оценяватъ, но люби. Така, именно, човѣкъ ще станешъ. Ако не любишъ, ще боледувашъ. Любовта е творческа сила. Да любишъ и да те любятъ, това е благословение и за двамата. Нѣма случай въ живота, да сж се обичали двама души и да сж пострадали. Това е невъзможно. Ако не сж се обичали, могатъ да пострададъ, но не и обратното. Любовта изключва страданието. Нѣкой иска да ме убеди въ противното. Не, любовта носи радостъ и щастие.

Ние не говоримъ за оная любовъ, която почива на търговска основа. Ние говоримъ за Божествената любовъ. Каква любовъ е тая, която прави човѣка мързеливъ, да очаква всичко наготово отъ своя възлюбенъ или отъ възлюбената си? Както постѣпва човѣкъ съ своя възлюбенъ или съ възлюбената си, така постѣпва и съ Бога. Докато благословието и благата идатъ отгоре, той обича Бога. Щомъ спратъ благата, той се отказва отъ Него, подъ предлогъ, че Богъ го е забравилъ. Въ сжщностъ, той е забравилъ Бога, затова благата спиратъ. Който люби истински, той е готовъ на всѣкакви жертви. Той е внимателенъ и къмъ камънитѣ, и къмъ малкитѣ растения. Като види, че нѣкое камъче не е на мѣсто, навежда се и го туря на мѣстото му. Ако види, че на корена на едно растение е падналъ камъкъ, вдига

камъка и го туря настрана. Срещне ли въ гората бурениясало изворче, спира се да го очисти. Любещият е готовъ да помага на всички. Любовето се проявява и въ малкитъ, и въ голъмитъ нѣща. Тя се отнася еднакво и къмъ мравката, и къмъ човѣка. Ако те лае куче, не хвърляй камъкъ да го ударишъ, но му дай парче хлѣбъ. Като му дадешъ два-три пѣти, то ще ти стане приятелъ.

Нѣкой казва: Азъ съмъ евангелистъ. Другъ казва: Азъ съмъ православенъ. Трети: Азъ съмъ окултистъ. Добре е, че си евангелистъ, че си православенъ, че си окултистъ. Това не е ново, всѣкога е имало и евангелисти, и православни, и окултисти. Важно е да направишъ нѣщо и отъ направеното да имашъ плодъ. Че си Иванъ, добре е това. Че си Драганъ, добре е и това. Но Иванъ трѣбва да изоре нивата, а Драганъ да я посѣе. Ако двамата не свършатъ работата и не дадатъ плодъ, нито Иванъ е Иванъ, нито Драганъ е Драганъ. Името Драганъ означава зрѣлъ плодъ. Христосъ измѣни името на Кифа, нарече го Петъръ. — Какво означава името Петъръ? — Зрѣлъ плодъ. Мжно зрѣеше тоя плодъ, голѣмъ консерваторъ бѣше. Той се държеше здраво за старото. Въпрѣки това, той каза на Христа: „Всички да се отрекатъ отъ тебе, азъ, Петъръ, никога нѣма да се откажа.“ Христосъ му отговори: „Докле пѣтелътъ пропѣе, ти три пѣти ще се откажешъ отъ мене.“

Христосъ казва: „Не сждете, да не бждете сждени.“ И азъ не сжда, и вие не трѣбва да сждите. Да сждишъ, това е навикъ отъ миналото. Защо ще сждишъ нѣкого, че не говори добре, или не пише добре? Ти говоришъ или пишешъ, както сж те учили. Нѣкой говори добре френски или нѣмски — професорътъ му е билъ добъръ. Да знаешъ добре предмета, който си изучавалъ, това зависи и отъ учителя, и отъ тебе, като ученикъ. Благодарни на това, което днесъ придобивашъ, но работи, да не останешъ само съ него. Ставашъ сутринъ отъ сънъ, оглеждашъ се въ огледалото — благодарни за челото, за носа, за устата, за тѣлото си, които Богъ ти е далъ. Ти се погледнешъ, не си доволенъ и не благодаришъ. Какъвто и да си, благодари за всичко. Пожълтѣлъ си, пакъ благодари и търси причината, защо си пожълтѣлъ. Причината за тоя цвѣтъ се крие въ малкото свѣтлина въ ума. Жълтиятъ цвѣтъ на лицето по-

казва известна болезненост. Тоя цвѣтъ трѣбва да влѣзе въ ума ти, да станешъ уменъ. Нѣкой почернѣлъ — и това е болезнено състояние. Черниятъ цвѣтъ означава почивка. Тоя цвѣтъ трѣбва да влѣзе въ стомаха, да помага при храносмилането.

Колкото и да се говори за цвѣтоветъ и тѣхното значение, все ще остане нѣщо неразбрано. Трѣбва да се отвори специална школа, да се изучаватъ цвѣтоветъ като методи за правилно живѣне. Да направимъ опитъ съ десетъ сестри отъ 45—80 годишна възраст, да видимъ, какъ ще се измѣнятъ лицата имъ подъ влиянието на известни цвѣтове. Въ продължение на една година може да стане промѣна, да се подмладятъ. Всѣки трѣбва да се откаже отъ старото си знание, да бѣде готовъ да учи, отъ нищо да не се смущава. Сега хората се смущаватъ отъ войната. На земята воюватъ — цѣлиятъ свѣтъ не воюва. На Слънцето нѣма война, на Юпитеръ нѣма война, на Марсъ има война. Отъ планетитъ, които не воюватъ, сж изпратени делегации, да видятъ, какъ се биятъ хората, съ какви орждия си служатъ. Възвишенитъ същества могатъ съ единъ съорудъ да спратъ войната на земята. Достатъчно е да хвърлятъ луната върху земята, за да произведатъ такова сътресение, отъ което хората да хвърчатъ въ пространството съ километри нагоре. Тъ казватъ на хората: Не се бийте. Едно време и ние се бихме като васъ, но сега вече никаква война не допускаме помежду си. Умътъ ви трѣбва да бѣде свѣтълъ, да мисли. Вие се биете за земя и право. И земя имате, и право имате. Едно ви трѣбва — любовъ. Едно ви трѣбва — да изпълните Божията воля. Ако приемете любовта и изпълните Божията воля, ще дойде мирътъ на земята.

Кога ще се оправи свѣтътъ? Какъ ще се оправи тоя свѣтъ? — По два начина. Първиятъ начинъ е да се приспятъ всички войници и да се обезоржжатъ. Като се събудятъ, ще видятъ, че нѣматъ никакво оржие въ ржката си. Какъ ще воюватъ безъ оржие? Вториятъ начинъ е да се запали въздуха, и всичко да се стопи и изгори. Казвамъ: Приспете злото въ себе си. Приспете своитъ лоши мисли и желання. Че хората се биятъ, че народитъ се биятъ — англичани, американци, руснаци, германци — това е тѣхна работа. Твоя работа е да опра-

вишъ себе си, Всѣки да се земе да приспи злото и да даде пжтъ на доброто въ себе си. Всѣки да възприеме любовта и да остави Богъ да царува въ него. Всѣки да отвори ума си за Божественото знание, сърдцето си — за Божията любовъ, волята си — за Божествената свобода. Всѣки да живѣе, както Богъ го е научилъ, и да не чака отвънъ да го учатъ. Ако отсега нататкъъ очаква да го учатъ, какъ да живѣе, той е загубенъ. Какъ се изявява животътъ? — Въ възприемане на свѣтлина, необходима за ума; въ възприемане на топлина, необходима за сърдцето и въ възприемане на материална сила, необходима за градежъ на душата.

Хората не успѣватъ, понеже не мислятъ право. Казвашъ, че не те обичатъ. Отъ тебе зависи да те обичатъ. Ако конецътъ, който те свързва съ хората, е тѣнъкъ, потърси начинъ да го уякчишъ. Единъ конецъ лесно се кжса, но дебелинѣта вжже не можешъ да скжсашъ. Обикни единъ, двама, трима, четирма и повече души, да видишъ, какъ конецътъ ти постепенно ще става по-дебелъ и якъ, нишкитъ ще се увеличаватъ, а съ това и разположението на хората къмъ тебе ще расте. Можемъ да направимъ опитъ съ едно малко момиче. Първото условие: да е здраво. Щомъ е здраво, и бедно да е, и грозно да е, въ една година ще се измѣни така, че всички хора — млади и стари ще го обикнатъ. Какъ ще стане това? — По сжщия начинъ, както намразяватъ човѣка. Както става човѣкъ глупавъ, така може да стане уменъ; както става грозенъ, така може да стане красивъ; както го мразятъ, така могатъ да го обичатъ. Искашъ хората да те обичатъ, а ти самъ не обичашъ. Кажи си: Както Богъ обича тоя човѣкъ, така и азъ ще го обичамъ. — Какъ ще позная, че Господъ го обича? — Вижъ, какво е положението на тоя човѣкъ въ дома му. Ако жена му и децата му го обичатъ, ако работитъ му вървятъ добре, Богъ го обича. Ще кажете, че е писано, да не обичате нѣкого. — Оставете това настрана. Старото си отива, ново иде.

Нова Библия се пише сега. Ново Евангелие се пише. Не го пища азъ, Богъ го пише. Горко на оня, който не приеме новото Евангелие! Евреитъ и досега страдатъ, защото не приеха Христовото учение. Ще кажете, че малко е Евангелието, оставено отъ Христа. Онова,

което сега се пише, е още по-малко. Единъ отъ кодекситѣ на новото Евангелие гласи: Зачитайте Божественото въ човѣка! Като слушашъ единъ музикантъ, радвай се, че има Божествена дарба. Като четешъ стихотворенията на единъ поетъ, радвай се, че дарбата му е дадена отъ Бога. Като се ползувашъ отъ съветитѣ на единъ мъдрецъ, радвай се, че Богъ го изпратилъ между хората, да ги поучава. Ако срещнешъ красивъ човѣкъ, който не злоупотрѣбява съ красотата си, знай, че Богъ го създалъ красивъ. Всичко хубаво и добро е отъ Бога. Каквото видишъ, запитай се, дали е отъ Бога, или отъ човѣка. Детинското въ човѣка отъ Бога ли е? Да бждешъ възрастенъ и да остарѣешъ отъ Бога ли е? Всѣко нѣщо, къмъ което човѣкъ се отнася съзнателно, е отъ Бога. Нѣкой се оженилъ и се оплаква, че жена му не била такава, каквато той искалъ. Тая женитба не е отъ Бога. Другъ се оплаква, че билъ беденъ. Неговата беднотия не е отъ Бога. Той е причина за беднотията си.

Ще ви приведа една легенда изъ живота на Ноя. Той ималъ само една дъщеря, но много красива и разумна. Трима млади момци се влюбили въ нея, и всѣки пожелалъ да вземе Ноевата дъщеря за себе си. Първиятъ казалъ: Ако не се ожения за тая мома, нѣма животъ за мене. Вториятъ казалъ: Или Ноевата дъщеря ще взема, или смъртъ и за нея, и за мене. И третиятъ казалъ сжщото. Бащата се видѣлъ въ чудо, не знаелъ, какво да прави. Най-после му дошла идеята, да превърне магарицата и котката си въ моми, по-красиви отъ дъщеря му, и да ги представи на тримата кандидати като свои дъщери. Явили се и тримата предъ Ноя, и той имъ казалъ: Имамъ три дъщери, всѣки да си избере, която му хареса. Първиятъ кандидатъ харесалъ момата, която произлѣзла отъ магарицата. Вториятъ харесалъ оная, която произлѣзла отъ котката. Третиятъ харесалъ истинската дъщеря на Ноя. И тримата кандидати останали доволни, всѣки си избралъ мома по вкуса. Следъ време бащата посетилъ първия си зетъ и го запиталъ: Доволенъ ли си отъ избора? — Доволенъ съмъ, добре си живѣемъ. Понѣкога възлюбената ми крѣска и поритва. — Такава е майка ѝ. Отишгълъ при втория зетъ и го запиталъ, какъ живѣе съ жена си. — Добре живѣемъ, но понѣкога тя драще. — Такава е майка ѝ. Отишгълъ

и при третия зетъ. На въпроса, какъ живѣе съ жена си, зетътъ отговорилъ: Благодаря, много добра е жена ми, цѣлъ ангелъ. Ной си казалъ: Тя е истинската ми дъщеря, тя е отъ Бога.

Какво показва тая легенда? Че злото си е зло. Колкото и да го поливаме, то не може да се измѣни. Киселината, колкото и да се намалява силата ѝ, пакъ киселина си остава. Нѣкой се страхува да приеме нѣкаква идея, да не би да се измѣни. Нѣма защо да се страхувашъ. Ти се измѣняшъ, безъ да искашъ. Остарявашъ, безъ да искашъ, и не знаешъ, какъ си остарѣлъ. Билъ си младъ, енергиченъ, жизненъ, хвърчалъ си отъ радостъ, и единъ день гледашъ, навелъ си се, едва се движишъ и не знаешъ, какъ е станало това. Питамъ: Какъ остарѣ, безъ да знаешъ и безъ да искашъ? — Остарѣхъ, но какъ, не зная. Споредъ мене, остаряването е натрупване на излишни мисли и желанія въ човѣшкото съзнание. Тоя излишъкъ оставя утайки, отъ които човѣкъ трѣбва да чисти ума, сърдцето и съзнанието си. На утайките, именно, се дължи преждевременното остаряване. Оня, който не допуска излишни мисли и желанія въ съзнанието си, придобива знания, безъ да губи силата си. Той запазва своята бодростъ за дълги години и живѣе съ радостъ. Това значи, да запази човѣкъ младостта си. Младиятъ прилага любовта по-добре отъ стария. Той лесно се примирява съ мжнотиитѣ си. Затова Христосъ казва: „Станете като децата.“

Веднѣжъ наблюдавахъ, какъ се сбиха две малки деца, едното тригодишно, а другото на две години. Тѣ бѣха въ колички, возѣха ги майките имъ. По едно време една отъ майките даде на по-малкото дете по-голяма ябълка, а на по-голямото — по-малка ябълка. То пресегна съ ржката си до количката на по-малкото, хвана го за косата и взе ябълката му, като подхвърли своята къмъ него. Малкото се огледа и започна да плаче. После сграбчи по-голямото за косата и започна да дърпа ябълката отъ устата му. Майките се намѣсиха и разрешиха спора. Следъ малко дветѣ деца се примириха и започнаха да се смѣятъ.

Питамъ: Кой научи децата да скубятъ коситѣ си? Изобщо, женитѣ се хващатъ за коситѣ, а мжжетѣ се биятъ съ тояга. Пржката е изобретение на мжжа. Каз-

ватъ, че тоягата е излѣзла отъ рая. Не е вѣрно. Въ рая не се позволявало да се рѣжатъ дървета. Следователно, нѣма отде да взематъ прѣчка. Ще кажете, че прѣчката може да е пренесена отъ земята. И това е невъзможно. Никаква мисълъ, никакво чувство не може да се пренесе отъ земята въ рая. Земнитѣ мисли и чувства по трептение коренно се различаватъ отъ небеснитѣ. И обратното е невъзможно. Една мисълъ може да слѣзе отъ небето само тогава, когато намѣри умъ, нагоденъ по нейнитѣ вибрации. Може ли пчелата да възприеме една разумна човѣшка мисълъ? Колкото и да ѝ се говори, тя остава чужда за вашия разговоръ. И на васъ казвамъ: Стремете се къмъ ония мисли, които сж достъпни за вашия умъ. Стремете се къмъ ония чувства, които сж достъпни за вашето сърдце. Стремете се къмъ Божиата любовъ, която е достъпна за всички. Приемете я, безъ да я изопачавате. Това е възможно, ако се откажете отъ вашия егоизъмъ. Не казвай, че тая любовъ е само за тебе. Любовта е достояние на всички. Изворътъ е достояние на всички. И ти ще пиешъ отъ него, както и другитѣ. И тѣ ще пиятъ, както и ти. Нѣкой пилъ две чаши, а ти само една — нищо отъ това. Всѣки ще пие споредъ жаждата си. По-жаденъ си, повече ще пиешъ. И мушицитѣ, и растенията, и животнитѣ иматъ право да пиятъ отъ сжщия изворъ. Любовта прониква въ всички живи сжщества. Разликата между живитѣ сжщества се вижда по степенъта на свѣтлината, по степенъта на свещения огънь въ тѣхъ и по степенъта на тѣхната сила. Колкото по-горе възлизаме по стълбата на живота, толкова по-голѣма е свѣтлината, толкова по-голѣмъ е свещениятъ огънь, толкова по-голѣма е силата. Това е различието между растението и животното, между животното и човѣка, между човѣка и ангела. Колкото повече свѣтлина приемаме, толкова по-близко сме до Бога. Колкото по-ярко се разгаря Божествениятъ огънь, толкова по-силна е любовта ни. Колкото по-голѣма е Божествената сила въ насъ, толкова по-голѣма е увѣреността ни, че сме на правъ пътъ въ живота.

Помнете: Който иска да запази свѣтлината на ума си, топлината на сърдцето си и силата на душата си, трѣбва да бжде съсрѣдоточенъ. Никакво раздвояване на ума не се позволява. Щомъ умътъ е съсрѣдоточенъ,

човѣкъ помни всичко, каквото чете, учи или говори. Най-малкото раздвояване на ума причинява отслабване на паметта. Нѣкой мисли, че никой не го обича. Тая мисль раздвоява ума му. Ако никой не го обича, кракътъ му не би стѣпилъ на земята. Веднѣжъ кракътъ му стѣпилъ на земята, има кой да го обича. И най-лошиятъ човѣкъ е обичанъ отъ нѣкого. Обичта подразбира блага. Когато обичатъ повече, повече блага му се даватъ. Ако на лошия човѣкъ даватъ много блага, лошъ става. Ако на детето даватъ благата на баща му, ще стане ли като баща си? Детето ще яде като дете. Щомъ порасне и стане като баща си, ще яде, колкото баща му яде. Всѣки човѣкъ ще се ползува отъ благата на живота споредъ степенята на развитието си. Искашъ да имашъ благата на светията. Можешъ ли да носишъ неговитѣ страдания? Апостолъ Павелъ казва: Ще се похваля съ страданията си. Можешъ ли и ти, като него, да носишъ страданията си съ радость?

Мнозина искатъ да иматъ благодатта на Христа. Могатъ ли да понесатъ кръста на Христа? Христосъ мина презъ такива страдания, каквито обикновениятъ човѣкъ не може да си представи. Необикновенъ човѣкъ бѣше Христосъ, затова мина презъ голѣми страдания и напрежения. Отъ голѣмото напрежение кръвъ излизаше отъ поритѣ Му, но Той издържа. При такова страдание сърдцето на обикновения човѣкъ би се прѣснало. Цѣлъ легионъ отъ римски войници се гавръха съ Христа, подиграваха Го, ругаеха Го и най-после Му дадоха самъ да носи кръста си. Кой би издържалъ такива страдания? Той носи кръста си до едно мѣсто и после каза: Сега вие ще го носите. Който разбира, презъ какви страдания е миналъ Христосъ, не може да каже за себе си, че страда. Никой смъртенъ не е страдалъ като Христа. На кого е излѣзла кръвъ отъ поритѣ? Шестъ хиляди войници не сж се подигравали още съ васъ. На кръстъ не сте били приковани. Съ копие не сте били прободани. Но не сте и възкрѣснали. Христосъ страда и възкрѣсна по единствената причина, че любовта Му бѣше непреривна. Той каза: „Господи, да бжде Твоята воля! Вѣ Твоитѣ рѣце предавамъ духа си.“ Това значи: Каквото и да се случи, Господи, любовта ми е непреривна. Както Си ме възлюбилъ, така и азъ Те възлюбихъ. Сега и на

васъ казвамъ: Който се опита самъ да скъса връзката си съ Бога, той е подписалъ вече присъдата си. Освенъ тебе, никой въ свѣта не е въ състояние да скъса връзката ти съ Бога. Който се стреми къмъ новото, той е готовъ да скъса връзките си съ старото, съ преходното въ живота. Той не съжалява, че е беденъ, че нѣма кѣщи и имоти, но се радва. Той се радва на живота съ всичките мѣнотии и противоречия, на които се натѣква.

Сегашните хора живѣятъ въ единъ свѣтъ, въ който ангелите искатъ да надникнатъ, но не имъ позволяватъ. Интересенъ е свѣтътъ, въ който хората живѣятъ, но малцина съзнаватъ това. Вие сте недоволни отъ живота си, а много ангели сѣ готови да замѣстятъ своя животъ съ вашия, да видятъ, какво представя той. Радвайте се, че имате свободенъ билетъ да живѣете на земята. Всѣки иска повече отъ това, което има. Жената е недоволна отъ мъжа си. Той ѝ купилъ рокля, но тя не я харесва, иска друга, по-хубава. Съ това тя иска да каже, че се оженила за него, да бѣде като царица, а не излѣзла така. Тя мислила, че се жени за царъ, а той излѣзълъ обикновенъ човѣкъ. За да ѝ покаже, че не е обикновенъ, той взима пари на заемъ оттукъ-оттамъ, да я задоволи. Споредъ мене, царъ е оня мъжъ, който обича жена си. Царъ е оня баща, който обича децата си. Нѣма ли любовъ между мъжъ и жена, между родителъ и деца, нѣма и царство между тѣхъ. Царица е оная жена, която обича мъжа си. Царица е оная майка, която обича децата си. Вънъ отъ любовта нѣма никакво царство.

Казвате, че повече не искате да дохождате на земята. Земята не е толкова лоша, както си я представяте. Ако бѣше лоша, Богъ никога не би слѣзълъ на земята, не би се въплѣтилъ. Щомъ Богъ се въплѣти и слѣзе на земята, това показва, че тя е добро мѣсто. Добра е земята. Ако Богъ я харесва, защо вие да не я харесвате?

„Това е животъ въченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратилъ.“ Богъ е направилъ свѣта; търпеливо и снисходително гледа Той къмъ всички свои деца. Той знае, че тѣ ще поумнѣятъ и ще изпълнятъ Неговата воля.

4. Беседа отъ Учителя, държана на 31 октомврий, недѣля, 10 ч. с. 1943 г. София. — Изгрѣвъ.

Въ Негово име

Сегашниятъ вѣкъ е вѣкъ на извънредно силни впечатления. Животътъ на земята се отличава съ голѣмо външно разнообразие. Въ който градъ или държава отидешъ, все ще видишъ нѣщо ново. Ако отидешъ въ Америка, виждашъ нѣщо особено: всички хора се движатъ бързо, като че тичатъ, като че пожаръ има нѣкъде, или е станало нѣкакво нещастие. Спрешъ ли се за моментъ само, кой какъ мине, ще те блъсне, безъ да се извини. Време нѣматъ хората, бързатъ. Отъ трамвай ли слизатъ, или отъ тренъ, всички бързатъ, тичатъ и, безъ да искатъ, блъскатъ, се едни други.

Човѣкъ е дошълъ на земята и мисли, че може да живѣе, както желае. Блѣскане има днесъ. Темпото на живота е бързо. Нещастията на хората се дължатъ на факта, че всѣки живѣе, както иска. Съ тоя въпросъ се занимаватъ и невидимитъ сѣщества. Тѣ искатъ да знаятъ, какви резултати има оня, който живѣе по свое лично разбиране.

Ние разглеждаме живота като разсадникъ. Сѣществуватъ три разсадника: първиятъ разсадникъ включва живота на елементитъ — метали и неметали и на минералитъ — неорганичниятъ свѣтъ; вториятъ разсадникъ включва живота на растенията и на животнитъ. Третиятъ разсадникъ обхваща човѣка. Последнитъ два разсадника съставятъ органичния свѣтъ. Споредъ разбирането на хората, животнитъ и растенията представятъ нисшия свѣтъ. Така е, тѣ стоятъ по-долу отъ човѣка, заради което и отговорността имъ е по-малка. Ако овцата направи една погрѣшка, отговорността ѝ е по-малка отъ тая на човѣка. Който малко знае, малко го биятъ; който много знае, много го биятъ. Който малко знае, малко се

*) Матей 2:7—21.

възнаграждава; който много знае, много се възнаграждава. Между степенята на свѣтлината, която човѣкъ има, и отговорността, която носи, съществува известно отношение. То опредѣля щастиято и нещастиято на хората.

Често ме питатъ, какъ ще се оправи свѣтътъ. Това зависи отъ ръководството. Съ други думи казано: Оправянето на свѣта зависи отъ това, кой народъ управлява. — Кой народъ ще има надмощие? — Най-силниятъ. — После? — Най-умниятъ. — После? — Най-добриятъ. — Кой народъ е най-силенъ? — Най-силенъ е оня народъ, който живѣе споредъ стиха: „Да възлюбишъ Господа Бога Твоего съ всичкия си умъ, съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа и съ всичката си сила,“ Въ тоя смисълъ, силата подразбира разумностъ. Силата е резултатъ отъ живота на разумнитѣ същества. Ако не си уменъ, не можешъ да бждешъ силенъ. Нѣкой пита, ще бжде ли щастливъ. Отговарямъ: Ако си силенъ, ще бждешъ щастливъ. — Слабъ съмъ. — Тамъ е нещастиято ти. За да бждешъ щастливъ, трѣбва да ликвидирашъ съ слабостта си. Да мислишъ, че си слабъ, това е заблуждение. — Защо? — Защото само страхливиятъ е слабъ, а човѣкъ не е страхливъ. Като символъ на страха взиматъ заека и жабата. Заекътъ живѣе на сушата, жабата — въ водата. Тѣ символизируютъ два свѣта — суша и вода. Жабата е по-страхлива отъ заека, затова го на-сърдчила.

Веднѣжъ заекътъ трѣгналъ да се дави, толкова му дотегналъ животътъ. Понеже кучетата го преследвали, хората го убивали, той решилъ да тури край на живота си. Като наближилъ езерото, всички жаби, които били на брѣга, бързо скочили въ водата — уплашили се много. Като видѣлъ това, заекътъ си казалъ: Имало по-страхливи същества и отъ мене. Нѣма да се удавя. До това време ушитѣ на заека били малки, но отъ тоя моментъ се продѣлжали. Той разчита на две нѣща: на слуха и на бѣгането си. При най-малкото шумолене той наостря уши и бѣга. Като види нѣкаква опасностъ, заекътъ казва: Азъ отстъпвамъ предъ силния човѣкъ. Бѣгамъ и вървя напредъ. Ако не ме стигне, азъ печеля; ако ме стигне, той печели. Заекътъ се качва на висока канара и оттамъ се разговаря съ човѣка, като му казва: Азъ горе, ти долу; само така ще се разберемъ. Какво означаватъ думитѣ

„горе и долу“? Който е горе, той се намира при добри условия; който е долу, намира се при лоши условия.

Кой създава добритъ и лошитъ условия? Самъ човѣкъ е причина да живѣе при добри, или при лоши условия. Старитъ българи, като строели кѣща, предъ нея правѣли единъ малъкъ прустъ, вмѣсто коридоръ, както днесъ правятъ. Младата булка, като миела чиниитъ и тенджеритъ, вмѣсто да излѣзе вѣнъ и да хвърли водата въ специална за това яма, за по-бързо, хвърляла я предъ кѣщата презъ пруста. Днесъ хвърляла нечиста вода, утре хвърляла, докато се образували миазми и, единъ по единъ членоветъ на семейството започвалл да боледуватъ. Ако първа заболѣе булката, казватъ, че нѣкой я урочасалъ. Какъ нѣма да я урочаса? Нѣма по-опасно нѣщо за човѣка отъ нечистата вода. Нѣма по-опасно нѣщо за човѣшкото здраве отъ лошитъ мисли, чувства и постѣпки. Тѣ оставятъ излишни утайки въ човѣшкия организмъ. Това, което наричаме отлагане въ ставитъ на тѣлото, се дължи, именно, на лошитъ мисли и желания на човѣка. Въ тоя смисълъ, неврастенията не е нищо друго, освенъ утайки, които се натрупватъ по венитъ и артериитъ и атакуватъ нервната система така, че не даватъ възможностъ на електричеството и магнетизъма да функциониратъ правилно въ организмъ. Така се явява сърдцебиене, кръвно налѣгане, артериосклероза и други болести. Това сж прости нѣща, които сегашнитъ хора не знаятъ, но трѣбва да ги изучаватъ, за да се лѣкуватъ сами. Нѣкой се оплаква, че не може да диша свободно, или че сърдцето му бие неправилно. Той вика лѣкари, пие лѣкарства, но нищо не помага. Причината не е нито въ сърдцето, нито въ дробоветъ, но въ диафрагмата. Тя се е повдигнала и натиска стомаха; стомахътъ натиска дробоветъ и сърдцето, и така страда цѣлиятъ организмъ. — Какво трѣбва да се прави тогава? — Дишай дълбоко, за да се изпълнятъ дробоветъ съ въздухъ, да се намѣсти диафрагмата. Казвате, че диафрагмата ви се е надигнала. Значи, подгордѣла се е.

Пазете се отъ гордостъта. Подадете ли ѝ се, падане ви очаква. Затова казваме, че гордостъта предшества падението. Който страда отъ сърдцебиене, е горделивъ човѣкъ. Който страда отъ коремоболие, сжщо е горделивъ. Който страда отъ главоболие, е щесла-

венъ. Ето защо, като те хване сърдцебиене, дишай дълбоко и заповѣдай на диафрагмата да слѣзе долу, да земе мѣстото си, да не натиска сърдцето. Който не иска самъ да си помогне, търси лѣкари. Дойде единъ лѣкаръ, дойде втори, направятъ нѣколко инжекции, чо положението се влошава. Тѣ започватъ да търсятъ причинитѣ въ това, което човѣкъ е унаследилъ отъ баща си и майка си и му внушаватъ, че мѣчно може да се излѣкува. Има унаследяване, но има причини за болестъта и въ самия човѣкъ. Младата мома се оплаква отъ сърдцебиене, защото се влюбила въ нѣкой момѣкъ, който ѝ причинява мѣчнооти. И стариятъ се оплаква отъ сърдцебиене. — Защо? — И той може да се е влюбилъ. Българската поговорка казва: „Когато старо бунище се запали, много дими.“

Азъ говоря за любовта, но разбирамъ оная любовъ, която не причинява страдания и болести. Хората говорятъ за любовта, прилагатъ я, но боледуватъ. Каква любовъ е тая, която носи страдания и болести? Това не е истинска любовъ. Това е любовъ, която хората сж изопачили. Невъзможно е да любишъ и да дѣлишъ хората на повече и на по-малко обични. Това е любовта на кръчмаря, която прави хората несчастни. Кръчмарятъ дѣли хората на бедни и на богати. На първитѣ дава ограничено количество, а на вторитѣ щедро дава. Като влѣзе богатъ въ кръчмата, той му дава чаша, две, три и после започва да пише. Въ края на краищата, кръчмарятъ печели, а богатиятъ губи. Отъ день на день, той губи здравето си, сърдцето му неправилно бие. — На какво се дължи това? — На дисхармония въ мислитѣ, чувствата и постѣпкиѣ на човѣка. Изобщо, дисхармоничнитѣ мисли разстройватъ мозъчната нервна система; дисхармоничнитѣ чувства разстройватъ симпатичната нервна система, а дисхармоничнитѣ постѣпки разстройватъ мускулната и костна система. Физичниятъ и психичниятъ животъ на човѣка сж тѣсно свързани. Затова, като заболяешъ, не търси лѣкаръ да ти препорѣча нѣщо за пиене, но искай да ти даде добъръ съветъ, какъ да живѣешъ. Сърдцето ти се разстроило. Колко удара прави въ минута? Нормално е човѣшкото сърдце да бие 72 пѣти въ минута, а твоето бие 120 пѣти. Има случаи, когато сърд-

цето на нѣкой старъ човѣкъ бие 40 пѣти въ минута. И това не е правилно.

Помнете: Добриятъ животъ на човѣка зависи отъ неговата мисль. Права мисль се иска отъ всички. Нѣкой се оправдава за погрѣшкитѣ си съ това, че хората му повлияли. Защо се оставя да му влияятъ, а той да не имъ влияе? Защо той да не е свободенъ, да направи нѣщо добро съ мисълта си, съ което да повлияе на близкитѣ си? Човѣкъ е дошълъ на земята да бжде проводникъ на Божественото Начало. Това значи, да бжде проводникъ на свѣтли мисли, на свѣтли чувства и на свѣтли постѣпки. Една сестра харесва друга, която минава за напреднала, и казва, че прилича на нея. И апостолъ Павелъ, следъ като се отрече отъ себе си, заприлича на Христа, стана едно съ Него. — Кога постигна това? — Когато стана слуга на Христа. Той каза: „Не живѣя вече азъ, но Христосъ живѣе въ мене.“ И на сестрата казвамъ: Ако слугувашъ на по-умна сестра отъ тебе, ти приличашъ на нея. На какъвто служишъ, такъвъ ставашъ. Ако служишъ на уменъ, уменъ ставашъ; ако служишъ на глупавъ, глупавъ ставашъ. Ако се учишъ при добъръ учител и го обичашъ, подъ негово влияние ти ще се повдигнешъ, и добъръ човѣкъ ще станешъ. Силното, разумното, доброто ще бждатъ главната фирма, а ти — съдружникъ на тая фирма. Казвашъ, че не искашъ да ти влияятъ. Ти искашъ ли да влияешъ на хората? — Искамъ. — Щомъ искашъ да влияешъ, ще бждешъ готовъ и да ти влияятъ. Като мислилъ за хората, и тѣ ще мислятъ за тебе. Като обичашъ хората, и тѣ ще те обичатъ. Като мислишъ добре за хората и имъ помагашъ, и тѣ ще мислятъ добре за тебе. Природата нѣма две мнения по тоя въпросъ.

Казватъ за нѣкого, че работитѣ му вървятъ добре, че е практиченъ човѣкъ. Не се заблуждавайте отъ временнитѣ успѣхи въ живота. Началото на една работа може да е добро, а краятъ да е лошъ. Азъ не вадя заключение отъ първата работа на пѣвеца. Началото може да е добро, всички да му ржкоплѣскаатъ и да го хвалятъ. Важенъ е краятъ на неговата работа. Предпочитамъ началото на една работа да е лошо, а краятъ добъръ, отколкото началото да е добро, а краятъ лошъ. Една красива мома обръща внимание на момцитѣ, оби-

калятъ я, биятъ се за нея; щомъ остарѣе, никой не я поглежда. Какъвъ смисълъ има тая красота? Красотата е качество на човѣшкия умъ и на човѣшката душа. Силата е качество на човѣшкия умъ и на човѣшкия духъ. Мекотата е качество на сърдцето. Безъ мекота човѣкъ нищо не може да постигне. Сърдцето подкрепва нѣщата. Казано е въ Писанието: „Сине мой, дай ми сърдцето си.“ — Защо Богъ иска сърдцето на човѣка? — Защото то е работило най-много и се окаляло. Богъ иска сърдцето на човѣка, за да го очисти. Той е дошълъ на земята не за ума на хората, а за тѣхнитѣ сърдца, които сж онеправдани. Следъ всичко това ще кажатъ, че сърдцето е лошо. Благодари на сърдцето си, каквото и да е то. Ако сърдцето не работи, ти нѣмаше да бждешъ живъ. Успѣхътъ въ живота ти се дължи на твоето сърдце. — Защо сега не успѣвамъ? — Защото умътъ ти не е обработилъ това, което сърдцето ти е дало. Ако умътъ се лени да обработи материалитѣ на сърдцето, той остава слабъ. Работи съ ума си, за да използвашъ богатството на твоето сърдце.

Освенъ за умъ и сърдце, хората говорятъ още за духъ и душа. Подъ „духъ“ разбирамъ силното, Божественото Начало въ човѣка. Подъ „душа“ разбирамъ доброто, благото въ човѣка. Душата е хранилище на всички блага въ свѣта. Отличителното ѝ качество е мекотата. Умътъ е служител на душата, а сърдцето — на духа. Мнозина отричатъ сжществуването на душата. Това е невежество. Това сж хора, които не разбиратъ живота. Законъ е: Не можешъ да отричашъ това, което не сжществува; не можешъ да подържашъ това, което не сжществува. Отричането и твърдението показватъ, че говоришъ за реални нѣща. Това, което не сжществува, нито се отрича, нито се подържа. Следователно, отричането на душата показва нейното сжществуване. Вѣрвай въ душата си, ако искашъ да разрешишъ всички болести. Душата е майка на човѣка. Като отричашъ душата, ти отричашъ майка си. Духътъ е баща на човѣка. Какъ ще отречешъ баща си? Ако отричашъ майка си и баща си, кой те е родилъ? Ще кажешъ, че човѣкъ е произлѣзълъ отъ клетка, която постепенно се е дѣлила и нараствала.

Значи, и клетката има майка и баща. Казваме: Майчина клетка и дъщерна клетка.

Едно интересува човѣка: той иска да знае, какво ще стане съ тоя свѣтъ. Какво ще стане съ свѣта, това е работа на Оня, Който го е създалъ. Красивъ е свѣтътъ, по-красивъ отъ него нѣма. Всичко, каквото става, е за добро. Много нѣща, отъ които хората се оплакватъ, сж създадени за развлѣчение. Който не разбира смисъла на нѣщата и не вижда причинитѣ, които го създаватъ, само той страда и плаче. Бащата и майката се каратъ, децата не ги слушатъ; приятели се биятъ. Причината за това се крие въ дѣдитѣ и прадѣдитѣ на хората. Тѣ стоятъ задъ своитѣ близки и ги настройватъ едни срещу други. Жената е недоволна отъ мъжа си, мъжътъ отъ жена си, децата отъ родителитѣ си. Всички, възстанали едни срещу други, играятъ ролитѣ си, а дѣдитѣ и бабитѣ гледатъ и се смѣятъ. После се обръщатъ къмъ мене и ме питатъ: Добре ли играятъ ролитѣ си? — Добри артисти сж. Като се каратъ и биятъ, после се примиряватъ. — Вѣрно ли е това? — За мене е вѣрно, азъ го провѣрявамъ. Ако не вѣрвате, можете да го отхвърлите. Казвамъ ви, че вашитѣ прадѣди играятъ голѣма роля въ живота ви. За да не ви създаватъ неприятности, мислете всѣкога добре за тѣхъ. Така ще помагате и на тѣхъ, и на себе си. Докато не се примирите съ вашитѣ близки отъ оня свѣтъ, вие не можете да направите добра връзка съ тѣхъ. Тѣ обичатъ шегитѣ и си играятъ съ васъ така, както не подозирате. Колкото повече се дразните и гнѣвите, толкова повече се смѣятъ тѣ.

Казватъ, че понѣкога човѣкъ се намира подъ хипнотичното влияние на нѣкого. Това е външно състояние. Човѣкъ трѣбва да се отнася научно къмъ хипнотизма, за да не изпада въ заблуждения. Преди години, когато правѣхъ своитѣ научни изследвания върху психологията на българина, дойде при мене единъ нашъ братъ, сега е въ невидимия свѣтъ, да ме покани да присѣдствавамъ на единъ отъ неговитѣ спиритични сеанси. Азъ отказахъ, понеже бѣхъ много заетъ. Той ме молѣше настоятелно да отида, за да се произнеса, дали научно ржководи сеанситѣ. Най-после се съгласихъ. Отидохъ въ дома, дето се бѣха вече събрали учители, учителки — все учени хора, около 25 души. Интересно бѣше, че нито единъ

отъ присъстваващитѣ не вѣрваше въ спиритизма. Между събраниѣ имаше една млада учителка съ брата си, които сжщо не вѣрваха. По едно време тая учителка изпадна въ трансъ, обсебена отъ една нейна баба, която иска да учи. Всички се смѣятъ, не вѣрватъ, но бабата, чрезъ внучката си, удря на масата, вика, иска да се учи. Това състояние продължи нѣколко часа, почти до полунощъ. Азъ бѣхъ въ друга стая, но всичко се чуваше отвънъ. Братътъ прѣвилъ паси, духалъ, дано изпжди тоя духъ отъ момата, но не можа. Най-после ме повикаха да имъ помогна. Казахъ имъ, че не съмъ дошълъ да пжда духоветѣ. Дадохъ имъ съветъ, да насѣдатъ всички на колѣне и да прочетатъ „Отче нашъ“. Всички започнаха да четатъ молитвата съ дълбочина, дано прогонятъ духа. Братътъ държеше ржката на сестра си и се молѣше. Когато произнасяха последнитѣ думи на молитвата „Защото е Твое Царството, и силата, и славата, во вѣки вѣковъ, аминъ“, духътъ напусна момата. Следъ това братътъ на момата пръвъ се обади: Това не е хипнотизъмъ. Убедихъ се, че извънъ физическия свѣтъ сжществува другъ, невидимъ свѣтъ. Вѣрвамъ вече въ тоя свѣтъ. Казвамъ: Има случаи въ живота ви, когато трѣбва да колѣничите и да четете „Отче нашъ.“ Тоя духъ е отъ упорититѣ духове и напуска човѣка само при четене на „Отче нашъ.“

Питате: Защо сж толкова упорити духоветѣ? Каквито сж хората на земята, такива сж и въ невидимия свѣтъ. Нѣкой си направи нова кжща и пуца кираджии. За да се осигурятъ, тѣ направятъ договоръ и, докато не изтече договора, не излизатъ. Ти не си доволенъ отъ тѣхъ, искашъ да напуснатъ кжщата ти, но тѣ не излизатъ. Давашъ ги подъ сждъ, пакъ не излизатъ. Казватъ: Докато не се свърши войната, не излизаме. Какво ще правишъ? Ще търпишъ. — Защо Господъ допуска това? — Ако Господъ дава свобода на комара да забива жилото си и да смуче кръвъ, защо да не даде свобода на една душа да влѣзе въ тебе и да прекара тамъ нѣколко часа? На всичко има граница. Това става, когато човѣкъ допусне въ сърдцето си неестествени чувства и желания.

Единъ богатъ американецъ се оженилъ за млада, красива американка. Следъ сватбата тѣ предприели сватбено пжтешествие за едно отъ красивитѣ курортни мѣста

въ Америка. Случило се, че тренътъ, въ който пжтували, се сблъскалъ съ другъ тренъ и, отъ голѣмото сътресение, младоженикътъ полудѣлъ. Завели го въ болница, дето прекаралъ цѣли 16 години. Единъ день, като се разхождалъ въ двора на болницата, дошло му на умъ да избѣга. Хукналъ да бѣга, но следъ него се затичали слугитѣ, да го хванатъ. Той успѣлъ да избѣга и се скрилъ отъ погледа имъ. Отишълъ на гарата и се качилъ въ едно отъ купетата на трена. Тукъ се натъкналъ на сжщата катастрофа, отъ която нѣкога пострадалъ. Тренътъ се сблъскалъ съ другъ. Отъ повторното сътресение, което преживѣлъ, мозъкътъ му се намѣстилъ, и той оздравѣлъ. Една и сжща причина произвежда два различни резултата. Въ единия случай тая причина произведе мозъчно разстройство, а въ втория случай — възстановяване на хармонията въ неговия душевенъ миръ. Въ първия случай действуваха отрицателни сили въ природата, а въ втория случай — положителни.

Хората се страхуватъ да не попаднатъ подъ влиянието на отрицателнитѣ сили. Нѣма защо да се страхуватъ. Положителнитѣ и отрицателнитѣ сили се редуватъ. Нѣма случай въ живота, дето човѣкъ да бжде само подъ влиянието на еднитѣ сили. Невъзможно е едновременно да те сполетятъ две злини или две добрини. Ако злото те сполети, следъ него ще дойде доброто; ако доброто те сполети, следъ него ще дойде злото. Злото и доброто се смѣнятъ, както деньтъ и нощта. Казвашъ, че злото продължило много. Колкото е продължило злото, толкова ще продължи и доброто. Колкото по-голѣмо е страданието, толкова по-голѣма е и радостта. Колкото по-малко е страданието, толкова по-малка е и радостта. Това е законъ, отъ който никой не може да се освободи. Не мислете, че страданията и радоститѣ сж произволни. Който страда, ще се радва; който се радва, ще страда. Който се е родилъ, ще умре; който умира, ще се роди. Какво представя смъртъта? Лишаване на човѣка отъ богатата на живота: изгубващъ зрението си, слуха, обонянието си, не можешъ да се хранишъ и оставащъ само съ съзнанието си, че нѣкога си живѣлъ. Имашъ желание да направишъ нѣщо, нѣмашъ ржце; искашъ да видишъ нѣщо, нѣмашъ очи; искашъ да чуешъ нѣщо, нѣмашъ уши; искашъ да помиришешъ нѣщо, нѣмашъ носъ;

искашъ да кажешъ нѣщо, нѣмашъ уста. Това е истинска смъртъ. Другъ е въпросътъ, когато човѣкъ заминава отъ тоя свѣтъ въ другия съ ново тѣло — духовно, по-свършено отъ физическото. Това тѣло е по-свършено, по-гъвкаво, по-подвижно. То нѣма никакви излишъци, нищо чуждо въ себе си. Духовниятъ човѣкъ живѣе безъ никакви противоречия.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да живѣе естествено, да изработи своето духовно тѣло. Ще кажете, че следъ смъртъта човѣкъ не се нуждае отъ тѣло. Не е така. Смъртъта е раждане въ духовния свѣтъ. Следователно, тамъ човѣкъ се нуждае отъ духовно тѣло. Както майката помѣта детето, така и въ духовния свѣтъ човѣшката душа може да се пометне. Смъртъ, при която душата се помѣта, е опасна. Смъртъ, при която душата се ражда отново, носи благословение. Ето защо, не плачете, когато умре нѣкой. Страхътъ отъ смъртъта е внесенъ отъ хора, които не разбиратъ законитѣ на духовния свѣтъ. Сега и азъ ви говоря за духовния свѣтъ толкова, колкото можете да ме разберете, безъ да ви насърждавамъ много. Мнозина ме слушатъ и се съмняватъ въ думитѣ ми. Тѣ мислятъ, че имъ казвамъ невѣрни нѣща. Понеже не могатъ да провѣрятъ думитѣ ми, тѣ се съмняватъ. Ако можеха да ги провѣрятъ, щѣха да вѣрватъ. Не е тамъ въпросътъ, дали вѣрватъ, или не. Важно е, че азъ самъ не бихъ си позволилъ да кажа една невѣрна дума. На всички може да е позволено да говорятъ невѣрни нѣща, но на мене — никога. Азъ не зная даже, що е бѣла лъжа, съ която хората обикновено си служатъ. Всѣки може да говори, каквото иска, но азъ трѣбва да преценявамъ всѣка дума. Ако нѣкога кажа една дума повече, отколкото е трѣбвало, веднага взимамъ мѣрки, да сваля тоя товаръ отъ гърба на оня, върху когото е падналъ. Ако той не ме е разбралъ, започвамъ да му обяснявамъ всичко, да ме разбере, да не остане въ тъмнина. Не казвамъ, че по отношение на мене сж строги, защото азъ върша всичко по свобода, и самъ не си позволявамъ да кажа една излишна или невѣрна дума. Нѣма по-голямъ позоръ за човѣка отъ лъжата. На второ мѣсто иде грѣхътъ, а на трето мѣсто — смъртъта. Майката на отрицателнитѣ нѣща е лъжата, бащата е грѣхътъ, а детето — смъртъта.

И тъй, не лъжете, нито оставяйте да ви лъжатъ. Лъжата се изплъзва лесно отъ погледа и отъ ржката на човѣка. Тя е отъ такава материя, че не можешъ да я хванешъ. Дойде нѣкой при васъ, иска десетъ лева на заемъ, съ условие, че на другия день ще ги върне. Така става — на другия день ги връща. После взима сто лева, и тѣхъ връща навреме. Взима хиляда лева, и тѣхъ връща. Следъ това взима десетъ хиляди, сто хиляди — пакъ ги връща навреме. Казватъ: Честенъ човѣкъ е той. Единъ день взима 500,000 лв. и не се явява предъ васъ. Де се скри, не знаете. Той прилага закона: върненъ въ малкото, невѣренъ въ голѣмото. Има и обратенъ законъ, върниятъ въ голѣмото е върненъ и въ малкото. Ако нѣкой вземе първо 500,000 лв. и ги върне навреме, той може да бжде точенъ къмъ по-малки суми, до единъ левъ даже. Тоя човѣкъ е абсолютно честенъ. Не постъпи ли така, за тоя човѣкъ имамъ особено мнение. Богъ кредитира човѣка до единъ левъ, ангелитѣ — до сто лева, а хората — до хиляда лева. Ако го кредитирате повече отъ хиляда лева, вие вършите неправда. — Възможно ли е Богъ да работи съ най-малката величина — съ единицата? — Не само, че е възможно, но така е въ сжщностъ. Богъ работи съ единъ левъ, съ едно житно зърно. Дойде нѣкой при мене да ми иска нѣкакъвъ съветъ, или да му дамъ хиляда лева на заемъ. Казвамъ му: Вземи това житно зърно и го посѣй. Следъ петъ години ще имашъ на разположение не само хиляда лева, но 200—300 хиляди лева. Той ме погледне, усмихне се и казва: Не се занимавамъ съ такива дребни работи. — Щомъ не се занимавашъ, сиромахъ ще останешъ.

Какво представя житното зърно? — Най-малката любовна дума, която крие въ себе си мощъ и сила. Иди при единъ богатъ умираещъ човѣкъ и му кажи си въбра и любовъ само две думи: Ще оздравѣешъ! Той ще чуе думитѣ ти и, ако оздравѣе, никога нѣма да те забрави. Знаешъ ли, какво значи, да те познава единъ богатъ човѣкъ? Кажи една насърчителна дума на човѣка и не мисли по-нататъкъ. — Ще стане ли така, както казвамъ? — Това не е твоя работа. Ти си длъженъ да кажешъ доброто и да се отдалечишъ. Стане ли, или не стане, не е твоя работа. Какво отъ това, че не е станало, както си казалъ? Казвате, че еди-кой си човѣкъ ще умре,

но не умира. Какво отъ това? Събератъ се десетина души около нѣкой боленъ и казватъ, че той ще умре следъ 24 часа. Както казватъ, така става. Ако кажете на болния, че ще оздравѣе, това не може ли да стане? — Може. Както злото може да дойде, така и доброто може да дойде.

Единъ американецъ се оженилъ за богата, красива американка, съ която живѣлъ много добре. Единъ день тя заболѣла отъ лоша инфекциозна болестъ. Десетина лѣкари се събрали на съветъ и решили, че най-много следъ 24 ч. болната ще умре. Тѣ казали това на мъжа ѝ и го посъветвали да предупреди жена си, да се приготи, понеже ще се яви предъ Бога. Такъвъ билъ обичаятъ на евангелиститѣ. Той се натъжилъ много, но трѣбвало да каже истината на жена си. Като ѝ казалъ мнението на лѣкаритѣ, тя се обърнала къмъ мъжа си съ думитѣ: Не съжалявамъ, че ще умра, за нищо не жала, но едно обещание искамъ отъ тебе. Ще ми обещаешъ ли? — Кажи, какво искашъ. Не искамъ да ти обещаая, преди да зная, какво е желанието ти. — Слушай, тогава. Искамъ, да ми обещаешъ, че като умра, нѣма да се оженишъ за друга. — Не мога да ти обещаая. Може да срещна въ живота си друга жена, подобна на тебе, въ която да се влюбя. Защо да ти обещаая и да не изпълня? — Щомъ е така, не искамъ да умра. Ще живѣя заради тебе! Още на часа тя станала отъ леглото и следъ една седмица била съвършено здрава.

Казвамъ: Човѣкъ, който има за основа любовта, мъдростта и истината — тритѣ велики принципа, никога не умира. Нѣкой казва: Азъ трѣбва да умра. — Трѣбва да умре нѣщо въ тебе, но не ти. Всѣки моментъ трѣбва да умира нѣщо въ човѣка, и всѣки моментъ трѣбва да се ражда нѣщо въ него. Човѣкъ самъ си създава изнуждни страдания; той самъ трѣбва да си създава и радости. Заболи те рамото и се уплашишъ. Не се плаши. Тури ржката си на рамото и благодари за болката, която имашъ. Страхувашъ се отъ ревматизъмъ въ колѣнетѣ. Не се оплаквай, но колѣннич и благодари за болката. Въ скоро време ревматизмътъ ти ще мине. Ще кажете, че инжекциитѣ лѣкуватъ ревматизма. Има смисълъ да ти направятъ инжекции, но ако оздравѣешъ напълно. Азъ съмъ за инжекциитѣ на любовта. Тури

една инжекция на любовта въ ума си и една въ сърдцето си, за да се освободишъ отъ болестта си. И азъ препоръчвамъ инжекциитъ, но съ гореща вода. Направи три инжекции съ врѣла вода: сутринъ една чаша врѣла вода, на обѣдъ една чаша и вечеръ една чаша. Тия инжекции влизатъ въ стомаха, оттамъ въ дробовѣтъ и най-после въ главата. Въ петъ минути ще дадатъ резултатъ. Външнитъ инжекции даватъ резултатъ едва следъ 24 часа. Азъ лѣкувамъ холерата съ гореща вода. Дай на болния отъ холера четири - петъ чаши врѣла вода, и на другия день той ще бѣде здравъ. Врѣлата вода разрежда серума, въ който бацилитъ на холерата се хранятъ, и въ 24 часа тѣ намаляватъ и умиратъ. Инжекциитъ, които лѣкаритъ турятъ, влошаватъ положението, вмѣсто да го подобрятъ. Старитъ българи разказватъ, че едно време, когато холерата и чумата посещавали България, отъ страхъ хората бѣгали по горитъ. Тамъ тѣ кладѣли голѣми огньове и пиели гореща вода. Който пиелъ гореща вода, оздравявалъ. Затова тѣ казватъ, че холерата и чумата се страхуватъ отъ гореща вода. Въ 917 година въ България върлуваше „испанската болестъ“, която отнесе стотици хора на оня свѣтъ. Азъ съветвахъ познатитъ си да пиятъ гореща вода. Колкото болни имаше отъ испанската болестъ, пиха гореща вода и оздравѣха.

Хранете ума си съ свѣтлихъ мисли на Божията мъдростъ и знание. Ние не сме създадени да умираме. Смъртъта е нѣщо инцидентно, създадена отъ невниманието на хората. Казало е въ Писанието: „Ще минемъ отъ смъртъ въ животъ.“ Това значи: Ще умрешъ за стария животъ и ще влѣзешъ въ новия, въ съзнателния животъ. Смъртъта има преходни фази.

Единъ богатъ англичанинъ, лордъ, тръгналъ на пътъ за Швейцарскитъ алпи, заедно съ слугата си. Понеже обичалъ да си угажда въ яденето, лордътъ взелъ въ раницата си една печена кокошка и бутилка съ вино. Като се качвали на планината, прилошело му малко. и той изгубилъ съзнание. Слугата помислилъ, че господарьтъ умрѣлъ, и си казалъ: Ще се нахраня първо, после ще видя, какво да правя. Отворилъ раницата на господаря, хапналъ си отъ печената кокошка, пийналъ си отъ винцето и благодарилъ, че могълъ да се нахрани добре. Следъ това си казалъ: Да видя, какво стана съ

господаря. Започналъ да го разтрива, да го обръща на една и на друга страна, дано се върне съзнанието му. Най-после, господарътъ му дошълъ въ съзнание и, понеже усѣтилъ голѣмъ гладъ, взелъ раницата да подкрепи силитъ си. Като видѣлъ, че печената кокошка и виното липсватъ, той се обърналъ строго къмъ слугата си съ думитъ: Кой ти позволи да изядешъ кокошката и да изпиешъ виното? Слугата се стресналъ отъ строгия тонъ на господаря си, поради което получилъ сърдеченъ ударъ, и умрѣлъ. Не пийте вино и не яжте кокошка безъ позволенieto на господаря си. Престѣпите ли заповѣдта му, смъртта ще ви посети.

Всѣки човѣкъ трѣбва да мине отъ смъртъ въ животъ. Само така той ще разбере смисъла и на смъртта, и на живота. Ние говоримъ за смъртта, като естественъ процесъ, а не като резултатъ на неправиленъ животъ. Пазете се отъ тая смъртъ. Проявете доброто въ себе си, безъ никакво насилие. По естество човѣкъ е добъръ, но трѣбва да прояви доброто въ себе си. Кажете ли нѣкой, че не е добъръ, това показва, че не е проявилъ доброто. — Въ какво се проявява доброто? — Въ прави и свѣтли мисли, въ възвишени чувства и въ благородни постѣпки.

Единъ богатъ господарь ималъ единъ слуга, който му служилъ добросъвѣстно десетъ години. Обаче, господарътъ не оценилъ това и не платилъ нищо на слугата си. Недоволенъ отъ господаря си, слугата често му се заканвалъ, че ще го набие нѣкога, да помни за цѣлъ животъ. Единъ день господарътъ ялъ плодове и, като се закашлялъ, една костилка влѣзла въ дихателното му гърло, и той примрѣлъ. Понеже не се свѣстилъ, близкитъ му помислили, че умрѣлъ, и решили да го погребатъ. Споредъ тогавашния обичай, тѣлото на покойника оставяли на гроба му, тамъ да престоюва цѣлата нощъ. На сутринта го опѣвали и погребвали. Като знаелъ това, слугата отишълъ вечерта на гроба на господаря си, отворилъ капака, стѣпилъ на корема му и започналъ да го бие, като си казвалъ: Сега поне мога да ти отмѣстя, да видишъ, какъ се онеправдава човѣкъ, който ти е работилъ цѣли десетъ години. Отъ ударитъ, които нанесълъ на покойника, въздухътъ въ дробоветъ му се раздвижилъ и тласналъ навънъ костилката, която го задушила. Боятъ станалъ причина, господарътъ да се съ-

живи. Той казалъ на слугата си: Моля ти се, не ме бий! — Знаешъ ли, кой съмъ? — Не те познавамъ. — Азъ съмъ твоятъ слуга, който ти слугувахъ цѣли десетъ години, но ти не ми даде петъ пари за това. — Благодаря ти, че ме би; даде ми единъ добъръ урокъ и ми върна живота. Боятъ отпусти гърлото ми. Ти си мой спасителъ. Ще ти платя всичко двойно и тройно, задето стъпи на корема ми и стана причина да се възвърне животътъ ми.

Какво показва тоя примѣръ? Че всичко, което се случва на тия, които любятъ Бога, се превръща на добро. Отъ всичко трѣбва да се учимъ, да разберемъ, че нѣма безсмислени нѣща въ живота. Само ония нѣща сж безсмислени, отъ които не може да извлѣчете нѣкаква поука. — Защо се задавилъ господарътъ? — Защото ялъ безъ любовъ. За предпочитане е да гладуашъ, отколкото да ядешъ безъ любовъ. Обикни хлѣба и тогава яжъ. Обикни водата и тогава пий. Обикни четенето и тогава чети книги. Не пий вода безъ любовъ. Не чети безъ любовъ. Не прави добро, безъ участието на любовта, мъдростта и истината, безъ участието на живота, знанието и свободата. Не бързай. Първо повикай любовта, мъдростта и истината за свидетели на това, което си намислилъ да правишъ, и после го направи. Това е хигиената на живота. Вървай въ любовта, въ мъдростта и въ истината. Вървай въ живота, въ знанието и въ свободата. Вървай въ движението, въ учението и въ работата. Приложете върата въ живота си, за да видите нейнитъ резултати. Върата усилва здравето.

Като се говори за здравето, хората иматъ предъ видъ лѣкаритъ, като условие за лѣкуване на болеститъ и възстановяване на здравето. Сегашнитъ лѣкари ще изиграятъ ролята си и ще се пенсионираатъ. Въ бъдеще ще се търсятъ лѣкари за здравитъ хора, а не за болнитъ. Ще извикашъ единъ лѣкаръ и ще му кажешъ: Здравъ съмъ, но искамъ ти да се произнесешъ. Лѣкарътъ ще те прегледа и ще ти каже, че нервната ти система е добре, дихателната ти система е добре, стомашната, костната, отдѣлителната системи сж сжщо добре. Ще му платишъ отъ 300—500 лв., ще му благодаришъ и ще се раздѣлишъ съ него. Следъ това ще извикашъ лѣкаръ да прегледа детето.

ти. Лѣкарътъ е длъженъ да преглежда здравитѣ. Това се отнася до бждещитѣ лѣкари.

Иде новото време. То изисква хора, които носятъ новото, безъ да се страхуватъ отъ него. Ако новото е страшно, какво спечелиха евреитѣ, като подържаха и доднесъ още подържатъ старото? На времето си още тѣ се отказаха отъ новото учение, което Богъ имъ изпрати. Сега питамъ българитѣ: Какво ще спечелятъ и тѣ, ако не приематъ моето учение? Питате: Кой си ти, на когото трѣбва да приемемъ учението? Не е въпросътъ, кой съмъ азъ. Вие приемате ли, че въ свѣта сжествува единъ Богъ на любовта, на мъдростта и на истината? Принавате ли, че има единъ Богъ на живота, на знанието и на свободата? Тоя Богъ управлява всички народи. Той управлява и всички славяни. Казвамъ: Ако искате да оздравѣете, яжте тоя хлѣбъ. Ако оздравѣете, трѣбва ли да се съмнявате? Пийте тая вода и, ако оздравѣете, не се съмнявайте. Дишайте тоя въздухъ. Ако оздравѣете, трѣбва ли да се съмнявате въ него? Опитвайте нѣщата и вижте, какъвъ резултатъ ще имате. Приложете Божия законъ. Който не се подчинява на тоя законъ, носи отговорностъ. Евреитѣ трѣбваше да приематъ Христовото учение. И християнитѣ още не сж Го приели. Тѣ и досега още се чудятъ, какво учение е това, което изисква отъ тѣхъ себеотричане. Тѣ се чудятъ, какъ да се отрекатъ отъ майка си и отъ баща си, даже и отъ живота си. Какво правятъ днесъ на бойното поле? Милиони хора сж напуснали домоветѣ си, майка си и баща си и се отрекли отъ живота си, безъ да се замислятъ за причината на това себеотричане. Защо се отрекоха тѣ? Ако бѣха се отрекли за Христа, другъ резултатъ щѣха да иматъ. Но и сегѣ иматъ резултатъ. Всички убити въ войната станаха проповѣдници на Христовото учение. Днесъ има повече отъ 30 милиона проповѣдници на Божията любовъ, на Божията мъдростъ и на Божията истина. Всички хора трѣбва да живѣятъ въ името на любовта.

Мнозина ме питатъ: Какво ни очаква въ бждеще? Казвамъ: По-славно бждеще отъ това, което иде, никога не е идвало. Новъ свѣтъ се гради. — Какво ще стане въ бждеще? — Всички ще видятъ, какво ще стане; и българитѣ ще видятъ това. Когато Царството Божие

дойде на земята, българитѣ ще бждатѣ на мѣстото си. Не само българитѣ, но всички народи — англичани, американци, руснаци, французи, германци, италианци, сърби, черногорци — всички ще бждатѣ на мѣстата си. Богъ готви велико бждеще за ония, които искатѣ да живѣятѣ разумно. Не е въпросъ да се отречешъ отъ себе си, но ако си българинъ, да станешъ истински българинъ; ако си англичанинъ, руснакъ, французинъ, или отъ каква и да е народностъ, трѣбва да бждешъ истински човѣкъ.

Сегашнитѣ астрономи сж открили една звезда, петъ хиляди пжти по-голѣма отъ слънцето, съ топлина петъ хиляди пжти по-голѣма отъ слънчевата. Казватѣ, че тая звезда е отъ първа величина. Като я наблюдаватѣ съ телескопъ, свѣтлинната ѝ е толкова голѣма, че отдалече даже изглежда като голѣмъ пожаръ. Тая звезда означава пристигането на новата епоха. Бждещата култура представя една отъ виднитѣ звезди на небето. Радвайте се, че и слънцето, и луната, и звездитѣ предсказватѣ бждещето.

Бждете топли и свѣтли като слънцето. Въ това се заключава здравословното състояние на човѣка. Бждете чисти като луната. Радвайте се и на звездитѣ, които помагатѣ за развиване на вашитѣ дарби. Радвайте се, че имате възможностъ да се ползвате отъ енергията на планетитѣ. Радвайте се, че всичко въ свѣта работи за васъ — малкитѣ деца въ вселената, които сж предметно учение на възвишенитѣ и разумни сжщества.

Да работимъ за славата Божия на земята!

Да работимъ въ Негово име и да прилагаме Неговата любовъ!

Δ

5. Беседа отъ Учителя, държана на 14 ноемврий, недѣля, 10 ч. с. 1943 г. София. — Изгрѣвъ.

Три важни нѣща

Има три важни нѣща въ живота, отъ които зависи, отъ една страна, щастieto и благо на човѣка, а отъ друга страна — неговото нещастие. — Кои сж тия нѣща? — Човѣшкиятъ умъ, човѣшкото сърдце и човѣшката душа. Когато умътъ, сърдцето и душата сж чрезмѣрно натоварени, човѣкъ е нещастенъ. Щомъ се освободи отъ излишния товаръ, той става щастливъ. Следъ всичко това, тия натоварени хора искатъ да оправятъ свѣта. Това е все едно, болниятъ да мисли, че, като оздравѣе, ще оправи свѣта. Това е възможно, но въ дадения моментъ, като боленъ, той нищо не може да направи. Това е все едно, нѣкой да казва, че въ бждеще ще стане добъръ. Другъ казва, че нѣкога е билъ добъръ. Не е важно, какъвъ си билъ, или какъвъ ще бждешъ. Важно е, какъвъ си днесъ. Сегашното добро разрешава въпроситъ, а не миналото или бждещето. Не е важно, какъ съмъ ялъ въ миналото, нито какъ ще ямъ въ бждеще; важно е, какъ ямъ сега. Важни сж днешната закуска, днешниятъ обѣдъ и днешната вечеря. Въ тѣхъ се съдържа и миналото, и бждещето. Ако закусишъ добре, ако обѣдвашъ добре и ако вечеряшъ добре, всичко ще свършишъ добре. Не закусишъ ли добре, не обѣдвашъ ли добре и не вечеряшъ ли добре, нищо не можешъ да направишъ.

Мнозина считатъ яденето за маловажна работа. Тѣ ядатъ бързо и гледатъ часъ по-скоро да се нахранятъ, за да наредятъ търговскитъ си работи. Това сж човѣшки работи. Щѣлъ си да спечелишъ нѣколко милиона. Какво представятъ тия милиони? Излишенъ товаръ, който ще туришъ на гърба си. Бързашъ въ живота си, гледашъ по-скоро да свършишъ работитъ си, да станешъ министъръ. Какво ще спечелишъ като ми-

*) Иоана 1:1 — 5.

нистъръ?—Неприятели. Тоя иска нѣщо отъ тебе, оня иска нѣщо и, ако не ги задоволишъ, опълчаватъ се противъ тебе. Тоя се оплаква, оня се оплаква, и ти си длъженъ да ги изслушвашъ. Ако направишъ нѣкаква погрѣшка, тебе държатъ отговоренъ. Казвашъ: Да стана министъръ, лесно ще оправя работитѣ. — Какъ ще ги оправяшъ? — Тоя ще накажа, оня ще затворя. — Така не се оправятъ работитѣ. Ще затворишъ десетина, стотина, а виновницитѣ сж хиляди. Какъ ще се справишъ съ тѣхъ? Ако затворишъ всички, ти ще останешъ самъ. Какво ще правишъ тогава? При това, затворницитѣ трѣбва да се хранятъ. Отде ще намѣришъ толкова сръдства?

Помнете: Докато човѣкъ се храни неправилно, докато товари стомаха си чрезмѣрно, никога нѣма да нареди живота си добре. Ако приемашъ много храна, трѣбва да туришъ стражари да пазятъ, да не се претовари стомахътъ. Ядешъ безразборно, каквато храна ти попадне — и това се отразява вредно на стомаха. Много хора обичатъ свинското месо, но не знаятъ, че си пакостятъ съ него. Клеткитѣ на свинското месо сж крайно лениви. Ако имъ дадешъ нѣкаква работа, тѣ търсятъ удобенъ случай да избѣгатъ. Трѣбва да турите нѣколко стражари да ги пазятъ. Вкусно е свинското месо, но скъпо излиза на човѣка. Вмѣсто полза, то причинява вреда.

Разправятъ за одного, че обичалъ да си хапва добре и да пие винце. Единъ день се наялъ съ свински кебапчета, пилъ отгоре винце и си казалъ: Хо-хо-хо — вкусно, сладко ми е! Като дошълъ редъ да плаща, казалъ си: Вай-вай-вай! Най-после коремътъ го заболѣлъ, и той започналъ да вика: Олеле! Това се случва не само съ прости хора, но и съ учени. Нѣкой професоръ знае много нѣща, но като се разболѣе, не може да си помогне. Нѣкой ученъ свършилъ университетъ, но не пише правилно, не знае, де да поставя двоеточие, точка и запетая. Той пише и мисли, какъвъ знакъ да тури — запетая или точка и запетая. Англичанитѣ сж практични, пестятъ времето, затова, вмѣсто точка и запетая, употребяватъ само запетая. Тѣ казватъ: Времето е пари, затова може и безъ точка и запетая.

Какъ гледатъ религиознитѣ на храненето? Ще кажете, че храненето е наученъ въпросъ, а въ религията

нѣма наука. Не е така. Религията е наука, религията е изкуство. Въпрѣки това, и религиознитѣ хора, както и свѣтскитѣ, сж обременени. Тѣ товарятъ ума и сърдцето си съ по-голямъ тежестъ, отколкото могатъ да носятъ. Следъ това разглеждатъ въпроса, кой е въ рая и кой въ ада. Казвамъ: Който се храни добре, е въ рая; който не се храни добре, въ ада е. Който се учи добре, отива въ рая; който не се учи добре, отива въ ада. Който живѣе въ любовта, влиза въ рая; който живѣе въ безлюбието, влиза въ ада. Който живѣе въ мъдростта, влиза въ рая; който живѣе въ глупостта и невежеството, влиза въ ада. Който живѣе въ истината, отива въ рая; който живѣе въ лъжата, отива въ ада.

Нѣкои уподобяватъ райския животъ на тоя на слънцето. — Може ли да има животъ на слънцето, щомъ се казва, че то е въ разтопено състояние? Други учени казватъ, че слънцето не е огнено тѣло, не е въ разтопено състояние. Топлината и свѣтлината на слънчевитѣ жители е толкова голѣма, че правятъ слънцето свѣтещо тѣло и така се запазватъ отъ нападане на външни сжщества. Има тъмни слънца и планети, които могатъ да атакуватъ слънцето. Свѣтлата аура на слънцето го предпазва отъ тъмнитѣ планети, а сжщевременно помага на растенията и животнитѣ за тѣхното растене. Безъ слънцето нѣма животъ на земята. То знае, че престжпленията на земята ставатъ отъ гладъ, отъ невежество, отъ безвѣрие. Слънцето праща на хората и въздуха, и паритѣ — златото и живота. Ще кажете, че животътъ е дошълъ отъ слънцето. Нѣкой ще възрази, че животътъ е отъ Бога. Де е Богъ?—Въ слънцето. Значи, слънцето е седалище на Бога. Изгрѣващото слънце не е нищо друго, освенъ запалена свѣщъ въ ржката на Бога. Съ тая свѣщъ Той иска да ни покаже благата на живота. Човѣкъ отдѣля свѣщта отъ Бога и пита, де е Богъ. Дето е запалената свѣщъ, тамъ е Богъ. Дето свѣщта не гори, тамъ Богъ не присжтствува. Дето е умътъ, тамъ е Богъ; дето умътъ отсжтствува, тамъ не е Богъ. Дето е сърдцето, тамъ е Богъ. Дето сърдцето не присжтствува, тамъ Богъ отсжтствува. Дето е душата, тамъ е Богъ. Нѣма ли душа, нѣма Богъ. Дето е духътъ, тамъ е Богъ. Дето нѣма духъ, нѣма и Богъ. За да станешъ човѣкъ, трѣбва да имашъ умъ, сърдце, душа и

духъ. Духътъ е свързанъ съ силата. Не можешъ да бждешъ силенъ, ако нѣмашъ духъ. Не можешъ да бждешъ благъ, ако нѣмашъ чувства. Тъ сж материалъ, отъ който се съграждатъ красивитъ форми на човѣшкото тѣло. Въ това отношение, сърдцето представя интензивната дейностъ на човѣка. То извършва кръвообръщението и подтиква човѣка къмъ работа. Умътъ е цвѣтене на човѣшкото дърво. Това дърво се посажда, израства, а после цвѣти и дава плодъ.

Много е работило човѣшкото сърдце, затова се е оцапало. Това не се вмѣнява въ грѣхъ на човѣка, но работа се иска отъ него, докато се изчисти. Богъ иска сърдцето на човѣка, като търси начинъ да го изчисти. Както шофьорътъ се интересува отъ своя автомобилъ, преглежда частитъ му да сж въ изправностъ, и всѣки день го чисти, така и Богъ работи върху човѣшкото сърдце, да го очисти и укрепи. Какво ще стане съ яденето, ако го държишъ 24 часа въ некалаисанъ меденъ сждъ? — Ще стане отровно. Така ставатъ отровни и човѣшкитъ чувства, като минаватъ презъ неговото нечисто сърдце. Невидимиятъ свѣтъ препоръчва на хората да готвятъ въ сждове отъ такива метали, които не се окисляватъ. Първата реформа, която трѣбва да се направи въ живота, е да готвятъ хората въ сребърни и златни сждове, да се освободятъ отъ калаисването. Следователно, за да работи умътъ добре, мислитъ, които минаватъ презъ него, трѣбва да бждатъ златни. За да работи сърдцето правилно, чувствата трѣбва да бждатъ златни. За да се проявява душата свободно, постѣпкитъ трѣбва да бждатъ златни. Защо мислитъ, чувствата и постѣпкитъ на хората сж повече калаени, отколкото златни? — Понеже калаятъ останалъ назадъ въ развитието си, успѣлъ да се наложи на беднитъ хора, да имъ помага. Като го питатъ, защо калаисва хората, той казва: Толкова знаая, толкова правя. Въ бждеще и азъ ще се повдигна, ще върша по-добра работа.

„Земята ще е пълна съ знание за Господа“, казва Исаия. Това сж нашитъ времена. Земята е пълна вече съ знание за Господа, и ние виждаме всичко. Какво виждаме? Виждаме, че дѣлата на хората не сж такива, каквито трѣбва да бждатъ. Днесъ се проявява критическиятъ умъ на хората. Какви сж съвременнитъ критици?

Толстой разказва единъ случай изъ своя животъ за критичитѣ въ негово време. Той написалъ една статия, турилъ си псевдонима и я занесълъ въ редакцията на единъ вестникъ. Като отишълъ да види, какво е мнението на редактора, вижда, че статията е задраскана, и редакторътъ писалъ: Поради неграмотностъ по въпроса, статията не може да се приеме. Толстой я взелъ, преработилъ я и повторно занесълъ въ редакцията. Пакъ му отговорили, че не е добра, не се приема. Той я преписалъ трети пѣтъ, но къмъ нея приложилъ визитната си картичка. Като отишълъ да види резултата, редакторътъ му отговорилъ: Извинете, господине, не знаехъ, чия е работата.

Човѣкъ трѣбва да бжде грамотенъ, да знае правилно да говори и пише; правилно да чувствува, мисли и постѣпва. Кѣде се туря личното мѣстоимение: предъ глагола, или следъ глагола? Българинътъ обикновено изхвърля мѣстоимението. Той си служи само съ глагола. Той казва: Говоря. Англичанинътъ казва: Азъ говоря. Той пести времето, категориченъ е; като каже нѣщо, повече не говори. Българинътъ има много време, говори продължително, обяснява нѣщата. Като говоришъ съ англичанинъ, трѣбва да мислишъ много, не можешъ да лъжешъ. Ако си позволишъ да го излъжешъ, той ще ти отговори така, че втори пѣтъ нѣма да помислишъ да лъжешъ. Думата „англичанинъ“ има две значения. Въ едното значение се крие материаленъ начинъ за постигане на щастieto. Въ другото значение се крие търсене на щастieto по духовенъ начинъ. Дветѣ значения на една и сѣща дума показватъ двойственото начало въ човѣка. Тази е причината, че и простиятъ, и учениятъ търсятъ красотата въ живота. И простиятъ, и учениятъ обичатъ паритѣ. Разликата е само въ това, какъ ги придобиватъ. И апашътъ обича паритѣ. Той вади револвера и казва: Дай пари!

Едно се иска отъ човѣка: разбиране на живота. Който разбира живота, живѣе въ свѣтлина и е доволенъ; който не го разбира, не е доволенъ. Той влиза въ незавършенитѣ процеси. Стреми се къмъ завършенитѣ, а попада въ незавършенитѣ. Въ миналата война единъ българинъ спечелилъ много пари. Той си казалъ: Сега вече за нищо не мисля, осигурихъ се за 20 години. Случило се, че следъ 24 часа умрѣлъ. Подобенъ примѣръ

има и въ Писанието. Единъ земеделецъ се радвалъ на голъмо плодородие. Нивитъ му родили много. Той си казалъ: Ще направя голъми хамбари, да прибера всичкото жито. Господъ му отговорилъ: „Безумний, тая вечеръ ще взема душата ти. На кого ще оставишъ това богатство?“

Щастието, къмъ което хората се стремятъ, е незавършенъ процесъ. Тръбва да знаемъ, че това, което търсимъ въ даденъ моментъ, въ следния моментъ ще се измѣни. Днесъ си директоръ на една банка, утре ще те уволнятъ. Днесъ си министъръ председателъ, утре ще те уволнятъ. Това сж все незавършени процеси. Правилно е, като заемешъ една служба, или като вършишъ една работа, да бждешъ несмѣняемъ. Могатъ ли десетина души да те смѣнятъ, твоята служба не е сжществена. Всѣки ще каже: И безъ него може.

Кое е сжщественото въ живота? Сжщественото е човѣшкиятъ умъ; сжщественото е човѣшкото сърдце; сжщественото е човѣшката душа. Безъ умъ нищо не се постига; безъ сърдце нищо не става, и безъ душа нищо не става. Като знаете това, не уповавайте на богатство, което всѣки може да вземе. Всѣки трѣбва да има характера и убеждението на оня дервишъ, който не се подкупилъ отъ златото на бея. Той срещналъ на пѣтя единъ турски бей и го запиталъ: Можешъ ли да ми послужишъ съ 20 пари? Беятъ отворилъ кесията си, въ която имало турски лири, сребърни и медни монети. — Заповѣдай, вземи си, колкото искашъ. Дервишътъ посегналъ къмъ кесията и взелъ само десетъ стотинки. — Вземи повече. — Толкова ми трѣбватъ. Кое е за предпочитане: да имашъ сто милиона, или да чуешъ една дума отъ устата на Бога? Да учишъ ли, или да станешъ пръвъ министъръ въ нѣкоя държава? Нѣма по-хубаво нѣщо за човѣка отъ ученето. Да станешъ министъръ и да управлявашъ, това е незавършенъ процесъ. Ако отъ освобождаването на България досега имаше само единъ министъръ, той щѣше да я оправи. Сжщото щѣше да бжде и за всичкитъ държави. Какво става въ сжщность? Единъ министъръ управлява най-много четири-петъ години и следъ това го смѣняватъ. Докато разбере нуждитъ на своя народъ и може да му бжде полезенъ, трѣбва да се смѣни съ другъ.

Преди 40 години се заехъ съ разрешаването на една музикална задача, която едва сега разрешихъ. Въ бъдеще музикантитѣ ще се ползуватъ отъ тая задача, както хората се ползуватъ отъ свѣтлината на слънцето. Кой ги учи, какъ да използватъ свѣтлината? Никой не ги учи. Слънцето изгрѣе, и тѣ веднага се ползуватъ отъ свѣтлината му. Докато не изгрѣе слънцето, всѣки мисли, че може да работи, както иска. Не е така. Ще чакашъ да изгрѣе слънцето и, дали учишъ или работишъ, ще вземешъ основния тонъ. Ако не вземешъ основния тонъ, нищо не можешъ да направишъ. И въ търговията има основенъ тонъ. Искашъ да обичашъ хората, да следвашъ закона на любовта. И въ любовта има основенъ тонъ. — Ще се моля на Бога. — И молитвата има основенъ тонъ. Не можешъ да се молишъ, както и да е — ще намѣришъ основния тонъ. Може и да сгрѣшишъ, но ще учишъ. По-добре е да грѣшишъ и да учишъ, отколкото да не грѣшишъ и да не учишъ.

Съзнание е нужно на човѣка. Ако мислишъ, че си господаръ, ти самъ се заблуждавашъ. Още съ ставането си отъ сънъ, кажи: Азъ съмъ слуга, Богъ ми е Господаръ. Азъ съмъ ученикъ, Богъ ми е Учителъ. Не мисли, че си учителъ и можешъ да давашъ уроци. — Моля се на Бога. — Велика наука е молитвата. Азъ още не съмъ доволенъ отъ своята молитва, че ти ще говоришъ за молитва. Ще се учите да се молите. Не е лесно това. Ще четешъ „Отче нашъ“ или „Добрата молитва“. И дветѣ молитви сж хубави. Следъ „Отче нашъ“ по-хубава отъ „Добрата молитва“ нѣма, но не е само въ механичното изговаряне на молитвата. Ще четешъ и ще прониквашъ въ всѣка дума. Иначе, ще излѣзе само заповѣди. Казвашъ: „Изпрати Духа си да ни пази и закриля.“ Така не се говори. Ще се молишъ и ще си мислишъ, да изпрати Богъ Духа си да те учи, какъ да слугувашъ, а не да господарувашъ. Съвършениятъ може да се обърне къмъ Господа съ думитѣ: „Изпрати Духа си.“ Оня, който нѣма любовъ къмъ Бога, ще се моли, ще се вслушва въ думитѣ си и ще чака, докато почувствува топлина въ сърдцето си. После ще продължи. Не се позволява да четешъ молитва, безъ нужното уважение и почитание къмъ Бога. Ще се молишъ, ще мислишъ и ще благодаришъ. — Какъ се по-

стига това? — Като изучавашъ себе си и своя ближень.

Казано е: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего, да възлюбишъ и ближния си.“ Като срещнешъ ближния си, не криви лицето си, не мисли, че ти всичко знаешъ, а той е невежа. Нѣкой ме срещне, погледне ме отгоре - додолу, иска да покаже, че е много ученъ, че всичко знае. — Въпросъ е, колко е ученъ. Това, което азъ зная, той не може да го обхване. Неговото знание е сега придобито, а моето — преди вѣковетъ. Той не е сжществувалъ на земята, когато азъ съмъ знаялъ повече отъ него. Днесъ Богъ работи за създаването на друга вселена. Сегашнитъ хора учатъ това, което е вече създадено, а възвишенитъ сжщества изучаватъ това, което днесъ се твори. Може ли ученикътъ да каже, че ще стигне учителя си? Докато дойде до него, учителятъ е отишълъ напредъ. — Ще стана като учителя си. — Въ човѣшкия порядъкъ, дето нѣщата сж статични, може да стане това, но въ Божествения порядъкъ това е невъзможно. Тамъ нѣщата сж непостижими. Ако влѣзешъ въ тоя порядъкъ, радвай се на простора и на неограниченото знание, което се открива предъ тебе. Щомъ единъ се радва, и окръжаващитъ ще се радватъ. Отъ изобилието на единъ човѣкъ могатъ да се ползватъ много хора.

Като говори нѣкой за знанието, което има, това не значи, да се надценява, или подценява. Нито крайно смирение, нито чрезмѣрна гордостъ. Ако отида при обувчара, признавамъ, че той е майсторъ и знае повече отъ мене. И той съзнава това. Казвамъ му: Моля ти се, уший ми едни обувки, ще ти благодаря за услугата. Той познава занаята си и е готовъ да услужва на всички. Дрехарьтъ познава занаята си, готвачьтъ познава занаята си. Цигуларьтъ, художникьтъ сжщо познаватъ своето изкуство и се радватъ, когато ги оценяватъ. И азъ, отъ своя страна, имамъ изкуството да лѣкувамъ. Готвачьтъ ще ми сготви вкусно, чисто ядене, азъ ще го лѣкувамъ. Той се оплаква, че отъ години страда отъ ревматизъмъ, но нѣма кой да го лѣкува. Азъ се заемамъ да го лѣкувамъ и, въ нѣколко деня ревматизъмьтъ го напуска. Отивамъ при единъ опитенъ дрехарь. Той ми ушива единъ костюмъ, азъ го излѣкувамъ отъ болестьта, отъ която страдалъ дълго време. И двамата сме довольни.

Казвамъ: Силенъ човѣкъ е оня, който познава работата си и добре я върши. Много майки искатъ да възпитатъ децата си, но не могатъ. — Защо? — Защото тѣ сами не сж възпитани. Майката иска дъщеря ѝ да бжде сериозна, но тя сама не знае, какво значи сериозностъ. Турѣ стотина килограма товаръ на гърба на човѣка, да видишъ, какъ ще стане сериозенъ. Наложѣ му дългъ отъ 200—300 хиляди лева, да видишъ, какъ ще стане сериозенъ. Достатъчно е да чуе, че идатъ самолети и хвърлятъ бомби, за да стане въ единъ моментъ сериозенъ. Никой не желае такава сериозностъ. По-добре е да бждешъ веселъ, отколкото сериозенъ. Като грѣши, човѣкъ пакъ става сериозенъ. Човѣкътъ на новото учение е веселъ. Веселието е качество на Бога. Казано е: „Да се весели Богъ въ дѣлата си.“ И ние да се радваме на Божието веселие. Радостта е емблема на свѣтлината. Дето има свѣтлина, има и радостъ. Отсъствието на свѣтлина произвежда мракъ и тжга. Дето е веселието, тамъ е любовта. Дето нѣма веселие, тамъ е безлюбието. Божиятъ свѣтъ е съвършенъ, затова Богъ се весели. Той поглежда къмъ вселената и се радва на благата, които тя носи на всичко живо въ свѣта. Той се радва, че сж дадени условия на хората да учатъ, да станатъ Негови служители. Той се радва на човѣшкитѣ придобивки.

Казано е въ Битието: „Въ начало Богъ създаде небето и земята; и земята бѣше неустроена и пуста. И рече Богъ: „Да бжде виделина!“ — и стана виделина. Като стане човѣкъ отъ сънь, първата му работа е да призове виделината въ себе си. Малцина отъ съвременнитѣ учени иматъ съзнателно отношение къмъ виделината. — Защо? — Защото съвременнитѣ учени сж материалисти. Тѣ включватъ науката само въ долната частъ на челото си, дето е обективниятъ свѣтъ. Тая наука борави съ факти, които не сж добре обосновани. Има факти, освенъ отъ материалния, още и отъ духовния, отъ умствения и отъ Божественния свѣтове. Обаче, преди да говоришъ за фактитѣ, трѣбва да знаешъ, дали нѣщо е фактъ, или не. Фактъ е, напримѣръ, че слънцето изгрѣва. Фактъ е, че слънцето залѣзва, Изгрѣването на слънцето дава потикъ на човѣка да мисли; залѣзването на слънцето намалява силата на мисълта. Изгрѣването на слънцето внася потикъ въ човѣшкото сърдце да люби; залѣзътъ намалява

любовта му. Това сж процеси, презъ които човѣкъ неизбѣжно минава. Нѣкой казва: Едно време обичахъ, не мога повече да обичамъ. Това е неразбиране на нѣщата. Това е неразбиране на изгрѣва и на залѣза на слънцето. При изгрѣвъ ще обичашъ и ще давашъ; при залѣзъ ще се вглѣбишъ въ себе си и ще учишъ. Когато твоето слънце залѣзе, ще отидешъ при ония хора, на които слънцето изгрѣва. Момѣкъ, на когото слънцето залѣзва, трѣбва да търси мома, на която слънцето изгрѣва. Мома, на която слънцето залѣзва, трѣбва да търси момѣкъ, на когото слънцето изгрѣва. Това сж противоположности, между които хората се движатъ. Двама светии на едно мѣсто не могатъ да живѣятъ, и двама учители единъ на другъ не могатъ да преподаватъ. Христосъ казва: „Единъ е вашиятъ Учител.“ Много ученици има, но учителятъ е само единъ. Подъ „учителъ“ разбираме оня, който решава всичкитъ задачи на живота. Ученикътъ не може да направи това.

Съвременниятъ свѣтъ преживява тревожни времена. Съвременнитъ хора минаватъ презъ голѣми изпитания и, въпрѣки това, проявяватъ голѣмо геройство. Ония, които отиватъ на бойното поле, сж смѣли, геройски постѣпватъ. Тѣ се движатъ, вървятъ напредъ, а отгоре имъ се сипятъ бомби, отстрани падатъ снаряди и куршуми. Тѣ вървятъ напредъ и все напредъ; съзнаватъ, че вършатъ нѣкаква работа. Едни падатъ убити, други ранени, които пренасятъ отъ едно мѣсто на друго, да ги лѣкуватъ. Ще кажете, че това не е разумно. Споредъ мене, щомъ става, това е неизбѣжно. То е резултатъ на човѣшкия порядѣкъ, отъ който хората се учатъ. Едни отъ тѣхъ се оплакватъ на Господа, искатъ Той да имъ отговори, защо става това. Богъ имъ казва: Това е животътъ на човѣшкия порядѣкъ. Ако не го харесвате, взѣзте въ Божествения порядѣкъ. Доброто е Божествениятъ порядѣкъ, злото е човѣшкиятъ порядѣкъ. Любовта е Божествениятъ порядѣкъ, безлюбието — човѣшкиятъ. Надеждата е Божествениятъ порядѣкъ, безнадеждието — човѣшкиятъ. Вѣрата е Божествениятъ порядѣкъ, безвѣрието — човѣшкиятъ.

Нѣкой казва: Нѣма надежда въ живота. — Защо нѣма надежда? — Защото си влѣзълъ въ човѣшкия порядѣкъ. — Какво да правя? — Излѣзъ отъ човѣшкия

порядъкът и влѣзъ въ Божествения. — Не мога, дълбока е избата, въ която съмъ влѣзълъ. — Тамъ е мъчнотията, да излѣзешъ отъ дълбоката човѣшка изба. Ти си причина да се заблудишъ, да влѣзешъ въ избата; отъ тебе зависи да си внушишъ, че можешъ да излѣзешъ. Само десетина стъпала си слѣзълъ надолу. Направи едно малко усилие да излѣзешъ и да видишъ изгрѣването на слънцето. Щомъ видишъ първия слънчевъ лъчъ, ще се зарадвашъ. — Не мога да обичамъ. — Щедростъ отъ бедни хора не искамъ; работа отъ болни хора не очаквамъ; на знание отъ невежи хора не разчитамъ.

Помнете: Не се занимавайте съ отрицателнитѣ качества на човѣка. Не казвай за нѣкого, че е невежа. Ако мислишъ за невежеството му, ти самъ се спѣвашъ. Тури невежеството вънъ отъ ума си и не се занимавай съ него. Не мисли за човѣка, че е невежа, но кажи си: Той не е започналъ още да учи. Ако единъ день пожелае да се учи, кажи му, че може да учи. — Кой ще го учи? — Който има знания. Не можешъ да преподавашъ българска граматика, ако не си я изучавалъ. Не можешъ да бждешъ личностъ, ако не учишъ; не можешъ да бждешъ личностъ, ако не любишъ; не можешъ да бждешъ личностъ, да бждешъ свободенъ, ако не воювашъ за своята свобода. Не можешъ да придобивашъ сила, ако не разбирашъ глагола, като частъ на речъта, или действието и противодействието на силитѣ. Глаголътъ крие сила въ себе си. Безъ глаголъ речъта нищо не струва. И мѣстоимението подразбира сила. Прилагателното име означава нагаждане на човѣка, да знае, какъ да се поставя при добритѣ и лошитѣ хора. Трѣбва да изучавате всички части на речъта, да знаете, какъ и де да ги поставяте. Трѣбва да си служите правилно и съ препинателнитѣ знакове. Къде поставяте точка, запетая, точка и запетая и две точки? Дветѣ точки представятъ две успоредни линии, т. е. законъ на разумността. Дветѣ точки сж знакъ за дѣление. Ще дѣлишъ правилно, на всички по еднакво. Ако дѣлишъ и задържашъ по-големия дѣлъ за себе си, а по-малкия за другитѣ, не дѣлишъ правилно. Имашъ две ябълки. Какъ ще ги раздѣлишъ? Едната ябълка ще дадешъ на ближния си, едната ще задържишъ за себе си. Ако имашъ една ябълка, или ти ще изядешъ цѣлата, или ще я дадешъ

на ближния си. Въ никой случай нѣма да рѣжешъ ябълката на половинки и така да я дѣлишъ — Кой трѣбва да вземе ябълката? — Който е чакалъ повече. Ти си чакалъ десетъ години, а той само една година. Ти ще вземешъ ябълката, а той ще чака още деветъ години. Ще се учите на търпение. — Не може ли по любовъ да се реши въпросътъ? — На колко години си? — Ако си на 10, на 20, на 30 или на повече отъ 30 години, все ще загазишъ въ любовта. И на 90 години човѣкъ загазва въ любовта. Стане ли на сто години, той не загазва вече. Само стогодишниятъ човѣкъ се справя лесно съ въпроситъ на любовта.

Казва се, че любовта е за младитѣ. Въпрѣки това, тѣ загазватъ въ любовта. — Защо? — Защото старитѣ не ги подкрепватъ. За да не ги обератъ, старитѣ се представятъ за бедни хора, които нѣматъ нищо. Старииятъ казва: Освенъ години, нищо друго нѣмамъ. — На колко години си? — На сто години. — Тъкмо сега си готовъ да любишъ. Кажешъ ли, че твоята работа е свършена, ти отхвърляшъ Божието благословение. Приеми, че можешъ да любишъ, и ще бѣдешъ благословенъ. Числото сто е число на ангелитѣ. Приложи закона на ангелитѣ и върви напредъ. Кажи: Ще любя! Ще отида да посрещна слънцето. — Може ли стогодишенъ човѣкъ да люби и да посрѣща слънцето? — Може. Ако иска да бѣде благословенъ, той ще отиде да посрѣща слънцето. Чака ли слънцето да свърши работата си, да се отбие отъ пѣтя си и да го посети, неговата работа е свършена.

Подражавайте на слънцето. Никога не се отбивайте отъ пѣтя си. Отбиешъ ли се, или се спрешъ на пѣтя си да чакашъ другитѣ, ти си направилъ вече една погрѣшка. — Защо спирашъ? — Жаденъ съмъ. — Защо спирашъ? — Гладенъ съмъ. — Защо спирашъ? — Невежа съмъ. — Щомъ си жаденъ, вода ти трѣбва. Щомъ си гладенъ, хлѣбъ ти трѣбва. Щомъ си невежа, звание ти трѣбва. Всичко това ще ти се даде изобилно, ако си гоаовъ да приемешъ и предадешъ любовта. Давай свободно и приемай свободно, както силната и буйна вода, която може да кара воденица. Сегашнитѣ хора се нуждаятъ отъ силна, буйна вода, която да полива градинитѣ на тѣхнитѣ умове, сърдца и души. — Има ли

такава вода? — Има. Не се съмнявайте въ положителното въ живота.

Дръжте се за положителното въ свѣта. Мнозина подържатъ отрицателното въ живота и казватъ: Нищо не зная, нищо не мога да направя. Не е така. Запалила се кжщата ти. Не можешъ ли да изгасишъ огъня? Не знаешъ ли, какъ се гаси огънь? Не си дете. И дете да си, пакъ можешъ да го изгасишъ: ще духнешъ, ще сипешъ вода, или ще изнесешъ запаленото вънъ — отъ огъня зависи, какъ ще го изгасишъ.

Единъ день бѣхъ поканенъ въ дома на едно видно семейство за нѣколко дня. Господжата, уморена отъ работа, легнала следъ обѣдъ да си почине. Въ това време детето влѣзло въ стаята да си вземе орѣхи, които майката криела подъ кревата. За да не вдига шумъ, да го чуе майка му, то запалило свѣщъ, да види, въ кой жгълъ сж орѣхитѣ, веднага да ги напипа. Обаче, по невнимание, то запалило чаршафа и започнало да вика: Олеле, изгорѣхме! Майката се събудила, уплашила се, и тя започнала да вика: Изгорѣхме! Какво трѣбваше да се направи? Влѣзохъ въ стаята, сграбчихъ запаления чаршафъ и го изхвърлихъ вънъ. Така се свърши цѣлата работа. — Чакай, да спасимъ чаршафа. — Нѣма време за чакане. По-добре да изгори единъ чаршафъ, отколкото да се запали кжщата, а заедно съ нея и вие да отидете. Както гори чаршафътъ, вънъ отъ прозореца! Благодари на Бога, че чаршафътъ отиде, а вие останяхте живи. Ако не бѣхъ влѣзълъ навреме, и жената, и детето щѣха да станатъ жертва на огъня. И днесъ чаршафътъ гори, и азъ съмъ тукъ. Чаршафътъ трѣбва да се изнесе навънъ. Смѣли хора сж нуждни днесъ — хора, които да служатъ на Бога въ малкитѣ работи.

Единъ день отивахъ въ града. Срещнахъ едно малко, красиво момиченце. То ме погледна, погледна къмъ обувкитѣ ми и веднага се наведе. Забелязало, че връзката на едната ми обувка била развързана. То завърза връзката, погледна ме, усмихна се и тихо проговори: Да не се изуе обувката. Усмихнахъ се и азъ, съ което искахъ да кажа на момиченцето: Бжди всѣкога внимателна къмъ доброто. Краката представятъ добродетелитѣ на човѣка. Пази доброто въ себе си, пази доброто и на своя ближень. Това момиченце свърши една работа, която ра-

зумниятъ свѣтъ му възложи. Малко е момиченцето, но разумно. То иска да каже: Срещнешъ ли човѣкъ съ развързана обувка, наведи се да я завържешъ. Това е една лека, малка задача, но ако малкитѣ работи не можешъ да направишъ, голѣмитѣ мъчно ще разрешишъ. Мислишъ ли, че каквото кажешъ, ще стане? Много противоречия ще срещнешъ, докато дойдешъ до положение да решаваашъ труднитѣ задачи.

Единъ день се връщахъ отъ града, отивахъ на Изгрѣва. Тѣкмо на най-високото мѣсто на шосето настигнахъ една кола, догоре пълна съ вжглища. Каруцарьтъ бие конетѣ, да вървятъ, но колата не мърда — конетѣ сж слаби, не могатъ да поематъ височината. Ако кажа на каруцаря да не бие конетѣ, нѣма да ме разбере. Ако му кажа да извади частъ отъ вжглищата, нѣма да ме послуша. Въ тоя моментъ настигатъ колата четири ученички и четири ученици, говорятъ си весело, радостно, че ги разпуснали за матура. Като видѣха колата и слабитѣ кончета, единъ отъ тѣхъ извика: Другари, да помогнемъ на кончетата! Всички се съгласиха. Момчетата застанаха отъ едната страна на колата, момичетата — отъ другата и, въ петъ минути отгоре, конетѣ поеха височината. Доволни, радостни, ученицитѣ се върнаха назадъ, като скачаха и пѣха. Ако всички българи последватъ тоя примѣръ, спрѣлиятъ конь на тѣхнитѣ коли ще поеме височината, ще излѣзе на равно, и работитѣ имъ ще се оправятъ. Ученицитѣ приложиха любовта си, и колата продължи своя пътъ. Тѣ казаха на каруцаря: Моля ти се, не бий конетѣ, тѣ сж слаби. Ние ще имъ помогнемъ.

Днесъ свѣтътъ се нуждае отъ хора, проводници на Божията любовъ, да подематъ Великото Божие дѣло, което е спрѣло на пътя и не може да върви. Нуждни сж само четири момчета и четири момичета, за да тръгне коньтъ. Четиритѣ момчета и четиритѣ момичета сж разумнитѣ хора въ свѣта. Красиви сж лицата на тия момчета и момичета. Работа се иска отъ всички.

Желая да бъдете като малкото момиченце. Желая да бъдете като четиритѣ момчета и четиритѣ момичета, които помогнаха на конетѣ да поематъ своя пътъ.

Приложете третѣ важни правила въ живота си: Всичко да правите заради Божията любовъ. Всичко да

правите заради Божията мъдростъ. Всичко да правите заради Божията истина. Само така ще придобиете животъ, знание и свобода. Приложи любовта, и всичко ще дойде на време. Здравъ ще бждешъ, силенъ ще бждешъ и ученъ ще бждешъ. Каквото направишъ, всички ще го харесатъ. Не се дръжъ за старото, какъ сж живѣли хората едно време. Важно е, какъ трѣбва да живѣятъ днесъ. Това е новиятъ пътъ. Опиталъ съмъ това и ви говоря опитани нѣща.

Трѣбва да служимъ на Господа! Ако Му служимъ, Той ще направи всичко за насъ. Ако не му служимъ и се колебаемъ, ще понесемъ последствията на нашето колебание. Досега сме се лутали, блѣскали, безъ да постигнемъ онова, което душата ни желае.

Да туримъ нова основа на живота си. Да служимъ на Бога съ любовъ, безъ никакви правила и закони. Да служимъ на Бога по свобода и да се радваме, че сме направили нѣщо за Него. Мравка се дави въ водата — извади я на сухо мѣсто. Листъ падналъ на земята — вдигни го, тури го настрана. Колкото и да е малка една работа, направи ѝ съ любовъ. Въ любовта нѣма противоречия, нѣма зло. Въ любовта всичко е свѣтло и добро.

*

6. Беседа отъ Учителя, държана на 28 ноемврий, недѣля, 10 ч. с., 1943 г. София. — Изгрѣвъ.

Съдържание

	стр.
1. Вѣчно подмладяване	3
2. Тритѣ пжтя	20
3. Да оздравѣешъ	36
4. Ценни нѣща	58
5. Въ Негово име	79
6. Три важни нѣща	96